

4.3
Maarten van Asseldonk
Vinderupvej 032
7830 Vinderup

Dato: 30-09-2010
Sagsnr.: 006384-2008
Henv. til: Vibeke Andresen
Tlf.: 96117815

§ 11 MILJØGODKENDELSE

AF

Store Sevelsted

Kvægbrug beliggende på matr. nr. 1a m.fl. Sevelsted Gde, Sahl,
beliggende Vinderupvej 32, 7830 Vinderup

**MILJØGODKENDELSE ER MEDDELT I
HENHOLD TIL LOV NR. 1486 AF
4/12-2009 OM MILJØGODKEN-
DELSE M.V. AF HUSDYRBRUG.**

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN.....	6
IKKE TEKNISK RESUMÉ.....	7
MEDDELELSE OM GODKENDELSE.....	8
ANLÆGGET - MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	9
GENERELLE FORHOLD	9
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	9
<i>Stalde.....</i>	<i>10</i>
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	<i>11</i>
<i>Foder.....</i>	<i>11</i>
<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	<i>11</i>
<i>Affald og kemikalier</i>	<i>12</i>
<i>Sprøjtemidler og medicin</i>	<i>12</i>
<i>Døde dyr.....</i>	<i>12</i>
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	<i>12</i>
<i>Påfyldning af gyllevogne.....</i>	<i>12</i>
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning</i>	<i>12</i>
FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	13
<i>Lugt</i>	<i>13</i>
<i>Transport.....</i>	<i>13</i>
<i>Støj</i>	<i>13</i>
<i>Støv.....</i>	<i>14</i>
<i>Spildevand.....</i>	<i>14</i>
<i>Skadedyr.....</i>	<i>14</i>
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	<i>14</i>
AREALER - MILJØGODKENDELSENS VILKÅR.....	15
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER.....	15
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	<i>16</i>
<i>Fosfor.....</i>	<i>16</i>
<i>Nitrat.....</i>	<i>17</i>
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE	18
KLAGEVEJLEDNING	18
OFFENTLIGGØRELSE.....	18
RETSBESKYTTELSE.....	20
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN.....	20
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	20
ANLÆGGET - MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	22
GENERELLE FORHOLD	22
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	<i>22</i>
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	<i>23</i>
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder.....</i>	<i>23</i>
<i>Ophør af husdyrbruget.....</i>	<i>24</i>
<i>Alternative muligheder.....</i>	<i>24</i>
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	24
<i>Det ansøgte husdyrhold.....</i>	<i>24</i>
<i>Stalde.....</i>	<i>25</i>
<i>Ventilation.....</i>	<i>28</i>
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	<i>28</i>
<i>Foder.....</i>	<i>28</i>

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	29
<i>Fyringsanlæg</i>	30
<i>Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof</i>	30
<i>Affald og kemikalier</i>	31
<i>Døde dyr</i>	32
<i>Sprøjtemidler og medicin</i>	33
GØDNINGSPRODUKTION OG HÅNDBETING	34
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	34
<i>Påfyldningsplads for gyllevogne</i>	35
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning</i>	36
FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	36
<i>Ammoniak</i>	36
<i>Lugt</i>	37
<i>Transport</i>	39
<i>Støj</i>	40
<i>Støv</i>	41
<i>Lys</i>	42
<i>Spildevand</i>	42
<i>Skadedyr</i>	42
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	43
AREALER - MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	48
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	48
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	48
<i>Husdyrgødning</i>	49
<i>Sædskifte</i>	50
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	50
<i>Varetagelse af hensyn til landskab</i>	53
MILJØPÅVIRKNING AF HUSDYRBRUGETS AREALER	53
<i>Grundvand</i>	53
<i>Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning</i>	54
<i>Bilag IV-arter</i>	56
<i>Generelle betragtninger for Natura 2000-områder</i>	56
NATURA 2000-VANDOMRÅDER	57
<i>Beskrivelse af Venø Sund og udpegningsgrundlaget</i>	57
<i>Beskrivelse af Sønderlem Vig og udpegningsgrundlag</i>	63
<i>Næringsstoffer</i>	67
<i>Beskrivelse af Natura 2000-vandområdet Flyndersø, Stubbergård Sø, Helle Sø og Skalle Sø (N41) og udpegningsgrundlaget</i>	67
<i>Fosfor</i>	73
<i>Grundlaget for forhåndsvurderingen</i>	78
BILAG	79
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS PLACERING	79
BILAG 2 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING	80
BILAG 3 – TRANSPORTVEJE	81
BILAG 4 – PLACERING I FORHOLD TIL NATURA 2000 OG § 7 BESKYTTET NATUR	82
BILAG 5 – AREALER VED EJENDOM, HVOR DER IKKE MÅ PLACERES ENSILAGESTAKKE	83
BILAG 6 – UDSPREDNINGSAREALER (EJEDE OG FORPAGTEDE)	84
BILAG 7 – GRUNDEVANDSINTERESSER	85
BILAG 8 – NATURA 2000-VANDOPLANDE	86
BILAG 9 – NITRATKLASSER	87
BILAG 10 – PLANFORHOLD OG LANDSKABELIGE INTERESSER (KORT 2)	88
BILAG 10 - PLANFORHOLD OG LANDSKABELIGE INTERESSER (KORT 3)	89
BILAG 10 - PLANFORHOLD OG LANDSKABELIGE INTERESSER (KORT 4)	90
BILAG 11 MARKER OMFATTET AF KRAV OM NEDFÆLDNING (KORT 2)	91
BILAG 11 MARKER OMFATTET AF KRAV OM NEDFÆLDNING (KORT 4)	92

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BILAG 12 LAVBUNDSAREALER OG DETAILAFVANDINGSFORHOLD (KORT 2)	93
BILAG 12 LAVBUNDSAREALER OG DETAILAFVANDINGSFORHOLD (KORT 4)	94
BILAG 12 LAVBUNDSAREALER OG DETAILAFVANDINGSFORHOLD (KORT 5)	95
BILAG 13 JORDBUNDSTYPER	96
BILAG 13 RISIKOAREALER – TERRÆNFORHOLD OG OVERFLADEVAND (KORT 2)	97
BILAG 14 – DRIFTSJOURNAL	98
BILAG 15 BEREDSKABSPLAN	100
BILAG 16 § 21 UDTALELSE FRA SKIVE KOMMUNE	105

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	30-09-2010
Godkendelse hjemmel, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§ 12 Miljøgodkendelse
Husdyrbrugets ejer	Maarten von Asseldonk
Husdyrbrugets navn	Store Sevelsted
Husdyrbrugets adresse	Vinderupvej 32, 7830 Vinderup
Husdyrbrugets telefonnumre	97446506/22477855
Husdyrbrugets kontaktperson	Maarten von Asseldonk
Matr. nr.	1a, 1f, 1b, 2b, 1d og 5c.
Ejerlav	Sevelsted Gde, Sahl, Ålby, Sahl
CVR-nr. / P-nr.	25964616
CHR	57164
Ejendomsnr.	661-0185852
Udarbejdet af	Holstebro Kommune, Natur og Miljø
Husdyrbrugets konsulent	Landbo-Limfjord, Gert Larsen Reservevej 85, Skive, tlf. 96153006
Tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Nupark 51, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 19.02.2008 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Vinderupvej 32, 7830 Vinderup. Husdyrbruget bliver større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet². Dette betyder bl.a. at ansøgning om og forslag til miljøgodkendelse af virksomheden skal offentliggøres.

Ansøgningen har været annonceret i Holstebro Onsdag i perioden fra den 07.07.2010 til den 21.07.2010. Forslag til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 18.08.2010 til den 29.09.2010.

Dyreholdet udvides fra de nuværende 291,10 til 284,94 DE fordelt på 200 malkekøer, tung race, 30 kvier, tung race (6 mdr - kælving), 10 småkalve, tung race (0-6 mdr.), 20 tyrekalve, tung race (40 - 55 kg).

Produktionen ønskes ændret med flere malkekøer og tyrekalve og færre kvier/stude og småkalve. Ændringen omfatter opførelse af nyt maskinhus, gylletank samt ensilagesiloer. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter på husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed.

Miljøgodkendelsen omfatter desuden lovliggørelse af etablering af plansiloer 50 x 40 m, samt opførelse af et maskinhus/halmlade 1.500m², en gyllebeholder ca. 3.900 m³ samt møddingsplads på 10x10x2 m.

Der er ikke naturområder i nærheden som giver anledning til at stille krav om reduktion af ammoniak idet ændringen medfører en ammoniakreduktion på 1,75 kg fra anlægget. Kravet om bedst tilgængelig teknologi indenfor ammoniakreduktion er opfyldt ved etablering af skaber i kostalden.

Arealerne er beliggende i fire Natura 2000-vandoplande; Venø Sund, Sønderlem Vig, Skørsø og Tranemosen samt N41 Stubbergård Sø, Flyndersø og Skalle Sø, med hhv. 72,17 ha, 23,99 ha, 0,82 ha og 32,13 ha. Hvoraf de tre sidstnævnte er klassificeret som værende Natura 2000-vandområder overbelastet med fosfor. Der er jf. IT-ansøgningen et fosforoverskud på 8,5 kg N/ha. Der er derfor stillet vilkår om fosforbalance på en del af udspretningsarealerne.

7,91 ha af arealerne er beliggende i Skive Kommune og der er indhentet en § 21 udtalelse for disse arealer.

¹ Lov nr. 1486 af 4/12 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Dir. om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 2008/1/EF.

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår der gælder for ændringen af kvægbruget på Vinderupvej 32, 7830 Vinderup.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelsen m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er desuden omfattet af reglerne for IPPC, jvf. IPPC-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Husdyrbruget er ikke tidligere miljøgodkendt. Der er i 2003 foretaget en VVM screening af dyreholdet svarende til nudriften. Der drives ikke bivirksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen, de supplerende oplysninger, kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer samt den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 200 malkekøer, tung race, 30 kvier, tung race (6-25 mdr.), 20 tyrekalve, tung race (40 - 55 kg) samt 10 småkalve, tung race (0-6 mdr.), svarende til i alt 284,67 DE, på husdyrbruget 1a, m.fl., Sevelsted Gde, Sahl, beliggende Vinderupvej 32, 7830 Vinderup.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold gødningsanlæg og andre faste installationer), og en særlig godkendelsen af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udspretningsarealer under husdyrbruget samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen. Husdyrbruget skal fremover drives efter disse vilkår.

På Holstebro Kommunes vegne

Vibeke Andresen
Civilingeniør

ANLÆGGET - Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

1. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse og senere afgørelser foreskriver andet.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks. husdyrholdets størrelse, affaldsregistrering og -bortskaffelse samt mark- og gødningsplaner m.v., samt driftsjournaler (jvf. bilag 14), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

Frist for udnyttelse af godkendelse

3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen.

Ansøger og ejerforhold

4. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

Ophør af husdyrbruget

5. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilagemarkstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Omkostninger i forbindelse hermed påhviler husdyrbruget.

Husdyrbrugets anlæg

Landskabelige og kulturhistoriske forhold

6. Omkring den nye gyllebeholder, skal der, samtidig med opførelsen heraf, etableres og stedse vedligeholdes slørende beplantning mod nord og øst, bestående af minimum et 3 rækket læhegn bestående af hjemmehørende arter, jvf. Bilag 2. Be-

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

plantningen skal være etableret senest 2 år efter meddelelsen af miljøgodkendelsen.

7. Gyllebeholderen skal fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften.

Det ansøgte husdyrhold

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller) fordelt på dyretyper. Antallet af dyreenheder er således kun retningsgivende for godkendelsestypen.

8. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Dyrehold	
	Antal	DE
Malkekøer (tung race)	200	266,91
Kvier (tung race 6-25 mdr)	30	15
Tyrekalve (tung race 40-55 kg)	20	2,7
Småkalve (tung race 0-6 mdr)	10	0,33
I alt		284,94

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet i skema 2. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår. Der skal føres egenkontrol med dyreholdets størrelse jf. driftsjournalen, bilag 14.

9. Det tillades, at fordelingen mellem køer, opdræt og slagtekalve varierer inden for de maksimale 284,94 DE som gennemsnit over 3 år, og maksimalt med 3 DE forskydning i de enkelte dyretyper.

STALDE

11. Der skal etableres skrabere i eksisterende stald (stald 4). Skraberens skal indstilles til at skrabe med en frekvens på hver 2. time i døgnet.
12. Skraberens skal være forsynet med timer eller lignende elektronik, der styrer skraberens driftstid.
13. Driftsjournal, servicefaktura eller lignende, der dokumenterer, at skraber er i drift og vedligeholdes, herunder at gummilister jævnligt udskiftes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
14. Enhver form for driftsstop skal noteres i driftsjournalen med angivelse af årsag og varighed.
15. I dybstrøelsesafsnittene, i henholdsvis stald 2, 4 del 2 og 6 skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

RENGØRING AF STALDANLÆG

10. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres at staldafsniit holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene. Rengøring af stalde skal noteres i driftsjournalen (bilag 14).

FODER

11. Foderplanen skal udarbejdes i samarbejde med faglig konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Der skal tages analyser af alt grovfoder og foderplanen skal afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.
12. Der skal foretages en-dags foderkontrol (EFK) mindst fire gange årligt, hvor foderfordelingen optimeres og foderplanen justeres på baggrund heraf.

ENSILAGE OPBEVARING OG HÅNDTERING

13. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skrånere med vandløb og søer. Ensilagestakke må højst være placeret samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år før ensilage igen må placeres på samme sted. Ensilagestakke må ikke placeres på drænede arealer og lavbundsarealer jf. bilag 5.
14. I de tilfælde, hvor ensilage placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres på et målefast kortbilag i driftsjournalen, jf. bilag 14.
15. Ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

16. Spild og kasseret ensilage fra markstakke, ensilagepladser eller plansiloer skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares overdækket med plast eller lignende på et godkendt gødningsopbevaringsanlæg, ensilageplads, gyllebeholder eller lignende for at forhindre lugtgener eller anden forurening.
17. Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller siloer skal løbende opbevares i en container eller tom køresilo.
18. Afstand fra plansiloanlæg til offentlig vej skal minimum være 15 meter

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

AFFALD OG KEMIKALIER

19. Husdyrbruget skal arbejde for at nedbring affaldsfrembringelsen og husdyrbruget skal ved tilsyn redegøre for tiltag.

SPRØJTEMIDLER OG MEDICIN

20. Der må ikke opbevares sprøjtemidler på ejendommen. Ønskes dette forhold ændret skal dette forinden anmeldes til Holstebro Kommune, der så vil vurdere, om ændringen er omfattet af godkendelsespligt.

DØDE DYR

21. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.

22. Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

23. Afstand fra ny gyllebeholder til offentlig vej skal være minimum 15 meter.

24. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.

25. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal.

26. Der skal etableres og til steds vedligeholdes en jordbarriere omkring ny gyllebeholder i en højde af 0,50 meter over terræn, i en afstand af minimum 3 meter fra gyllebeholder, som skitseret på bilag 2. Jordbarrieren skal dimensioneres i henhold til formålet.

PÅFYLDNING AF GYLLEVOGNE

27. Der skal anvendes gyllevogne med egen påmonteret pumpe og returløb, således at spild af husdyrgødning undgås.

28. Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne ol. kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads, med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

OPBEVARING AF DYBSTRØELSE OG FAST HUSDYRGØDNING

29. Dybsstrøelse og fastgødning fra ejendommen skal opbevares overdækket efter

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

gældende regler på møddingsplads.

30. Kompostmarkstakke må placeres i markstakke, såfremt de er overdækkede og placeres, så de overholder kravene for ensilagestakke i vilkår 13 til 18.

I tilfælde hvor kompost placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres og indtegnes på et målefast kortbilag i driftsjournalen jvf. bilag 14

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

LUGT

31. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinier fra miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.
32. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

TRANSPORT

33. Al transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.

STØJ

34. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

35. Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen anmode om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav.
36. Husdyrbruget skal, for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkloder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
37. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 34 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

STØV

38. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal.

SPILDEVAND

39. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til dræn ved overfladeafstrømning.

SKADEDYR

40. Der skal på ejendommen føres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i henhold til retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium.
41. Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

DRIFTSFORSTYRELSE ER UHOLD

42. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende og minimum en gang årligt opdateres. Seneste dato for opdatering skal fremgå af beredskabsplanen

Miljø- og ressourcestyring

43. Husdyrbruget skal minimum en gang i kvartalet føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

44. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarelig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.

45. Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:

Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.

Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.

Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.

Reparations- og vedligeholdelsesplaner.

Affaldsreducerede tiltag.

46. Hele husdyrbruget skal indenfor 1 år efter meddelelse af godkendelsen være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc.

47. Husdyrbruget skal efter ovenstående gennemgang gennemgås minimum hvert 5. år. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inkl. rapport skal vedlægges driftsjournalen.

48. Mælkekøleanlægget skal løbende og minimum 1 gang om året kontrolleres og vedligeholdes, så det altid kører energimæssigt optimalt. Kontrollen skal noteres i driftsjournalen. Driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i 5 år.

AREALER - miljøgodkendelsens vilkår

Husdyrbrugets udbringningsarealer

49. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte arealer, der fremgår af bilag 6 og skema 1, s. 48.

50. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning på bedriftens arealer med 26.169,55 kg N og 4.366,76 kg P svarende til 284,94 DE. pr. planår (01-08-31/07). Således at der på husdyrbrugets udbringningsarealer ikke udbringes mere end 2,21 DE/ha.

51. Husdyrbruget skal i forbindelse med indgåelse af gylleaftaler kunne dokumentere, at den overførte husdyrgødning udbringes på de hertil ansøgte og godkendte area-

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ler.

UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

52. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejdstid. I tæt bebyggede områder skal nedfældning eller nedbringning ske umiddelbart efter udbringning.

Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

53. På mark 27 skal flydende husdyrgødning nedfældes på sort jord og græsmarker på den del af marken, der ligger indenfor en afstand af 20 meter fra naturområdet, jvf bilag 11.

54. På markerne EK1, EK2, EK3 skal flydende husdyrgødning nedfældes på sort jord og græsmarker, jvf. bilag 11. Vilket gælder ikke for udbringning i vinterafgrøder.

FOSFOR

55. På markerne 20-0, 25-0, EK-1, EK-2, EK-3 og EK-4, 13-0, 13-1, 13-2 og 13 skal der enten være dokumenteret ledig fosforbindingskapacitet (defineret i vilkår 56) eller opretholdes fosforbalance. Vilket gælder enhver planperiode (1/8-31/7) efter 30.09.2012. Fosforbalancen opgøres for hver planperiode som forskellen mellem den tilførte mængde fosfor i gødning og den mængde fosfor, som fraføres med afgrøderne efter Plantedirektoratets retningsgivende normer for de respektive år. Dokumentation for fosforbalance eller ledig fosforbindingskapacitet skal udarbejdes af landbruget og skal indsendes til Holstebro Kommune på dennes forlangende.

56. For lavbundslande med humusjord gælder, at der er ledig fosforbindingskapacitet, når forholdet mellem bikarbonat-dithionite ekstraherbart jern og fosfor er større end 20. For øvrige lande er der ledig fosforbindingskapacitet, når det gennemsnitlige fosfortal for markerne mindre end Pt 4. Jordprøver til analyse for fosfortal og analyser for forholdet mellem jern og fosfor, skal udtages for hver 5 hektar markareal. Fosfortal/analyser til dokumentation af ledig fosforbindingskapacitet må aldrig være mere end fem år gamle, og skal jf. vilkår 55 senest foreligge 30.09.2012, medmindre det kan dokumenteres, at der herefter ved sædskifte opretholdes fosforbalance for arealerne. Fosfortallene / analyserne skal fremgå af et kortbilag over marker, og skal anføres minimum for hver mark. Kortbilag med analyser for fosfortal skal indsendes som dokumentation til Holstebro Kommune, når analyserne foreligger.

57. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne, samt på skrånede arealer, hvor der er risiko for afstrømning.

58. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regn-

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

skyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstofoptag og størst vækst.

Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

NITRAT

59. Der skal samlet etableres 0,51 procentpoint ekstra efterafgrøder udover det af plantedirektoratet til en hver tid gældende lovpligtige krav. Græsarealer i omdrift må kun pløjes i perioden 1. marts til 1. juni.

Klagevejledning og offentliggørelse

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 03.11.2010 påklages til Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce i Holstebro Onsdag 06.10.2010.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Miljøklagenævnet, Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro eller pr. mail til teknik.miljoe@holstebro.dk. Klagen videresendes derefter til Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til domstolsprøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Maarten von Asseldonk, Vinderupvej 32, 7830 Vinderup

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Frede Madsen, Egebjergvej 1, 7830 Vinderup (forpagtet jord)
- Jens Ole Jensen Aagaard, Stokholmvej 28, 7830 Vinderup (forpagtet jord)
- Erling Kristensen, Stokholmvej 22, 7830 Vinderup (forpagtet jord)
- Martin Plougmann Nielsen, Lindholtvej 2B, 7830 Vinderup (forpagtet jord)
- Leif Balle, Ålvej 31, 7830 Vinderup (forpagtet jord)
- Steen Fjeldsted Rasmussen, Vinderupvej 30, 7830 Vinderup (nabo),
- Skive Kommune, Torvegade 10, 7800 Skive (§ 21 høringspart)

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse samt miljøgodkendelse er sendt til:

- Gert Larsen, Landbo-Limfjord, Resenvej 85, 7800 Skive (ansøgers konsulent)
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@aabc.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Jens K. Thygesen, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

I perioden 18.08.2010 til 29.09.2010 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring. Forslaget er annonceret i Holstebro Onsdag, på Holstebro Kommunes hjemmeside og er sendt til nedenstående:

- Frede Madsen, Egebjergvej 1, 7830 Vinderup (forpagtet jord)
- Jens Ole Jensen Aagaard, Stokholmvej 28, 7830 Vinderup (forpagtet jord)
- Erling Kristensen, Stokholmvej 22, 7830 Vinderup (forpagtet jord)
- Martin Plougmann Nielsen, Lindholtvej 2B, 7830 Vinderup (forpagtet jord)
- Leif Balle, Ålvej 31, 7830 Vinderup (forpagtet jord)
- Steen Fjeldsted Rasmussen, Vinderupvej 30, 7830 Vinderup (nabo),
- Skive Kommune, Torvegade 10, 7800 Skive (§ 21 høringspart)
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@akademiaarhus.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Jens K. Thygesen, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

Der er i høringsperioden ikke indkommet bemærkninger til forslag til miljøgodkendelse.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Vinderupvej 32, 7830 Vinderup, samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31.03.2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2018. I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen således omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke uden væsentlig grundlag jf. nedenstående tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. husdyrloven § 40, stk. 2, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 30.09.2010. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen,
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 4/1997 om miljøgodkendelse af husdyrbrug,
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav,
- Vejledning nr. 9795/2005 om rotter,
- Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

samt

- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002.
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003.
- Statens Skadedyrslaboratorium rapport nr. 3 / 2002. Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og anordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

ANLÆGGET - Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse stammer fra den fremsendte ansøgning og de supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, herunder at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning finder sted.
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.).
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget.
- at energi og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet.
- at til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang det er relevant.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Maarten von Asseldonk ejer og driver husdyrbruget på Vinderupvej 32, 7830 Vinderup. Husdyrbruget drives som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. Den drifts- og miljøansvarlige på ejendommen er Maarten von Asseldonk. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer der arbejder på husdyrbruget, om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer i ejerforhold eller ændringer i de personer der er ansvarlige for driften, herunder ansvarlig for de miljømæssige forhold på husdyrbruget, skal dette skriftligt anmeldes til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Bedriften ligger ca. 3 km nord for Vinderup og ca. 650 m syd for Ejsing. Husdyrbrugets beliggenhed fremgår af bilag 1.

Zonestatus: Ejendommen er placeret i landzone.
Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde.

Ved etablering af ny gyllebeholder, ensilagesiloer samt maskinhus skal der være en afstand på minimum 15 meter til offentlig vej. Til sikring heraf stilles vilkår om, at afstandskravet på 15 meter mellem nyanlæg og offentligvej overholdes.

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget anlæg herunder gyllebeholder, ensilageplads etc. opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- § 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større end 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor international naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.

LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE OMRÅDER

Vurdering i forhold til anlægget

Der er ved ejendommen ikke kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder kirkebyggelinier, fredninger, beskyttelseszoner for gravhøje, kulturhistoriske områder mv. Det vurderes på baggrund heraf, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til beskyttelse af kulturværdier

Der opføres maskinhus, plansiloer samt en ny gyllebeholder i sammenhæng med det eksisterende byggeri. Der vurderes ikke at være væsentlige landskabelige forringelser som følge af projektet, da udvidelsen etableres i samlet bygningsmasse.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

OPHØR AF HUSDYRBRUGET

Ved overdragelse eller ophør af husdyrbrugets aktiviteter skal tilsynsmyndigheden orienteres indenfor 14 dage.

Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes og indholdet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

ALTERNATIVE MULIGHEDER

Ansøger angiver i ansøgningen følgende:

"Alternativet til dette projekt vil være, at driften fortsatte uændret. Anlægget og arealerne vil ikke blive reguleret med hensyn til ammoniakfordampning, udvaskning af næringsstoffer og andre forhold, som det netop er hensigten med Husdyrloven."

"Den nuværende produktion forurener mere end den ansøgte:

- 1. Dyretrykket er reduceret fra 2,3 DE/ha i nudrift til 2,21 DE/ha i ansøgt.*
- 2. Der bruges ikke ekstra efterafgrøder i nudrift.*
- 3. Ammoniakfordampningen er større i nudrift end i ansøgt.*
- 4. Ny gyllebeholder , nye plansiloer til ensilage og ny møddingsplads er en miljømæssig forbedring i forhold til den nuværende drift. Markstakke til foder som dybstrøelse er mere forurenende end plansiloer og møddingspladser"*

Holstebro Kommunes vurdering

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsændring ikke gennemføres: 0-alternativet til dette projekt er, at driften vil forsætte uændret. Anlægget og arealerne vil ikke blive reguleret mht. ammoniak, udvaskning af næringsstoffer, affald, lugt og støj m.m. som er hensigten med husdyrloven. Dvs. at der hverken vil blive brugt foderoptimering, indført BAT, stillet vilkår til renere teknologi eller udvikling af arbejdspladser.

Husdyrbrugets anlæg

DET ANSØGTE HUSDYRHOLD

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af skema 1, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift fremgår.

Husdyrbruget drives konventionelt med nedenstående produktionsstørrelse.

Tabel 1 Produktionsstørrelse

	Tilladt produktion		Ansøgt produktion	
	antal	DE	antal	DE
Malkekøer, tung	174	232,22	200	266,91
Kvier (6-25 mdr.) tung	62	51,85	30	15
Småkalve (0-6 mdr.) tung	66	7,03	10	0,33

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Tyrekalve 40-55 kg, tung	0	0	20	2,70
I alt (DE)		291,10		284,94

Produktionsniveau

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving, naturlige produktionsudsving samt tilpasninger pga. sygdom og lignende kan ske og accepteres.

Det vurderes, at det er hensigtsmæssigt, at tage udgangspunkt i et fleksibelt produktionsniveau for husdyrbruget, da ejendommen kun har kvæg, og da produktionens lønsomhed skønnes, at kunne maksimeres ved at have et fleksibelt produktionsniveau.

Det vurderes, at det er hensigtsmæssigt, at tage udgangspunkt i et fleksibelt produktionsniveau for husdyrbruget, da husdyrbruget kun har kvæg, og da produktionens lønsomhed skønnes at kunne maksimeres. Der stilles vilkår om, at antallet af dyreenheder mellem de forskellige dyretyper kan variere med indtil 3 DE. Holstebro Kommune finder, at en fleksibel produktionsform ikke er i konflikt med beskyttelsen af den omkringliggende natur eller nabobeboelser.

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

STALDE

Husdyrbruget drives konventionelt med nedenstående produktionsstørrelse i de staldsystemer, der er angivet i skema 1. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af bilag 2.

Skema 1 Placering af dyrearter og typer i relation til husdyrbrugets indretning af staldanlæg

Staldbygning	Dyreart/dyretype	Nudrift	Ansøgt drift	Staldsystem
Eksisterende stald (2)	Småkalve, tung race (0-6 mdr)	26	10	Dybstrøelse (hele arealet)
	Tyrekalve, tung race (0-6 mdr)	0	20	Dybstrøelse (hele arealet)
Eksisterende stald (4)	Malkekøer, tung race	164	184	Sengestald med fastgulv, skrabning hver 2 time.
Eksisterende stald (4) Kvie-stald →	Malkekøer, tung race	10	16	Dybstrøelse (hele arealet)
Eksisterende stald 6	Kvier, tung race (6 mdr – kælvning)	42	30	Dybstrøelse (hele arealet)

Der henvises desuden til bilag 2.

I forbindelse med ændringen foretages der hverken en bygningsmæssig udvidelse eller ændring. I det følgende afsnit (BAT i staldanlæg) er beskrevet de punkter som ansøger har anført i forbindelse med valget af de enkelte respektive tiltag til både BAT og generelle

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

krav samt fravalget af andre generelle virkemidler i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

BAT i staldanlæg

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Samlet vurderes det, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen. Ovenstående giver ikke anledning til fastsættelse af vilkår, der ligger ud over de generelle bestemmelser i lovgivningen.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og gyllekanaler ud over det nedenfor nævnte.

Eksisterende ungdyrstald – stald 2

Stalden er indrettet som delvis sengestald med spalter, delvis som dybstrøelsesstald. Med ændringen af dyreholdet anvendes udelukkende dybstrøelse i stalden. Stald 2 anvendes i ansøgt drift til småkalve.

Ansøgers valg og fravalg af BAT i stald 2

Der skal fortsat være kalve 0 – 6 mdr. i eksisterende stalde. Der findes på nuværende tidspunkt ikke BAT for opstaldning af småkalve, hvorfor der heller ikke kan redegøres for dette. Kalvene opstaldes i eksisterende bygninger, hvor liggeunderlaget er dybstrøelse – dannet af halm fra en kornafgrøde.

Holstebro Kommunes vurdering af BAT i stald 2

Staldene er dybstrøelsesstalde og anvendes til opstaldning af småkalve og tyrekalve. Staldindretningen er for dyretyperne dybstrøelse i hele arealet.

Der er aktuelt ingen BAT-blade på dybstrøelsesstalde for småkalve eller tyrekalve. Holstebro Kommune vurderer, at den pågældende staldtype principielt godt kan være BAT, såfremt der strøs halm eller andet tørstof i rigelige mængder i dybstrøelsesstalden, så dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen, hvilket reducerer ammoniakemissionen. Dette sikres ved vilkår.

Eksisterende kostald – stald 4, del 1 og 2

Stalden er indrettet som sengestald med fastgulv med et mindre dybstrøelsesafsnit med plads til 16 køer.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Idet stalden er velfungerende såvel dyrevelfærds- som arbejdsmæssigt er der ingen planer om at ændre staldanlægget indenfor de kommende år.

Ansøgers valg og fravalg af BAT i staldafsnit 4, del 1

"Alle stalde er indrettet med naturlig ventilation, der anvendes derfor kun få ressourcer til ventilering af stalene. Den naturlige ventilation bevirker en diffus ventilation, hvorved den udledte staldlugt bliver fortyndet og giver anledning til færre lugtgener. Naturlig ventilation medfører heller ikke støjgener for naboer. I sengebåsene er der gummimåtter, der formindsker problemer med bensygdomme. Dette nedsætter forbruget af medicin. Ved brug af måtter, der bliver strøet med savsmuld/spåner til opsugning af eventuel fugt, reduceres også ammoniakfordampningen i forhold til et tilsvarende leje af dybstrøelse. Der foretages automatisk skrabet af gulvet i kostalden ca. hver 2. time i døgnet. Herved fjernes gødningsrester fra det faste gulv, hvilket er medvirkende til at reducere ammoniakfordampning og lugtgener."

Der installeres ikke forsurationsanlæg, da der for stalde med fast gulv og skraber kun kan opnås en reduktion i ammoniakfordampningen fra lagertanken, svarende til ca. 1 %. Det er dermed ikke rentabelt at installere forsurationsanlæg. Derfor fravælges denne mulighed.

Ligeledes kunne ansøger vælge at bygge om i bestående kostald og tilpasse nybyggeriet i den nye tilbygning, således at gyllekøling kunne tages i anvendelse. Men da systemet med gyllekøling ikke med god effekt finder anvendelse i kvægbesætninger, fravælges denne mulighed ligeledes.

Ansøgers valg og fravalg af BAT i staldafsnit 4, del 2

Mindre afsnit af stald 4 er indrettet med dybstrøelseafsnit grundet dyrevelfærdsmæssige hensyn. Staldafsnittet anvendes til goldkøer, kælvingsbokse eller separationsafdeling for køer med klovproblemer, idet der i stalde med fastgulv og skraber er hyppigere klovproblemer end i stalde med dybstrøelse.

Holstebro Kommunes vurdering af BAT i stald 4, del 1

Holstebro Kommune vurderer at det er BAT at robotskrabere i stalden skal skrabe gulvet hver 2 time, hvormed ammoniakfordampningen beregningsmæssigt reduceres jvf. Teknologiblade "staldindretning – skraber i gangareal" af 30. juni 2010. For at opnå effekten på 25 % reduktion, er det desuden vigtigt at vedligeholde og rengøre anlægget for at undgå driftsstop, højere energiforbrug og kort levetid, jvf. Farmtest nr. 43. Skraberens indstilling skal indstilles til at skrabe hver 2. time hele døgnet. Skraber skal rengøres og vedligeholdes, herunder jævnligt udskiftning af gummilister, med henblik på at sikre den angivne effekt. Dokumentation for at skraber er i drift skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende og driftsstop skal noteres i driftsjournalen. Der stilles vilkår herom.

Holstebro Kommunes vurdering af BAT i stald 4, del 2

Grundet dyrevelfærdsmæssige årsager vurderes det acceptabelt at der forsat er et dybstrøelsesafsnit med plads til 16 køer. Holstebro Kommune vurderer, at den overordnede staldtype - dybstrøelse – principielt godt kan karakteriseres som BAT, såfremt der strøs halm i tilstrækkelig mængde, der sikrer at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen, hvorved ammoniakemissionen er lavest mulig. Der stilles vilkår til sikring heraf.

Eksisterende dybstrøelsesstald – stald 6 (Kvier)

Stalden anvendes i både nudrift og ansøgt drift til kvier.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommunes vurdering af BAT i stald 6 (dybstrøelsesstalde)

Holstebro Kommune vurderer, at den overordnede staldtype - dybstrøelse – principielt godt kan karakteriseres som BAT, såfremt der strøs halm i tilstrækkelig mængde, der sikre at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen, hvorved ammoniakemissionen er lavest mulig. Der stilles vilkår til sikring heraf.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af staldanlæggene

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. Der stilles vilkår til sikring af de ammoniakreducerende tiltag i staldene, og Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at husdyrbrugets staldindretning opfylder kravet til implementering af BAT.

VENTILATION

Ventilation i alle stalde foregår ved naturlig ventilation. Afkast er tæt på kip. Den naturlige ventilation bevirker en diffus ventilation, hvorved den udledte staldlugt bliver fortyndet og giver anledning til færre lugtgener. Naturlig ventilation medfører heller ikke støjgener for naboer. Idet staldventilationen er naturlig, vurderes det, at kravet til BAT er overholdt. Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på ejendommen, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

Idet staldventilationen er 100 % naturlig er den kun forbundet med et minimalt energiforbrug. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende stalde.

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

RENGØRING AF STALDANLÆG

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

FODER

Der anvendes tørt foder bl.a. i forbindelse med fodring af kalve og køer. Dette kan give anledning til støvgener. Foder opbevares i overdækket plansilo og markstak.

I ansøgningen anføres det, at ansøger ønsker at have mulighed for at anvende faglig indsigt og viden angående fodring af dyrene. Derved ønsker ansøger at anvende det foder

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

der selv dyrkes på ejendommen. Der fokuseres på effektiv fodring og begrænsning af støv-, støj- og transportgener for omkringboende.

Ansøger oplyser at der; der tages analyser af grovfoder, der udarbejdes foderplaner for de forskellige dyregrupper og der udføres 1 dags foderkontrol.

Der laves foderplaner i samarbejde med fodringskonsulent med anvendelse af den nyeste viden indenfor kvægfodring. Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet. Derved sikres at foderet altid er tilpasset køernes behov og ydelse.

Vurdering

Husdyrbruget producerer foderet til kvægholdet på egen jord. Der udtages foderprøver og fodringen tilrettelægges ved hjælp fra kvægbrugskonsulent. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

Holstebro Kommune vurderer, at fodringen på husdyrbruget lever op til BAT.

ENSILAGE OPBEVARING OG HÅNDTERING

I forbindelse med den nuværende drift opbevares græs- og majsensilage i markstakke og hjemtages i forbindelse med fodring. Efter udvidelsen skal ensilagen overvejende opbevares på de planlagte ensilagepladser på ca. 2.000 m². Afhængigt af udbyttet de enkelte år, kan der forekomme år, hvor udbyttet er så stort, at det også er nødvendigt at opbevare ensilagen i markstak.

I henhold til gældende lovgivning må saftgivende ensilage ikke placeres i markstak. Ikke saftgivende ensilage må efter gældende lovgivning placeres direkte på marken i markstak.

Oplag af ensilage i markstak under visse omstændigheder kan medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor afhænger af flere faktorer, såsom manglende fortørring, uhomogene blandinger, lille absorptionsevne i blandingselementer, hurtig saftafgivelse fra foderemner eller lille tørstofprocent i udgangsmaterialet. Ved saftafgivelse fra ensilage i markstakke er der risiko for udvaskning af næringsstoffer til sårbart vandmiljø eller eksempelvis vandindvindingsanlæg. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme ensileringsareal år efter år. Jvf. BREF-dokumentet er det BAT, at placere f.eks. gødningsstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til følsomme receptorer reduceres. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne kontekst er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke. I forbindelse med etablering af ensilage-markstakke kan der desuden forekomme lugt- og støjgener i forbindelse med ensilering og efterfølgende foderafhentning og evt. foderblanding, hvilket kan være til gene for f.eks. naboer.

Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ikke-saftgivende ensilage oplagt direkte på marken i markstak, skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år, og ikke på samme sted inden for 5 år. Der stilles herudover vilkår om, at ensilageoplag på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb, grøfter, dræn og søer samt offentlig vej eller privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Der stilles herudover vilkår om, at der skal føres en journal for placering af stakkene på kort m.v. og at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og placeres på et anlæg godkendt til opbevaring af ensilage eller gødning, og at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken.

Grundet risiko for overfladeafstrømning til overfladevand, stilles der vilkår om, at ensilagemarkstakke ikke må placeres på arealer, der skråner mere end 6 grader mod overfladevande uanset afstanden til disse. Lavbundsarealer uden okkerklasse har et ringe indhold af jern i jorden og dermed en ringe evne til at binde partikulært fosfor, hvorfor arealerne er risikoarealer mht. fosforudvaskning. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ensilgestakke ikke må placeres på drænede jorde og lavbundsarealer, da der kan være en større risiko for udvaskning fra disse arealer, jvf. bilag 5.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 12 i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund, der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst muligt udstrækning placeres tæt på udfodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Da naturlige udsving i foderhøsten kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT for placering af disse.

FYRINGSANLÆG

Ejendommen har ikke fyringsanlæg >1MW og er ikke omfattet af miljøgodkendelsespligt efter miljøbeskyttelsesloven. Der stilles ingen vilkår vedr. ejendommens fyringsanlæg.

HÅNDTERING OG OPBEVARING AF OLIE, SPILDOLIE OG BRÆNDSTOF

Olietanke

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietank:

Type	Placering	Fabrikant	Type nr.	Etableret år	Indhold
Overjordisk	Maskinhuset	Brande Beholderfabrik	12619	2005	2.500 liter dieselolie

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Olietanken er placeret inde i maskinhuset på fast gulv, så den er beskyttet med vejr og vind, og så det kan opdages, hvis tanken går læk.

Der stilles vilkår om, at håndtering af olie, spildolie og brændstof skal foregå på en måde, således at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand eller undergrund.

Det vurderes, at der med de stillede vilkår og ovenstående beskrevne drift er minimal risiko for forurening med olie fra dieseltanken.

Olie og kemikalier

Der opbevares ikke spildolie eller sprøjtemidler på ejendommen. Ansøger har oplyst at olien opbevares i tønder i maskinhuset og bortskaffes til kommunal modtagerplads. Opslagspladsen skal være indrettet således, at spild af de pågældende stoffer kan holdes indenfor et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand og kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området.

Ansøger har oplyst at alt sprøjtearbejdet udføres af maskinstationen.

Det er Holstebro Kommunes vurdering at dette er tilstrækkelig reguleret ved gældende lovgivning.

AFFALD OG KEMIKALIER

På husdyrbruget fremkommer der affald i form af emballage fra foder, udsæd, rengøringsmidler m.v. Kvitteringer for aflevering/afhændelse af affald skal gemmes i minimum 5 år.

Skema 2 Affald fra husdyrbruget håndteres iht. nedenstående

Affaldskode	Type	Opbevaring	Bortskaffelse
02-01-99	Erhvervsaffald (brandbart)	I 800 l container placeret ved endegavlen af bygning 3.	Ordning med kommunen som afhenter container 2 gange pr mdr.
02-01-99	Ikke brændbart affald	I bygning 12 (maskinhuset)	Erhvervs-genbrugspladsen.
EAK-kode 20-01-18-00	Medicinrester og kanyler	Medicin til efterbehandling opbevares på kontoret. Skarpe genstande opbevares i spand.	Evt. medicinrester og skarpe genstande afhændes til dyrlægen ved næste besøg.
EAK-kode 50.00	Lægemedelaffald	Fast container	Tom emballage fra lægemidler bortskaffes med brændbart affald.
02-01-08	Kemikalieaffald	Der opbevares ikke kemikalier på ejendommen	---
02-01-10	Jern	I bygning 12 (maskinhuset)	Afhentes af jernhandler
ISAG-kode 50.00	Papir /pap	Har en husholdnings-sortering spand	Kommunal afhentningsordning
ISAG-kode 51.00	Glas	I bygning 12 (maskinhuset)	Erhvervs-genbrugspladsen
EAK-kode 02-01-04 ISAG-kode 52.00	Plast	Ca. 15 m ³ årligt, opbevares i bygning 12 (maskinhuset)	Erhvervs-genbrugspladsen
EAK-kode 13-02-03-00	Spildolie	Max 10 liter/år opbevares i bygning 3	Erhvervs-genbrugspladsen

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

ISAG-kode 79-00	Lysstofrør	Opbevares i bygning 3	Erhvervs-genbrugspladsen
-----------------	------------	-----------------------	--------------------------

Husholdningsaffald er tilmeldt kommunal renovations ordning. Aftale med kommunal renovation firma om afhentning af en 800 l tank ca. hver 14. dag. Plastik afleveres på genbrugsplads.

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald, som er at finde på Holstebro Kommunes hjemmeside. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget.

Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres og bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på at farligt affald såsom spildolie skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendte transportører/modtager. Listen over godkendte transportører / modtagere kan ligeledes ses på Holstebro Kommunes hjemmeside.

Ønskes enkelte fraktioner afleveret til anden bortskaffelsesordning, skal dette ske til godkendte modtagere. Derudover skal man på ejendommen registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler.

Indenfor affaldsområdet, er BAT bl.a., at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpende vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Der stilles vilkår om at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT

DØDE DYR

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl.

Holstebro Kommune har vurderet, at såfremt der opstår risiko for uhygiejniske forhold, såsom udsivning af væske fra kadavere til f.eks. jorden, skal dyrene placeres således, at dette ikke er muligt. Dette kan ske i en dertil egnet container eller på befæstet areal med

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

afløb til opsamlingsbeholder. Kadaverne skal placeres, så de ikke giver anledning til gener for omgivelserne, og ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket i en til formålet egnet container. Det vurderes, at denne opbevaringsform er tilfredsstillende, da antallet af døde dyr i kvægbesætninger generelt er relativt lavt.

Af de supplerende oplysninger fremgår at de estimerer at dødeligheden er ca. 5 % og at der i øvrigt også fremover forventes en normal dødelighed. Døde dyr opbevares indtil afhentning fra DAKA nordvest for ejendommen, jf. bilag 2. Dyrene overdækkes med presenning eller kadaverkappe. Dyrene tilmeldes straks hos DAKA for at undgå uhygiejniske forhold.

Idet det vurderes, at opbevaringen på Vinderupvej 32, ikke giver anledning til uhygiejniske forhold i perioden indtil afhentning, stilles der kun vilkår, der sikrer ovenstående.

SPRØJTEMIDLER OG MEDICIN

Opbevaring

Der opbevares ikke sprøjtemidler og kemikalier på ejendommen. Såfremt der ændres på dette forhold og senere ønskes opbevaret sprøjtemidler og kemikalieaffald på husdyrbruget skal dette opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttede låg på tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde. Oplagringspladsen skal være under tag og indrettet således, at evt. spild kan opsamles i f.eks. en spildbakke. Ovenstående sikres ved vilkår.

Håndtering af marksprøjte

Maskinstationen forestår sprøjtingen af husdyrbrugets arealer.

Spild under påfyldning og rengøring af marksprøjter er en væsentlig kilde til punktkildeforurening og til pesticider i overfladevand samt forurening af grundvand. Forurening fra punktkilder kan med få enkle tiltag minimeres.

Der er generelt lovkrav om, at tapstedet, hvor sprøjten fyldes med vand, skal være forsynet med kontraventil, der sikrer mod tilbagesugning af væske fra sprøjtetanken. Påfyldningen af vand skal være styret med vandur eller lignende, der forhindrer overløb af sprøjtetanken. I forbindelse med påfyldning af sprøjter må der ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Påfyldning af bekæmpelsesmidler i marksprøjter skal ske på en vaskeplads med opsamling af vaskevand eller på det areal, der skal behandles. Påfyldning i marken må ikke ske mindre end 300 meter fra vandforsyning til drikkevandsformål eller mindre end 50 meter fra hhv. overfladevande, drænsystemers rense- og samlebrønde eller § 3 beskyttet natur.

Vask skal ske på vaskeplads eller det areal, der er blevet behandlet. Vaskevand fra en vaskeplads skal opsamles i gyllebeholder eller anden beholder og udbringes i henhold til bestemmelserne i husdyrbekendtgørelsen. Vaskepladser må ikke etableres nærmere end 50 meter fra hhv. overfladevande, § 3 beskyttet natur eller almen vandforsyning. Afstandskravet til ikke almen vandforsyning er 25 meter.

Nedbør kan afvaske plantebeskyttelsesmidler, der er afsat på ydersiden af sprøjte og traktor. En uvasket sprøjte eller traktor, som er anvendt til udbringning af plantebeskyt-

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

telsesmidler, skal derfor placeres på det behandlede areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller under tag, så der ikke sker utilsigtet afstrømning af vand med indhold af plantebeskyttelsesmidler til vandmiljø, jord mv.

Udbringning af gylle med indhold af vaskevand på bedriftens markarealer eller på husdyrbrugets arealer, skal meddeles til kommunalbestyrelsen. Dette kan ske i forbindelse med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads. Ved udbringning af gylle med indhold af vaskevand hos tredje mand, skal der indhentes tilladelse hertil ved kommunalbestyrelsen. Tilladelsen kan søges samtidig med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads. For eksisterende anlæg indhentes en særskilt tilladelse hos kommunalbestyrelsen. Gylle med indhold af rester af plantebeskyttelsesmidler, som ikke er godkendt til udendørs anvendelse, skal bortskaffes efter reglerne i bekendtgørelsen om affald.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at kravet om BAT overholdes ud fra de stillede vilkår.

Gødningsproduktion og håndtering

Det er i ansøgningen samt de supplerende oplysninger oplyst, at:

- Beholdere er stabile og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Beholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Beholdernes bund og vægge er tætte
- Der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- Gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- Beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen

OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

Malkekøerne er opstaldet i sengestald med fast gulv med skraber. Kvier, kalve samt tyrekalve går primært på dybstrøelse. Gødning fra husdyrbruget håndteres derfor dels som gylle og dels som dybstrøelse.

I nedenstående tabel angives opbevaringskapaciteten til gylle på ejendommen:

Opbevaringsanlæg	Byggeår	10 års beholderkontrol	Før ændring	Efter ændring
			Kapacitet [m ³]	Kapacitet [m ³]
Gyllebeholder	1993	2003	4.200	4.200
Gyllekanaler	2003	---	200	200
Ansøgt gyllebeholder	2010	---	-	3.900
Samlet opbevaringskapacitet:			4.400	8.300

Der er dykket indløb på gyllebeholderen. Åbne gyllebeholdere skal jf. § 17 i husdyrbekendtgørelsen have dykket indløb, der sikrer mod tilbageløb. Andre fyldningssystemer skal

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

udføres, således at flydelaget ikke brydes. Der er en fortank på 9 m³ ved ensilagepladsen, herfra pumpes overfladevand fra plansilo og betonplads til gyllebeholder.

Opbevaringskapacitet

På virksomheden er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til 11 måneders produktion. Opbevaringsanlæg skal mindst have en opbevaringskapacitet svarende til 6 måneders tilførsel. Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil dog normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel. Det vurderes derfor, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig efter § 6 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Gyllebeholderne er ikke forsynet med fast overdækning. Der etableres naturligt flydelag på gyllebeholderne, og der føres logbog i overensstemmelse med gældende regler.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes så godt som muligt for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen.

Det vurderes, at der med de stillede vilkår leves op til BAT.

PÅFYLDNINGSPLADS FOR GYLLEVOGNE

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning o.l. skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevognen. Såfremt påfyldning sker, med en på gyllebeholderen fastmonteret pumpe, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Der stilles vilkår herom.

Overpumpning af gylle til gyllevogn foregår under opsyn ved læsning med traktorpumpe med dødemandsknap. Når traktorpumpen er i brug, vil den altid være under opsyn, så overpumpning undgås. De generelle regler for pumper anvendt til gyllepumpning blev den 15. september 2008 ændret ved bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. I henhold til de nye regler skal pumperør monteret på åbne gyllebeholdere enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes, og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommune vurderer, at forhold omkring pumper er tilstrækkeligt reguleret igennem de generelle regler, og der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

OPBEVARING AF DYBSTRØELSE OG FAST GØDNING

184 køer er opstaldet i sengestald med fast gulv med skrabere, 16 i dybstrøelse, 30 kvie/stud i dybstrøelse, 10 småkalve i dybstrøelse samt 20 tyrekalve i dybstrøelse. Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt de supplerende oplysninger bliver der efter udvidelsen årligt produceres ca. 182 tons / 309 m³ dybstrøelse. Heraf køres 65 % direkte i marken.

Det vurderes, at opbevaring af dybstrøelseskompost i markstakke er en dårlig ide på store husdyrbrug, da store mængder dybstrøelse i markstakke, let vil kunne give anledning til punktkildeforurening eller gener i form af lugt eller fluer. Opbevaring af dybstrøelse på en møddingsplads nær staldanlæggene sikrer, at møddingen hyppigere bliver kontrolleret mht. lugt og fluer eller anden utilsigtet forurening, end hvis stakkene lå væk fra ejendommen i markstak.

Ved udmugning om foråret udbringes dybstrøelsen direkte fra stald til mark, hvor den spredes og nedplejes. Ved udmugning på andre tidspunkter bliver gødningen langt på møddingspladsen

Sikring af omgivelserne mod gener og forurening

Der stilles vilkår om, at dybstrøelse og fast gødning skal opbevares overdækket efter gældende regler på møddingsplads.

Foderester m.v.

Gødning, foderrester mv. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i loven for opbevaring af kompost i markstakke, men skal i stedet opbevares på godkendt opbevaringsanlæg f.eks. ensilagesilo, møddingsplads, container beregnet til mødding, gyllebeholder eller lignende.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

AMMONIAK

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at være på 2.833,56 kg/år, hvilket er en meremission på -244,28 kg N / år i forhold til førsituationen.

Beskrivelse	N-emission kg N
Emission fra stalde omfattet af kravet om 15 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	0 kg N
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	264,97 kg N
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	462,21 kg N

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	175,40 kg N
Samlet emission efter udvidelse og min 15 % reduktion	2.833,56 kg N
Meremission	-244,28 kg N / år
Højeste merdeposition i naturområdet	0 kg N / ha

Det generelle krav om ammoniakreduktion – 15 %

Kravet om 15 % ammoniakreduktion i fht. Referencesystemet gælder for stald, hvor der sker en etablering, udvidelse el. ændring. Kravet er jf. IT-ansøgningssystemet opfyldt. Virkemidler, som er anvendt til at opnå reduktionen, er etablering af skraber, med en frekvens på hver 2 time. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau for ammoniak er overholdt.

Ammoniakdeposition på Natura 2000 områder

Det Natura 2000-område i forhold til ejendommen er Skånsø og Tranemose, EF-Habitatområde nr. 54. Afstanden til områderne er omkring 1,7 kilometer. Der er på grund af reduktionen i emissionen fra husdyrbruget samt afstanden ikke foretaget beregninger af kvælstofnedfaldet. På grund af afstanden og den forholdsvist begrænsede meremission fra ejendommen, ventes kun en ubetydelig negativ effekt af udvidelsen på områderne. Der stilles derfor ikke yderligere krav om ammoniakreduktion i forhold til dette område.

Bufferzonekrav til § 7 naturtyper

Meremissionen er beregnet til – 244,28 kg N pr. år efter 15 % reduktion. Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra nærmeste naturområder omfattet af lovens § 7. Der stilles ikke skærpede krav til ammoniak på baggrund af § 3 områder i nærheden af husdyrbrugets anlæg.

Ammoniakdeposition på natur beskyttet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 3

De naturarealer som ligger nærmest ejendommen er jf. kommuneplanen 2009 C-målsatte mose og sø områder ca. 300 vest for ejendommen, som ikke forventes at være følsomme overfor atmosfærisk kvælstof. Indenfor en afstand af 1 km fra ejendommen findes enkelte hede, sø og mose områder som alle er C-målsatte og som ikke forventes at være følsomme overfor atmosfærisk kvælstof.

På grund af afstanden og den forholdsvis begrænsede meremission fra ejendommen ventes dog kun en ubetydelig negativ effekt af udvidelsen på naturområdet. Der stilles ikke skærpede krav til ammoniak på baggrund af § 3 områder i nærheden af husdyrbrugets anlæg.

LUGT

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det f.eks. staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller, der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i skemaet angivet, hvilken af de to modeller der giver den korteste geneafstand.

Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	229,07 m (ny model)	---	---	---	Ja, ingen byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	147,29 m (ny model)	---	---	---	Ja, ingen nabobeboelse indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	72,44 m (ny model)	---	---	---	Ja, ingen nabobeboelse indenfor 1,2 gange geneafstand.

Samlet vurdering for lugt

Ejsing er den nærmeste by, og den ligger over 600 m fra anlægget, mens nærmeste nabo ligger over 300 m fra nærmeste hjørne af anlægget.

Geneafstanden til byzoneområde, samlet bebyggelse og enkeltboliger er overholdt. Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstand, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som generende. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. Genekriterierne efter både FMK-modellen og Ny-Lugtvejledning er overholdt. På den baggrund vurderes det, at kvægbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger. Det vurderes dog, at gyllebeholderne er dækket ind under de generelle afstandsregler og set i forhold til placeringen af beholderne på ejendommen i forhold til omkringboende, vil der ikke blive stillet skærpede vilkår til gyllebeholdere eller udbringningspraksis.

Der stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener der er væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om lugtmålinger og om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpende foranstaltninger.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

TRANSPORT

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af dyr, mælk, gødning, korn, halm og foderstoffer m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget. De daglige transporter foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet.

Den daglige transport foregår med enkelte undtagelser indenfor normal arbejdstid. Mælk afhentes hver 2. dag, og tidspunktet afhænger af mejeriets ruteplanlægning, hvorfor afhentning af mælk forekomme udenfor normal arbejdstid. En del af husdyrgødningen kan transporteres direkte ud i marken uden, at der skal anvendes offentlig vej. For de øvrige marker gælder, at gyllekørsel foregår ad nærmeste offentlig vej, jvf. bilag 3.

Skema 3. Oversigt over antallet af årlige transporter:

Type	Antal transporter		% ændring
	før udvidelse	efter udvidelse	
Foder	48	48	0
Olie	6	6	0
Husdyr til/fra husdyrbruget	36	36	0
Mælk	183	183	0
Husdyrgødning	260	260	0
Ensilage	225	225	0
Daka	24	24	0
Antal transporter i alt	782	782	0

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljømæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

Antallet af transporter ad Vinderupvej forbliver uændret. Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være belastende.

Antallet af transporter vil stort set være uændret og antallet af transporter vurderes i øvrigt ikke at ligge over, hvad man kan forvente. Ved hensynsfuld kørsel til og fra ejendommen kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Der stilles dog vilkår om, at gylletransporter, så vidt det er muligt, ikke må ske gennem bymæssig bebyggelse. Der henvises endvidere til landbrugslovens generelle krav om, at transport af husdyrgødning til marker, der ligger længere end 10 km væk fra anlægget skal

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

ske med tankvogn og ikke med traktor og gyllevogn. Udbringningsarealerne der indgår som udbringningsareal i godkendelsen ligger dog ikke længere væk end cirka 1-2 km. Al transport til og fra ejendommen foregår generelt indenfor normal arbejdstid.

Holstebro Kommune har ikke vurderet, at transportbelastningen som følge af ændringen af husdyrbruget forøges væsentligt. Holstebro Kommune kan kun regulere transporter fra eksterne transportører, såsom mælkevognen, ved at meddele afslag på ansøgning om godkendelse, hvilket efter Holstebro Kommunes vurdering ikke er proportionalt i den konkrete sag. Holstebro Kommune kan derimod regulere visse transporttyper knyttet til husdyrbrugets egne transporter, hvilket bl.a. er gjort i vilkår 33, der er stillet for at sikre, at der tages hensyn til omkringboende. Hovedparten af transportbelastning til og fra husdyrbruget sker som følge af grovfodertransporter, gylletransporter og til og fra kørsel af dyr fra husdyrbrugets anlæg. Disse er hovedsageligt knyttet til husdyrbrugets arealdrift.

Arealerne er beliggende både nord, nordøst, øst samt syd for anlægget, i en radius på under 6 km. Transportruterne af gylle fremgår af bilag 3 transport af gylle er behandlet under afsnittet udspreddning af

Herudover skal det påpeges, at det ved regulering af husdyrbrug er praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der, ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselsens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

STØJ

Støjkilder fra bedriften er støj fra husdyr, kørsel med landbrugsmaskiner samt til- og fra-kørsel af foder, produkter og dyr til husdyrbruget. I øvrigt er der følgende støjkilder på husdyrbruget:

Malkeanlæg:

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Støj fra malkeanlægget, køleanlægget til mælketank og kompresser er placeret indendørs i stalden (se bilag 2). Motoren er i brug morgen og aften i forbindelse med malkning. Der er ingen naboer i en afstand af 300 meter fra malkecentret, hvorfor støj ikke vurderes at være til gene for naboer.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, og det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke, og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser. For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende fastsættes der vilkår om, at de vejledende støjgrænser skal overholdes. Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes.

Det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt, ved almindelig anvendelse af de pågældende støjkloder indenfor normal arbejdstid, og ved de stillede vilkår.

Samlet vurdering af støj

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støj fra husdyrbruget ikke vil medføre ikke-uvæsentlige gener for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen. Til gengæld stilles der vilkår om, at drifttiden for de forskellige støjkloder kan reguleres.

Der fastsættes vilkår om, at såfremt der opstår gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/ beregninger efter nærmere definerede anvisninger. Der meddeles vilkår iht. Miljøstyrelsens vejledende støjkrav.

Ud fra ovenstående vurderes det, at BAT i forbindelse med støj er overholdt. Såfremt der ændres ved eksisterende stalde eller anlæg, der kan medføre ændring i støjniveauet for de omkringboende, skal projektet vurderes iht. principperne for BAT

STØV

Der kan opstå støvgener ved kørsel på grusveje, høstarbejde og lign. Det vurderes dog primært at være lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under høstarbejdet. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige.

I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter.

Husdyrbruget er beliggende relativt langt fra naboer og lign. Der stilles på baggrund af ovenstående kun vilkår om, at husdyrbruget ikke må medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal. Det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelige god landmandspraksis, det stillede vilkår og den beskrevne håndtering af foder.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

LYS

Det er i ansøgningen oplyst, at der er nødvendig belysning på og i husdyrbruget anlæg

Der anvendes energisparepære hvor det er muligt. Der er sensorsyring på belysning i stald, således at der hvert døgn er 16 timers dagslys til køerne. Udendørsbelysning ved malkestalden og i gårdsplads er med bevægelsescensorer.

Sensorstyret udebelysning kan medvirke til at reducere energiforbruget på husdyrbruget, og der stilles derfor vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med energigennemgangen skal undersøge muligheden for etablering af bevægelsessensorstyring af udebelysningen.

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkring boende, da der er bevoksninger af træer, samt bygninger der skærmer for lyset.

SPILDEVAND

Spildevand, herunder husholdnings- og processpildevand fra ejendommen håndteres som angivet i nedenstående skema:

Spildevandstype	Håndtering
Tag- og overfladevand	Løber til faskiner
Afløb fra ensilagepladser	Til gylletank
Vand befæstet areal foran siloer og foderblander	Til gylletank
Vaskevand fra stalde	Til gyllekanaler hvorefter til gylletank
Husspildevand	Mekanisk rensning med nedsivningsanlæg med tilladelse fra 2008
Vaskevand fra mælke/malkeanlægget	Til gylletank
Mælke-/malkeumsspildevand	Til gylletank

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

Overfladevand fra udenomsarealer ledes primært til overfladisk nedsivning og dræn. Der vil på udenomsarealerne være risiko for forurening af omgivelserne, hvis arealerne ikke holdes fri for gødnings- og foderspild. Der stilles derfor i miljøgodkendelsen vilkår til renholdelse af udenomsarealerne.

Der er stillet vilkår om at vask af maskiner med gødningsrester skal ske på vaskeplads, læsseplads eller anden plads med afløb til gyllesystem, idet der er risiko for punktkildeforurening i forbindelse hermed.

SKADEDYR

Rotter**TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning, der besøger ejendommen efter behov. Forebyggelse ved renholdelse af stalde mv. for foderrester mv.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget, i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes leveduligheder på ejendommen begrænses mest muligt. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for f.eks. rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, evt. ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

Fluer

Ansøger oplyser at *"Der sørges så vidt muligt for at opretholde god staldhygiejne for at mindske forekomsten af fluer. I sommerhalvåret foretages hyppige udmugninger fra kalvebokse, dette reducerer fluelarvens mulighed for udklækning."*

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium. Fluegener skal forebygges ved at holde en god hygiejne i staldene og omkring foderopbevaring. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omkringboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

DRIFTSFORSTYRELSE ELLER UHELD

Overpumpning af gylle:

Overpumpning sker vha. traktorpumpe under konstant tilsyn. Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jvf. afsnit under påfyldning af gyllevogne.

Gylleuheld:

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning springer læk eller en pumpe starter utilsigtet vil gyllen pga. terrænets fald, løbe mod nærliggende vandløb, jvf. bilag 2. Ålskov Bæk er beliggende ca. 80 meter vest for den nye gyllebeholder. Den eksisterende gyllebeholder er beliggende op til ejendommen og beliggende i en afstand på 160 m til Ålskov Bæk og 150 m til Råstgård Bæk.

Terrænets falder med ca. 4 % imod Ålskov bæk Å, jvf. bilag 4. Holstebro Kommune vurderer at der til sikring af vandmiljøet skal etableres en jordbarriere omkring den nye gyllebeholder, i en højde af minimum 0,50 meter over terræn i en afstand af minimum 3 meter fra gyllebeholderen. En sådan afværgeforanstaltning vil have en tilbageholdelseskapacitet på indtil 140 m³, hvorved konsekvenserne ved et mindre gylleuheld vil kunne afværges inden overfladevand og den omkringliggende natur påvirkes. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jvf. afsnit under påfyldning af gyllevogne.

Beredskabsplan:

Der er Holstebro Kommunes opfattelse at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. gylleudslip, brand o.l.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse er det oplyst til Holstebro Kommune, at en beredskabsplan er under udarbejdelse.

Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip til arealerne øst for anlægget, herunder placering af drænbrønde.

BAT er bl.a.:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget.
- at alle der arbejder på husdyrbruget er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes.
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget.
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Det vurderes, at BAT er anvendt. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående. Beredskabsplanen fremgår af bilag 15

Renere teknologi og ressourcestyring

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret, under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi

- Varmegenvinding fra køling af mælk
- Løbende udskiftning af eks. lysstofrør i eks. stalde til lavenergilystofrør.
- Lyset i staldene er tændt efter behov

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Naturlig ventilation i staldene
 - Udendørsbelysning ved mælkestalden styres med bevægelsescensorer
 - Natbelysning i staldene
 - Nyt fyringsanlæg
 - EL-fo eftersyn hvert 5 år
- Vand**
- Regelmæssig kontrol af vandmåler
 - Daglig kontrol af drikkekar og drikkekopper
 - Stalde iblødsættes og vaskes med højtryksrensere.
- Management**
- Forbrug af vand, energi, foder, pesticider og handelsgødning registreres.
 - Løbende efteruddannelse af ejer og ansatte
 - Der anvendes lister over registrering af dyr i behandling, blanderecepter til foder etc.
 - Der føres journal over afsætning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.
 - Der er lavet udkast til beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.
 - Ejendommens bygninger, inventar, maskiner og tekniske installationer efterses jævnligt og nødvendige reparationer udføres
 - Der laves foderplaner i samarbejde med kvægkonsulenten
- Ammoniak**
- Der er etableret gulv med lav ammoniakemission i kostalden mv.
 - Gyllen er konstant overdækket med et tæt og stabilt flydelag

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie:

Skema 4. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før ændringen	Forventet forbrug efter ændringen	% ændring
EL forbrug [kWh]	150.000	150.000	0 %
Vand [m ³]	6.800	6.800	0 %

Det er oplyst, at forbrug af vand, energi og olie registreres i husdyrbrugets driftsregnskab. Desuden udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres. Der vil i overensstemmelse hermed blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Energiforbrug

Elektricitet anvendes til malkeanlæg, nedkøling af mælk, gyllepumpe, elhegn, markvanding samt belysning. Energiforbruget øges ikke ved ændringen. Ud fra energiguident er energiforbruget pr. årsko 870 kWh. Det forventede energiforbrug er derfor omkring ca. 174.000 kWh. Da energiforbruget ifølge ansøgningen i nudrift og ansøgt drift er ca. 150.000 kWh. Idet der ikke sker en udvidelse forventes energiforbruget ikke at øges. Det er Holstebro Kommunes vurdering at energiforbruget på husdyrbruget ligger lavt.

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser, stilles der vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med ændringen gennemgås af en energikonsulent med henblik på implementering af lønsomme ressourcebesparende teknologier. Det er Holstebro Kommunes

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

opfattelse, at en energigennemgang f.eks. skal tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparkatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Gennemgangen skal herefter foretages hvert 5. år. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier som udgangspunkt skal indføres. En energifaglig person kan f.eks. være en konsulent fra et el-selskab eller. lign.

Management er i henhold til Holstebro Kommunes opfattelse, at der foreligger

- planer for relevant uddannelse og efteruddannelse af personale,
- regnskab med forbrug af vand, energi, dyrehold, affald, gødning og husdyrgødning,
- planer for håndtering af uheld, ulykker og utilsigtede emissioner,
- reparations- og vedligeholdelsesplaner for udstyr,
- plan for rengøring af område og planer for minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning.

Malkeanlæg

Vandet fra mælkekølingsanlægget genanvendes til rengøring af stalde.

Det bemærkes, at der på et gennemsnitligt kvægbrug bruges op til 15 % af energiforbruget på mælke/malkeanlægget. Anlægget skal derfor vurderes løbende mht. vedligeholdelse/rengøring m.v.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En lang række af disse anlæg og indretninger bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedst tilgængelige teknologi (BAT).

I godkendelsen stilles der desuden vilkår om, at husdyrbrugets malkeanlæg løbende og minimum 1 gang om året skal gennemgås af køleteknikere med henblik på at sikre, at anlægget kører energimæssigt optimalt. Servicen skal noteres i driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

Vandforbrug

Der er et vandforbrug på årsplan på ca. 6.700 m³, som dækker alt til driften og privat forbrug. Ud fra normtal for vaskevand til stald, mælketank og maskiner er forbruget pt. på 6.774 m³, som ikke forventes at øges betydeligt. Hovedparten af det resterende vandforbrug medgår til drikkevand til dyrene. Ansøger vil ved vedligehold og reovering af drikkekummer m.v. have fokus på at vælge systemer med mindst mulig vandspild.

Gennemsnitlig anvendes ca. 84.000 m³ vand til markvanding. Markerne vandes efter behov, hvorfor forbruget af vand til markvanding varierer fra år til år.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a. følgende:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent.
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås.
- at der anvendes energibesparende belysning.
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget, med de stillede vilkår, lever op til BAT på management. Herunder skal det påpeges, at tiltag til minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning er behandlet senere i miljøgodkendelsen.

AREALER - Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Husdyrbrugets udbringningsarealer

DRIFT AF HUSDYRBRUGETS AREALER

Udspretningsarealerne er beliggende på følgende matrikelnumre og med et areal, som vist i skema 1 og jvf. bilag 6.

Skema 1. Udspretningsarealer.

Mark nr	Ejerlav	Matrikelnummer	Ha	Ejer
F30	Egebjerg By, Ejsing	9b	3,74	Frede Madsen Egebjergvej 1 7830 Vinderup
F31	Egebjerg By, Ejsing	10r	2,76	
F32	Egebjerg By, Ejsing	10a	9,58	
1-0	Sevelsted Gde, Sahl	1a	7	Maarten van Asseldonk Vinderupvej 32 7830 Vinderup
1-1	Sevelsted Gde, Sahl	1a	6,58	
2-0	Ål By, Sahl	5c	5,05	
3-0	Sevelsted Gde, Sahl	1a	5,33	
3-1	Sevelsted Gde, Sahl	1a	1,9	
4-0	Sevelsted Gde, Sahl	1a	3,55	
5-0	Sevelsted Gde, Sahl	1a	11,55	
5-1	Sevelsted Gde, Sahl	1a	5,43	
6-0	Sevelsted Gde, Sahl	1a	2,09	
7-0	Sevelsted Gde, Sahl	1b & 1d	4	
8-0	Sevelsted Gde, Sahl	1a	6,05	
26-0	Ejsing By, Ejsing	6k	3,54	
27-0	Ejsing By, Ejsing	6f	2,03	
29-0	Ejsing By, Ejsing	6r	0,99	
29-1	Ejsing By, Ejsing	6r	0,77	
20-0	Sahl Hede, Sahl	69a,70b, 71b	6,1	Jens Ole Jensen Aagaard Stokholmvej 28 7830 Vinderup
21-0	Sahl Hede, Sahl	71b	0,43	
22-0	Sahl Hede, Sahl	69a	0,75	
25-0	Sahl Hede, Sahl	69a	1,44	
EK-1	Sahl Hede, Sahl	38c	0,47	Erling Kristensen Stokholmvej 22 7830 Vinderup
EK-2	Sahl Hede, Sahl	38c	0,97	
EK-3	Sahl Hede, Sahl	38c	3,31	
EK-4	Sahl Hede, Sahl	38c	6,86	
MP-14	Ål By, Sahl	19c	2,15	Martin Plougmann Nielsen Lindholtvej 2B 7830 Vinderup
MP-15	Ål By, Sahl	19c	7,13	
MP-21	Ål By, Sahl	8a	5,46	Leif Balle Ålvej 31 7830 Vinderup
MP-22	Ål By, Sahl	8a	3,04	
MP-23	Ål By, Sahl	8a	1,15	
13-0	Skive Kommune			
13-1	Skive Kommune			
13-2	Skive Kommune			

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Mark nr	Ejerlav	Matrikel-nummer	Ha	Ejer
13-2	Skive Kommune			

De ejede og forpagtede udspretningsarealer udgør 129,11 ha, hvoraf 63,25 er forpagtede. Udspretningsarealerne er fordelt i henhold til skema 1 og beliggende i henhold til bilag 6.

Udskiftning af udbringningsarealer

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 15 og 16, må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer, uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden.

Alle ændringer i udbringningsarealer skal således godkendes af Holstebro Kommune. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

HUSDYRGØDNING

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det ansøgte indeholdende 26.169,55 kg N og 4.366,76 kg P svarende til 284,94 DE. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige herfra.

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige herfra.

I henhold til vilkår skal der til enhver tid over for Holstebro Kommune kunne fremlægges diverse planer, afregninger, regnskaber eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der stilles vilkår om, at dokumentation skal kunne fremvises for de seneste fem år, jvf. straffelovens bestemmelser.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). Ansøger vil fremover anvende husdyrgødningsbe-

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

kendtgørelsens særlige mulighed for at udbringe op til 2,3 DE/ha, jf. § 27 stk. 3, hvilket er betinget af, at:

- mindst 2/3 af den udbragte husdyrgødning stammer fra kvæg;
- mindst 70 % af udspretningsarealet dyrkes med foderroer, permanent græs, græs i om-drift eller græsefterafgrøder udlagt i vårbyg, helsæd, grønkorn eller majs.
- husdyrgødning ikke udbringes 31/8-1/3 på græsarealer, som ompløjes i samme planpe-riode
- pløjning efterfølges af afgrøde med kvælstofbehov
- græsarealer kun ompløjes 1/3-1/6
- græsefterafgrøder tidligst nedpløjes eller nedvisnes 1/3
- der ikke dyrkes bælgæd eller kløver, undtaget kløvergræs med mindre end 50 % kløver
- der foretages dokumenterede N- og P-analyser af jorden mindst hver 3. år / 5 ha

Der udbringes i ansøgt drift 2,21 DE/ha (284,94 DE på 128,93 ha ejede og forpagtede ud-bringningsarealer). Harmonikravet er derfor overholdt, såfremt betingelserne i husdyrgød-ningsbekendtgørelsens bilag 2 er overholdt, jf. ovenstående.

SÆDSKIFTE

Det er i ansøgningen angivet, at alle arealer drives efter K12-sædskefte. Da beregningerne er foretaget på sædskefte, der ikke afviger fra referencesædskeftet, stilles der ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskefte.

UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

I ansøgningen er det oplyst, at der hvert år udarbejdes en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskefte, vanding, planternes udbytte og kvælstofud-nyttelsen. Den overvejende del af den flydende husdyrgødning nedfældes typisk til afgrø-derne for at optimere udnyttelsen af næringsstofferne. Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal, hvor der efterfølgende er fare for afstrøm-ning til vandløb, søer eller lign. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene. Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndte-ring af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbring-ningsteknik, placering i sædskeftet og benytte de mest optimale vejforhold, således at fordampningen af ammoniak reduceres mest muligt og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedrif-tens arealer.

Bynære udbringningsarealer

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24 må udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder, samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål, ikke ske i weekend og på helligdage. Ingen af de ejede eller forpagtede udbringningsarealer i Holstebro Kommune ligger nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder eller lokalplanlagte boligområder på godkendelses-

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

tidspunktet. Holstebro Kommune vurderer at generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen, er begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode. Det vurderes, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning.

Transport og udbringning af husdyrgødning

Transporter med gylle fra Vinderupvej 32, 7830 Vinderup til udbringningsarealerne vil udgøre ca. 260 transporter pr. år med traktor og gyllevogn. Gyllen udbringes normalt på hverdage indenfor normal arbejdstid under hensynstagen til vejrforhold.

Holstebro Kommunes vurdering

Transport

Transport af gylle til udspretningsarealerne fremgår af bilag 3. Udspretningsarealerne er beliggende i primært landbrugsområde. Hovedparten af markerne ligger væk fra bymæssig bebyggelse eller samlet bebyggelse, dog er mark F-32 beliggende op til område klassificeret som byzone og er derfor omfattet af ovenstående. Holstebro Kommune vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning, som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

Generelle forhold

Såfremt der indgås en aftale om modtagelse af husdyrgødning fra et husdyrbrug, der ligger længere end 10 kilometer fra ejendommen (vejafstand), skal gødningen, jvf. bekendtgørelse nr. 1152 af 23. november 2006 om husdyrhold og arealkrav m.v., transporteres med lukket lastbil eller et påhængskøretøj hertil. Under transporten skal flydende gødning opbevares i lukkede tanke.

Herudover skal det bemærkes, at der ved tilsvining af offentligt tilgængelige veje i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselsens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne arealgodkendelse.

Der stilles endvidere vilkår om, at der ikke må indgås gylleaftaler, eller aftaler om modtagelse af fast gødning/dybstrøelse, med gødningsproducenter uden forudgående godkendelse heraf fra Holstebro Kommune, såfremt leverancen af husdyrgødning er betinget af transport igennem bymæssig bebyggelse.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. Holstebro Kommune vurderer, at retningslinjerne i BREF-dokumentet er så universelt, at dette også omfatter udbringning af kvæggylle. En del af tiltagene i BREF-dokumentet er dækket af gældende love og bekendtgørelse så som husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det f.eks. er et generelt lovkrav at:

- udarbejde af mark- og gødningsplaner.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- ikke at udbringe husdyrgødning mindre end 200 m fra byområder på weekend- og helligdage,
- anvende lovlige udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- nedfælde gylle på sort jord og i græs mindre end 1000 meter fra sårbare naturtyper,
- nedbringe fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- overholde maksimalt tilladt harmonitryk (DE/ha)
- etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning i relation til produktionsform.
- ikke at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande.
- der skal være en 2 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb.

Herudover er der en række BAT-forhold der ikke er direkte reguleret i dansk lovgivning eller kan tolkes i en bredere miljømæssig såsom:

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspredning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen,
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning,
- at man ikke tilfører husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket,
- anvendelse af godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene,
- behandling af husdyrgødning mht. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende egne og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne,
- sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted,
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet).

Holstebro Kommune forholder sig primært til de sidst nævnte forhold, da de ikke direkte er omfattet af generel lovgivning. Ansøger har beskrevet management i relation til godt landmandskab, såsom udbringning af gylle på hverdage under hensynstagen til vejrforhold, hvilket minimerer risikoen for lugtgener for de omkringboende. Herudover er det beskrevet, hvorledes gylle udbringes i relation til arealer og afgrøder.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning, idet der stilles vilkår om, at udbringning sker i overensstemmelse med godt landmandskab, og at det ikke må udbringes husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket. Der er husdyrbrugets ansvar, at evt. leverandører overholder godkendelsens vilkår.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

VARETAGELSE AF HENSYN TIL LANDSKAB

Mark F-32 er beliggende indenfor kystnærhedszonen

Mark 27-0 er beliggende i landskabelig interesseområde, mark 29-0 og 29-1 er beliggende i beskyttelseszone til fredet fortidsminde og dele af mark 2-0 er beliggende indenfor skovbyggelinien. Der er jf. lokalplanforslag udlagt dele af mark 5-0 til tekniske anlæg jf. bilag 10 (Kort 2)

Mark MP-14, MP-15, MP-21, MP-22, MP-23 er beliggende i skovrejsningsområde, markerne MP-14, MP-15, MP-22, MP-23 er beliggende indenfor skovbyggelinien, Mark MP-15 er delvis beliggende indenfor søbeskyttelseslinien jf. Bilag 10 (kort 3)

Markerne 20-0, 22-0, 24-0, 25-0, EK-1, EK-2, EK-3 og EK4 er beliggende indenfor områder hvor skovrejsning er uønsket og hvor der i henhold til kommuneplanen er geologiske interesser. 20-0, 22-0, 24-0, EK-1, EK-2, og dele af 25-0 og EK4 er beliggende indenfor skovbyggelinien. Mens dele af mark EK-3 og en mindre del af mark EK-4 er omfattet af søbeskyttelseslinien, jf. bilag 10 (Kort 4)

Da der er tale om drift af arealer giver det ansøgte ikke anledning til fastsættelse af vilkår ud fra en landskabsfaglig vurdering. Holstebro Kommune påtænker derfor ikke at anføre vilkår hertil.

Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer

GRUNDVAND

Udspretningsarealerne mark nr. 26-0, 27-0, 29-0, 29-1 og SR-4 ligger indenfor indvindingsopland til Ejsing Vandværk.

De resterende udspretningsarealer ligger udenfor indvindingsopland til et vandværk. Alle udspretningsarealerne ligger udenfor område med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomme indvindingsopland og 300 meters beskyttelseszone for vandværksboringer (hygiejnezonen), jf. bilag 7.

Der vurderes i det følgende kun på udspretningsarealerne mark nr. 26-0, 27-0, 29-0, 29-1 og SR-4, da risiko for forurening af grundvand vil forekomme her.

Terrænkoten for udspretningsarealerne ligger i kote mellem 14 og 4 meter, lavest mod syd. I de omkringliggende boringer ses der i hovedtræk i de øverste 40 meter et akkumuleret lerdække på mellem 0 og 1,5 meter over grundvandsspejlet, som kan være opsprækket og mellem 9 og 18 meter under grundvandsspejlet. Der er dermed et lille til nogenlunde lerdække ved arealerne.

Ro-vandspejlet ses i de omkringliggende boringer mellem 3 og 7,5 meter under terræn. Det øvre og dybe grundvandsmagasins trykpotentiale er i kote henholdsvis 5 meter og 8-6 meter, faldende mod nordvest.

Overordnet er der ved markarealerne syd for Skivevej en opadrettet gradient, som medfører at transport af stoffer har svært ved at trænge fra overfladen til grundvandet, mens der

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ved markarealerne nord Skivevej er en nedadrettet gradient, som medfører at transport af stoffer sker fra overfladen til grundvandet.

Jordbundstypen ved udspretningsarealerne grovsandet jord (JB 1).

Den nærmeste boring ligger ved Skivevej 51 og anvendes til indvinding til husholdning (1-2 husstande).

Ud fra den viden om de områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan i Holstebro Kommune vurderes det om udspretningsarealer ligger indenfor, udenfor eller om denne viden ikke forligger, da Miljøcenter Ringkøbing ikke har foretaget en kortlægning af området endnu. De pågældende udspretningsarealer ligger indenfor de områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan, hvor kortlægningen er påbegyndt.

Der er ingen beregninger for udvaskning af nitrat fra rodzonen på udspretningsarealerne i ansøgningsskemaet, men FarmN beregning af den gennemsnitlige nitratudvaskningen er 51,2 mg/l. Der ses meget lave værdier af nitrat og sulfat i råvandsanalyser fra Ejsing Vandværks boringer. Analyseresultater udtaget ved Skivevej 51, ses der ikke noget indhold af nitrat og kun lave værdier af sulfat.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke skal sættes yderligere vilkår til sikring af grundvandet.

AMMONIAKBELASTNINGEN VED UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde, uanset om der er tale om Natura 2000, § 7- eller § 3-beskyttet natur, er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer, der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om eksempelvis nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Der er i et tilfælde overlap imellem de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning og arealer, der er registreret som beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3.

Efter gennemgang af luftfotos tilbage til før 1992 er det besluttet at ændre §3 registreringen i overensstemmelse med oplysninger fra ejeren af ejendommen. De §3-mærkede arealer ovenfor fastholdes som §3 arealer. De "-" mærkede arealer udgår af §3 registreringen jf. illustrationen.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Mark 27 grænser direkte ned til et kvælstoffølsomt naturområde jf. bilag 11 (kort 2). Der stilles vilkår om en 20 meter bred beskyttelsesbræmme ned imod dette naturområde. Indenfor denne bræmme skal udbringning af husdyrgødning ske ved nedfældning. Kravet om nedfældning er ligeledes gældende for udspretningsarealerne; EK1, EK2, EK3 beliggende nordvest for Skalle Sø (Natura 2000-område) jf. bilag 11 (kort 4). Holstebro Kommune stiller på baggrund heraf skærpet vilkår til sikring af dette.

I tilknytning til udbringningsarealerne for husdyrgødning er registreret enkelte vandhuller beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Der gøres opmærksom på, at der om vandhuller med til- og afløb gælder 2 meter dyrkningsfrie bræmmer.

Husdyrlovens beskyttede naturområder (§ 7-områder)

Siden den 1. august 2007 har det været et generelt krav, at flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græsmarker beliggende i en afstand under 1.000 meter fra de naturarealer, der er omfattet af "bufferzonereglen". Markerne; 13-0, 13-1, 13-2, 13-3 (Skive Kommune), 20-0, 21-0, 22-0, 25-0, EK-1, EK-2 EK-3 EK-4 samt delvis mark 27-0 er alle omfattet af bufferzonekravet jf. bilag 4. Hvorfor der er krav om nedfældning på sort jord og græsmarker. Den resterende del af udspretningsarealerne vil derfor først blive omfattet af det generelle nedfældningskrav på sort jord og græsmarker fra den 1. januar 2011.

Internationalt beskyttede naturområder (Natura 2000)

Markerne EK-1, EK-2 EK-3 og EK-4 er beliggende indenfor Natura 2000-området; EF-habitatområde nr. 41 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 29, Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

De nærmest liggende naturområder, der er kortlagt indenfor habitatområdet og som er følsomme overfor atmosfærisk ammoniak, er områder med mose (ved nordsiden af Skallesø. Tålegrænsen er her mellem 5-20 kg N/ha/år, og med en baggrundsbelastning i størrelsesordenen 15-16 kg N/ha/år kan den være overskredet. Arealerne drives med et krav om at flydende husdyrgødning skal nedfældes, jf. ovenstående.

BILAG IV-ARTER

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskædiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Kommunen har ikke kendskab til forekomst af arter fra EF-Habitatdirektivets bilag IV fra områderne.

GENERELLE BETRAGTNINGER FOR NATURA 2000-OMRÅDER

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver; EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen³, af kommunalbestyrelsen, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen⁴. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier, kan udelukkes at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre, påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes af en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-området efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette udarbejdelse af en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁵ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelige til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

³ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁴ Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

⁵ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der er med baggrund heri foretaget en vurdering af udpegningsgrundlagets miljøtilstand og eventuelle påvirkninger som følge af godkendelsen. Vurderingen er bl.a. foretaget på baggrund af basisanalyserne, DMU's forskningsresultater og Danmarks Miljøportal⁶. Derudover inddrages Vandmiljøplan III, Grøn Vækst og de kommende Natura 2000-planers mulige betydning, således at miljøgodkendelsen ikke strider imod andre tiltag, der sammen har til formål at fremme udpegningsgrundlagets miljøtilstand.

Natura 2000-vandområder

Husdyrbrugets udspretningsarealer ejet og forpagtede arealer er beliggende i oplandet til følgende Natura 2000-vandområder; Venø Sund, Sønderlem Vig, Tværmosen samt området Flyndersø, Stubbergård Sø, Helle Sø og Skallesø med hhv. 71,5 ha 24 ha 0,7 ha samt 32,7 ha.

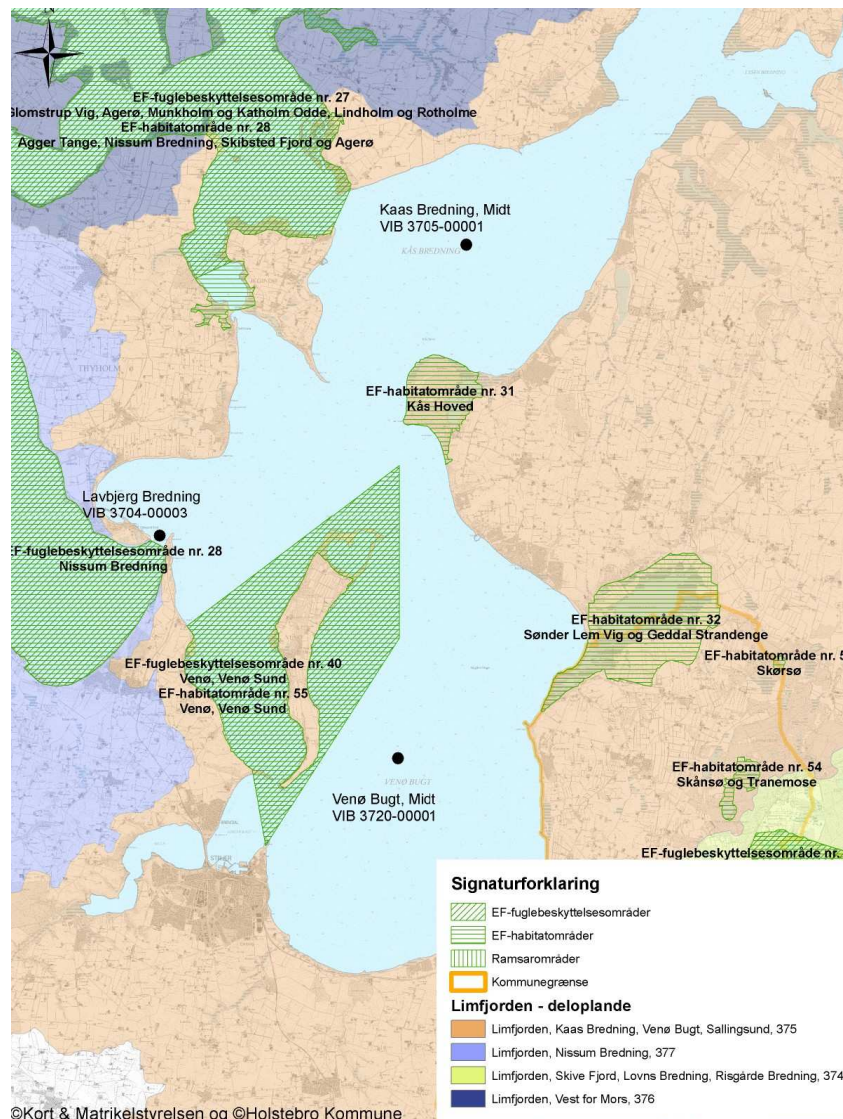
BESKRIVELSE AF VENØ SUND OG UDPEGNINGSGRUNDLAGET

Det forventes, at der i vandplanssammenhæng sker en opdeling af Limfjorden i 9 delvandoplande, hvortil der vil blive stillet forskellige reduktionskrav i N og P alt efter hvor sårbar og belastet slutrecipienten er. Limfjorden modtager en del vand og næringsstoffer fra Nordsøen. (Limfjordens nettovandskifte var i 2004 henholdsvis 9,7 km³ indstrømmende fra Nordsøen og 12,1 km³ udstrømmende mod Kattegat.). Vandet fra Nordsøen har et væsentligt lavere indhold af næringssalte og har derfor en gunstig indvirkning på tilstanden i Limfjorden. Vinden har dog afgørende betydning for vandskiftet med Nordsøen og Kattegat, samt vandskifte og opblanding i de enkelte vandområder⁷. Udspretningsarealerne afvander til Venø Bugt, der ikke er udpeget som Natura 2000 område. Venø Bugt står i forbindelse med Venø Sund⁸, som er det nærmeste Natura 2000-vandområde, jf. figur 1.

⁶ Danmarks Miljøportal, herunder bl.a. Naturdata og Overfladevand (STOQ).

⁷ Ringkøbing Amt et al. 2005, Vandmiljø i Limfjorden 2004.

⁸ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

Figur 1. Kort over vandoplande, målestationer samt Natura 2000-vandområder.

Oplandet til Limfjorden er på 758.650 ha, og er domineret af landbrugsarealer, som udgør ca. 70 %⁹. Oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund (delopland 375) er på 58.442 ha, hvoraf ca. 50.300 ha udgør landbrugsareal¹⁰.

Udpegningsgrundlaget

Venø Sund er udpeget til Natura 2000-område (nr. 62), som Habitatområde (nr. 55), Fuglebeskyttelsesområder (nr. 40). Udpegningsgrundlaget for området fremgår af nedenstående tabeller. Holstebro Kommune har iht. By- og Landskabsstyrelsen¹¹ medtaget de supplerende høringsforslag i forbindelse med nærværende vurdering.

⁹ Miljøministeriet, Vandområde 1.2 Limfjorden

¹⁰ Ud fra gødningsregnskaberne, beregnet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

¹¹ I udkast til vejledning til bekendtgørelsen nr. 408 om udpegningsgrundlaget og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter fremgår, at Naturklagenævnets afgørelse (Afgørelse

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk kvælstofdeposition behandles under "ammoniakbelastning" for hhv anlægget og arealerne, mens de resterende behandles i det efterfølgende. Fuglearter i udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 2, og andre arter fremgår af tabel 3.

Tabel 2 Udpegningsgrundlaget for Venø Sund jf. SNS 2009¹². De naturtyper og arter der er anført med "*" er de særligt prioriterede.

Nr.	Naturtype
1150*	Kystlaguner og strandsøer
1160	Større lavvandede bugter og vige
1170	Rev

Tabel 3 Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

	Fuglearter	Ynglende	Trækkende
A047	Klyde	X	
A067	Dværgerterne	X	
A069	Lysbuget knortegås		X
A070	Hvinand		X
A132	Toppet skallesluger		X
A195	Stor skallesluger		X

Tabel 4 Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Nr	Art
1103	Stavsild
1365	Spættet sæl

Regionplanens målsætning

Ringkøbing Amt har i regionplanen udlagt Limfjorden med følgende skærpede målsætning *"Der skal være et naturligt og alsidigt plante- og dyreliv, der ikke eller kun er svagt påvirket af menneskelig aktivitet, og at fjorden har en vandkvalitet, og som i sin artssammensætning overvejende er bestemt af naturlige forhold."*

Tilstand

Basisanalyse II er foretaget for Limfjorden som et samlet farvand. Der er således ikke foretaget en selvstændig analyse af de enkelte habitatområder. For fjorden som helhed konkluderes følgende, *"Det er sandsynligt, at gældende regionplanmål ikke nås i 2015 på grund af tilførslen af næringsstoffer fra land."* Yderligere fremgår det af basisanalysen for Venø og Venø Sund at *"En foreløbig trusselsvurdering for de marine naturtyper i Natura*

ifbm. regionplantillæg med VVM-redegørelse for omfartsvej ved Strøby Egede i Vallø Kommune) fra 2006 har stadfæstet at høringsforslag skal inddrages i en konsekvensvurdering.

¹² Opdateret udpegningsgrundlag 2009

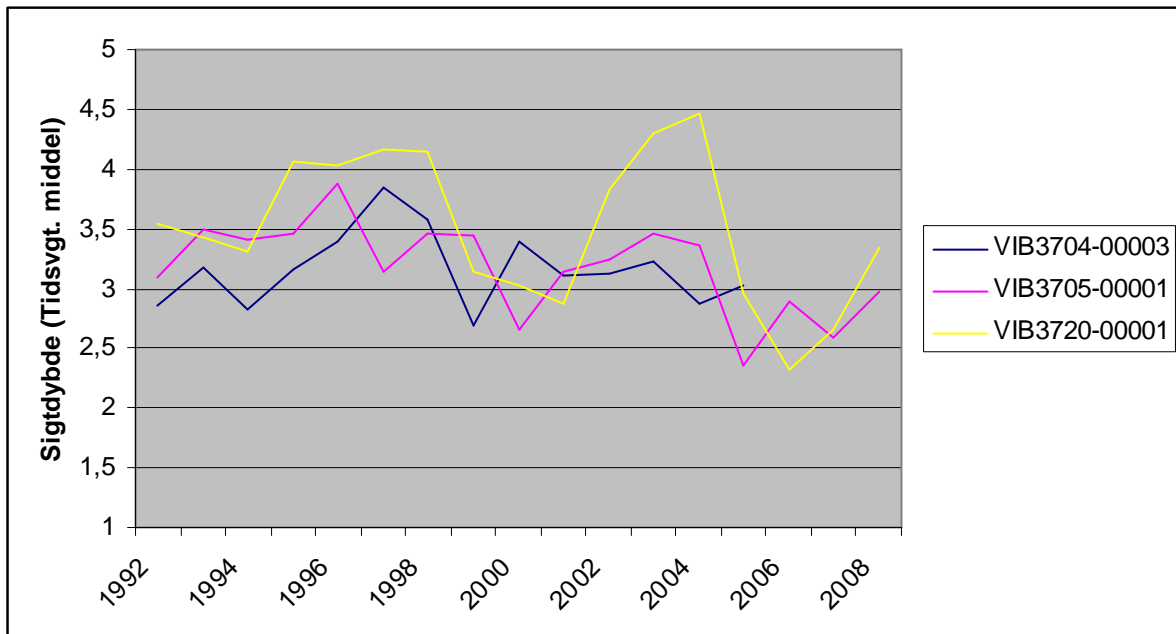
TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

2000-område nr. 62 kan udmøntes i at de åbne vandområder er følsomme overfor næringsstofbelastning, og fremstår grundet en sådan påvirkning i dag med en forringet vandkvalitet.”

I basisanalysen del II¹³ er det vurderet, at Limfjorden er meget påvirkelig overfor effekten af tilførslen af næringsstoffer. Overvågningsresultater fra både den regionale og nationale overvågning viser, at hele fjorden pt. er påvirket af for store udledninger af næringsstoffer fra land, især kvælstof¹⁴. Det medfører forøget opblomstring af planteplankton og enårige makroalger, hvilket nedsætter vandets klarhed og forringer ålegræssets dybdegrænse, samt forøger risikoen for iltvind ved bunden. Vandets klarhed (sigtdybden) er derfor en god parameter til på enkel måde, at registrere og beskrive mulighederne for udbredelsen af bundplanter, idet mængden og dybdeudbredelsen primært styres af lys. Da der ikke foretages sigtdybde målinger i Venø Sund er det valgt at anvende 3 omkringliggende målestationer, målestationernes geografiske placering fremgår af figur 1. Det fremgår af figur 2, at sigtdybden er præget af store årlige variationer i Venø Bugt.

Figur 2 Udviklingen i sigtdybde i Venø Bugt. Målingerne er foretaget årligt tre forskellige steder i og omkring Venø Bugt. (den tidsvgt. middell)¹⁵.

Samlet konklusion for bevaringsstatus for strandsøerne i Natura 2000-område Venø og Venø Sund er, at naturtypen hvor den står i åben forbindelse med udpegningsgrundlaget kystlagune, der er påvirket af store udledninger af næringsstoffer, der har forringet sigtdybden og ændret de biologiske forhold. En foreløbig trusselsvurdering for de marine naturtyper i Venø Sund kan udmøntes i, at de åbne vandområder er følsomme overfor næringsstofbelastning, og fremstår grundet en sådan påvirkning i dag med en forringet vandkvali-

¹³ Se Ringkjøbing Amt *et al* (2006): Basisanalyse del II Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for, at vandforekomsten ikke kan opfylde regionplanmålene senest 22. december 2015 (side 24).

¹⁴ Se Miljøcenter Aalborg (februar 2008): Limfjorden.- Statusnotat februar 2008.

¹⁵ Danmarks Miljøportal, Overfaldevand (STOQ)

tet og har dermed ugunstig bevaringsstatus. Rev er kommet på udpegningsgrundlaget for Venø Sund som den sidste, der er kommunen bekendt ikke foretaget tilstands- eller trusselvurdering af rev i Venø Sund. Det antages, at bevaringsstatus for naturtypen er ugunstig i henhold til de af DMU opstillede kriterier for gunstig bevaringsstatus¹⁶.

En øget næringsstofudvaskning vil jf. basisanalysen kunne have betydning for de fuglearter, der lever af bundvegetationen, da mængden af planter reduceres som følge af eutrofiering. Bl.a. for Lysbuget Knortegås, idet udbredelsen af ålegræs er begrænset i sin udbredelse af lystilgængeligheden i fjorden. Det fremgår af basisanalysen, at lokalitetens værdi for Lysbuget Knortegås har været faldende siden 1960'erne, idet udbredelsen af ålegræs (primære fødekilde om efteråret) er begrænset i sin udbredelse af lystilgængeligheden i fjorden. Jf. basisanalysen er der indikationer på, at rastende fugle af både Lysbuget Knortegås og Hvinand indenfor områder har været stigende gennem 1990'erne. Det fremgår af basisanalysen, at antallet af rastefuglene Toppet skallesluger og Stor skallesluger i perioden 2004-2006 er langt fra det antal, der blev registreret i 1980'erne. For ynglefuglene Klyde og Dværgerterne er det på baggrund af det foreliggende materiale ikke muligt at vurdere deres nuværende forekomst og evt. trusler inden for området.

Stavsilden vurderes at kunne opholde sig i hele Natura 2000-området. De væsentligste trusler mod stavsilden vurderes generelt at være: Fiskeri, eutrofiering i vandløb og fjorde, udledning af surt vand og okker fra drænedede arealer, samt dårlige fysiske forhold i vandløbene. Stavsilden er en anadrom fisk, og vandkvaliteten på egnede gydestrækninger skal opfylde kravene om en god biologisk kvalitet og en varieret vandløbsstruktur med karakteristiske stryg og pools. Holstebro Kommune har ikke kendskab til vandløb i Venø Bugt, der indeholder en gydebestand eller kan understøtte en sådan. Yderligere kendskab til stavsildens bestandsstørrelse er ukendt og specifikke krav mangelfuldt, og truslerne mod Stavsilden i Venø Sund lader sig derfor ikke nærmere vurdere.

Spættet sæl har én fast dagrasteplads inden for området, Bradser Odde. Der er stor årsvariation i antallet på pladsen i perioden fra 1997 frem til 2005 - gennemsnittet er på 75 sæler. Sælernes primære trussel vurderes at være forstyrrelse af arten på rastepladserne i yngletiden juni/juli.

Limfjorden - Næringsstoffer

Tilførslen af fosfor fra oplandet til Limfjorden kan i større eller mindre grad have betydning for miljøtilstanden i Limfjorden som helhed og for delområder af fjorden. Udspretningsarealerne er ikke beliggende indenfor de af statens fosforfølsomme klassificerede oplandsområder. Vandmiljøplan III indeholder en målsætning om en halvering af fosforoverskuddet fra landbruget i 2015 i forhold til overskuddet på 32.700 ton P i 2001/2002 på landsplan¹⁷. Landbruget bidrager med ca. 31 % af fosfortilførslen til Limfjorden¹⁸. Det fremgår af basisanalysen, at det ikke forventes, at tilførslen af fosfor kommer ned på et niveau, hvor fjordens målsætning kan opfyldes. I denne vurdering er ikke medtaget omlægningen af dyreenhedsberegningen, der vil medvirke til en reduktion på minimum 10 % i oplandet til

¹⁶ Dahl et al, 2005, Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, s 33

¹⁷ Vandmiljøplan III – aftale om vandmiljøplan III 2005-2015 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne.

¹⁸ Miljøministeriet, vandområde, 1.2 Limfjorden.

Limfjorden. Det gennemsnitlige fosforoverskud i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund er beregnet til 7 kg P/ha.

Vandmiljøplan III fastlægger, at der skal sikres en reduktion på 13 % af nitratudvaskningen fra landbruget i 2015 i forhold til udvaskningen i 2003 på landsplan. Med vedtagelsen af Grøn Vækst, som erstatter og supplerer den vedtagne vandmiljøplan III, fastsættes nye reduktionskrav for bl.a. tilførsel af nitrat til vandområder, som i perioden 2010-2015 skal reduceres med 19.000 ton nitrat (ca. 1/3 i fht. i dag).

Vandrammedirektivets basisanalyse del II citerer Recipientkvalitetsplanen for Limfjorden, hvoraf det fremgår, at tilførslen fra oplandet til Limfjorden skal ned på 9.520 tons kvælstof pr. år fordelt på 1.340 tons fra punktkilder og 8.180 tons kvælstof pr. år fra den diffuse tilførsel. Midtvejsevalueringen af Vandmiljøplan III¹⁹ viser, at målene i denne ikke nås. Havde de været nået, ville den årlige diffuse kvælstoftilførsel til Limfjorden have været reduceret til ca. 9.700 tons pr. år²⁰.

Landbruget bidrager med ca. 63 % af tilførslen af nitrat til Limfjorden, som følge af afstrømning. Det atmosfæriske bidrag er vurderet til at udgøre ca. 10 %, hvoraf landbruget er den dominerende kilde²¹. Det fremgår af udregninger²² foretaget af Holstebro Kommune, at det gennemsnitlige N-overskud i perioden fra 2005 til 2008 er på ca. 56 kg N/ha i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund.

Husdyrtrykket i oplandet til Limfjorden samt delvandomplan 375 (Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund)

Strukturudviklingen i husdyrproduktionen går på landsplan mod færre men større husdyrbrug. I oplandet til Limfjorden er det samlede antal dyreenheder i perioden fra 2001 til 2007 faldet fra 459.100 til 426.400²³. Husdyrtrykket er størst i oplandet til den vestlige del af Limfjorden og aftagende mod øst fra et husdyrtryk på 1,26 DE/ha til 0,78 DE/ha²⁴.

I oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund (delopland 375) er det samlede antal dyreenheder i perioden fra 2001 til 2008 faldet fra 1,25 DE/ha til 1,17 DE/ha, jf. figur 3. Det betyder generelt, at en etablering/udvidelse i oplandet i væsentligt omfang vil blive modregnet ved, at der sker en nedlæggelse.

¹⁹ Petersen et al. (december 2008). Midtvejsevaluering af Vandmiljøplan III.

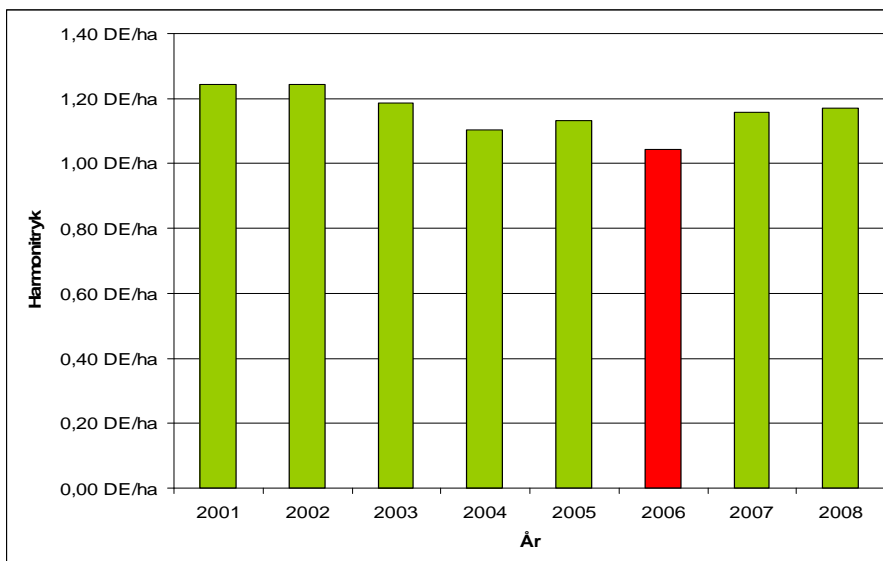
²⁰ Analyse af udviklingen i husdyrtryk i Limfjordsoplandet, side 13.

²¹ Miljøministeriet, vandområde, 1.2 Limfjorden.

²² Ud fra gødningsregnskaberne, beregnet vha. CTtools af Holstebro Kommune. Conterra A/S har oplyst Holstebro Kommune, at gødningsregnskaberne i 2006 var behæftet med fejl, hvorfor 2006 ikke bør indgå i vurderinger.

²³ Analyse af udviklingen i husdyrbrug i Limfjordsoplandet, side 7

²⁴ Analyse af udviklingen i husdyrbrug i Limfjordsoplandet, side 9

Figur 3 DE/ha i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Salling-sund i årene 2001-2008²⁵

De nye omregningsfaktorer for dyreenheder jf. den nye husdyrgødningsbekendtgørelse²⁶, reducerer antallet af kvæg/DE, mink/DE og Fjerkræ/DE. For kvæg, mink og fjerkræ skal der anvendes hhv. 15-20%, ca. 45% og 23% mere areal. På landsplan forventes det, at medføre et øget arealkrav på ca. 4 % samt en reduktion i det samlede fosforoverskud på ca. 10 % jf. høringsbrev af 19.05.09²⁷. Holstebro kommune vurderer, at oplandet til Venø Bugt beliggende i Holstebro Kommune som minimum har samme reduktion som i resten af landet.

BESKRIVELSE AF SØNDERLEM VIG OG UDPEGNINGSGRUNDLAG

24 ha er beliggende i oplandet til Sønderlem Vig som er udpeget til habitatområde (H32). Sønderlem Vig har et opland er på 9.030 ha, og er domineret af landbrugsarealer, som udgør ca. 8.200 ha²⁸.

Udpegningsgrundlaget

Udpegningsgrundlaget for Sønderlem Vig fremgår af nedenstående tabeller. Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk kvælstofdeposition behandles under tør natur, mens de resterende behandles i det efterfølgende. og andre arter fremgår af tabel 2.

Tabel 1 Udpegningsgrundlaget for Sønderlem Vig jf. SNS 2009²⁹. Den naturtype der er anført med "*" er særligt prioriteret.

Nr.	Naturtype
-----	-----------

²⁵ Beregnet ud fra gødningsregnskaber vha. CTtools. Conterra A/S har oplyst Holstebro Kommune, at gødningsregnskaberne i 2006 var behæftet med fejl, hvorfor 2006 ikke bør indgå i vurderinger.

²⁶ Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. af 10.07.09

²⁷ Høringsbrev, Høring over udkast til ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

²⁸ Ud fra gødningsregnskaberne, beregnet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

²⁹ By- og Landskabsstyrelsens opdateret udpegningsgrundlag 2009

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

1150*	Kystlaguner og strandsøer
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260	Vandløb med vandplanter

Tabel 2 Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Den art der er anført med "*" er særligt prioriteret

Nr.	Art
1355*	Odder

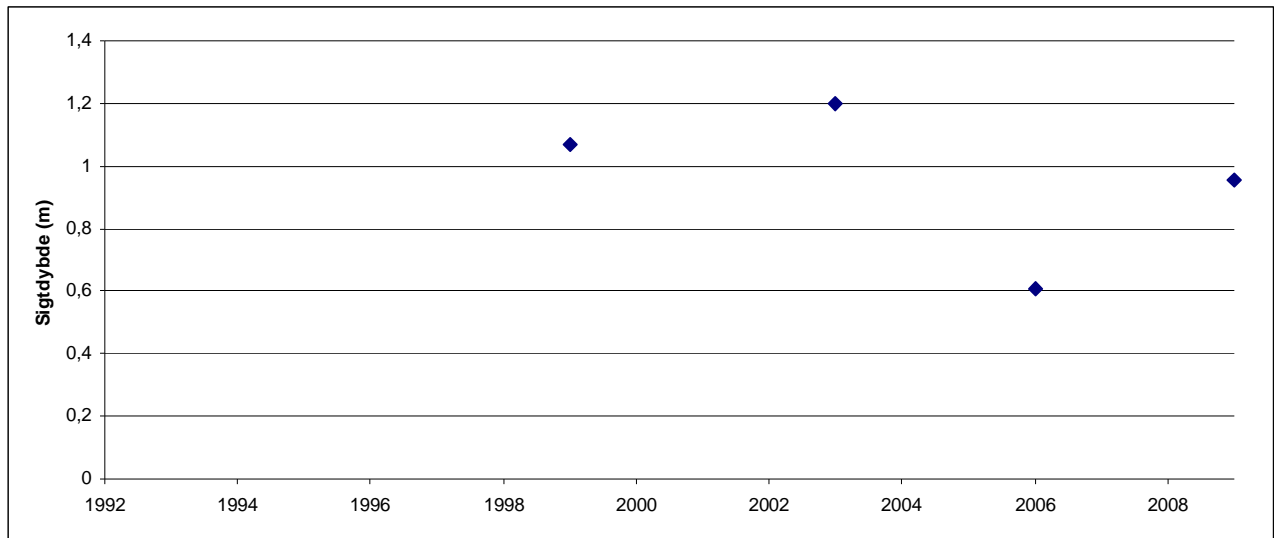
Regionplanens målsætning

Sønderlem Vig er i regionplanen A1/B-målsat, som særligt naturvidenskabeligt interesseområde med beskyttelse af særlige naturelementer. Søerne er tilstræbt friholdt for kulturpåvirkning, og kræver særlig beskyttelse for bevarelse af biologiske, geologiske, kulturhistoriske og landskabelige værdier. Søerne er målsat til at have et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv, upåvirket eller svagt påvirket af nærings-, organiske- og miljøfremmede stoffer, okker eller anden kulturpåvirkning, således at søernes økologiske tilstand er upåvirket eller kun svagt påvirket ift. den naturlige baggrundstilstand

Tilstand

Regionplanens målsætning for Sønderlem Vig er ikke opfyldt. Søen lever på nuværende tidspunkt ikke op til målsætningen i amtets regionplan, om end dyrelivet vurderes tilfredsstillende. Søens nuværende miljøtilstand skyldes tidligere eller nuværende tilledninger med næringsstoffer som betyder at udbredelsen af karakterarterne for naturtypen ikke har gode vækstbetingelser og derfor kun har en lille udbredelse. Næringsstoffilledningen medfører en stor algevækst, hvilket reducerer sigtddybden og dermed undervandsplanternes potentielle udbredelsesområde.

Vandets klarhed (sigtddybden) er en god parameter til på enkel måde, at registrere og beskrive mulighederne for udbredelsen af bundplanter, idet mængden og dybdeudbredelsen primært styres af lys. Den målte sigtddybde i Sønderlem Vig fremgår af figur 1. Årsagen til den lave sigtddybde er først og fremmest meget store planktonmængder, som følge af de store tilførsler af næringsstoffer fra oplandet.

Figur 1 Udvikling i sigtdybde i Sønderlem Vig (den simpelt gns.)³⁰

I oplandet til Sønderlem Vig er der i den sydvestlige ende af området to strandsøer (1150) Strandsø 1 v. Sønderlem Vig og Strandsø 2 v. Sønderlem Vig. Søerne er i risiko for ikke at opfylde målsætningen i 2015. Årsagen er for stor tilførsel af næringsalte (påvirkningstype N). Da der kun blevet foretaget målinger af sigtdybden 5 gang i 2007 hvor sigtdybden var på 0,3220 (simpelt gennemsnit for perioden maj til sep) for strandsø I og 4 gange i 2007 i Strandsø II på 0,5125 (simpelt gennemsnit for perioden maj til sep) udviklingen i søerne lader sig derfor ikke nærmere vurdere.

Sønderlem Vig på 240 ha er karakteriseret som *"kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger"* (3140) Søen har tæpper af kransnålalger på store dele af bunden. Søen har en fosforkoncentration på 0,055 mg/l, den samlede dækningsgrad af kransnålalger er 46 %. Søen forventes at opfylde målsætningen i 2015.

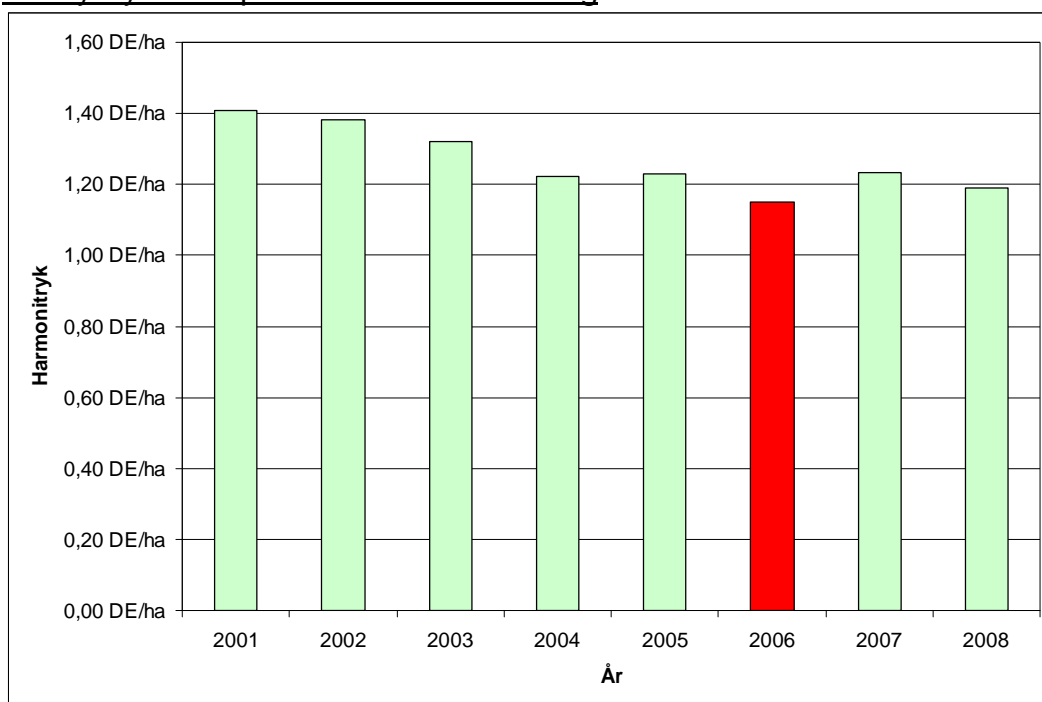
Det fremgår af basisanalysen at ingen af de tre søer i området der er større end 5 ha, kan kategoriseres som 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, dog kan der være søer mindre en 5 ha der opfylder kriterierne for at kunne kategoriseres som 3150, Holstebro Kommune er ikke i besiddelse af information om hverken placering eller tilstanden for disse søer, hvorfor udpegningsgrundlaget 3150 lader sig derfor ikke nærmere vurderer

For "vandløb med vandplanter" (3260) vurderes grødeskæring at være den primære trussel, idet det medfører markant ændrede forhold for plante- og dyrelivet i vandløbet og omkring dette. Vandplanterne udgør således en nøglerolle i vandløbet ved at stabilisere bunden, skabe variation i strømmen, differentiere aflejring af partikler og fjerne næringsstoffer. Eutrofiering kan have en betydning for sammensætningen af plantesamfundet, men den største trussel i forhold til biodiversiteten vurderes at være udretning af vandløb samt grødeskæring.

³⁰ Danmarks Miljøportal, Overfladevand (STOQ).

Odderen lever og færdes formentlig i hele Limfjorden og tilgrænsende vandløb og søer, det skønnes derfor at vigen har en fast bestand af odder. Sønder Lem Vig har store uforstyrrede arealer med rørskov, pilekrat og formentlig en god fiskebestand. Odderen blev i forbindelse med NOVANA-overvågningen i foråret 2004 eftersøgt og der blev konstateret efterladenskaber herfra ved slusen ved udløbet af Sønder Lem Vig til Limfjorden. Det vurderes af Holstebro Kommune at bestanden af odder i habitatområdet er en robust og stabil bestand, der vurderes ikke umiddelbart at være trusler mod odderen indenfor Sønderlem Vig udpegningen, det er dog vigtigt, at der forsat findes yngle- og fourageringsmuligheder inden for området.

Husdyrtrykket i oplandet til Sønderlem Vig

Figur 4 DE/ha i oplandet til Sønderlem Vig i Holstebro Kommune i årene 2001-2007³¹

I oplandet til Sønderlem Vig i Holstebro Kommune er det samlede antal dyreenheder i perioden fra 2001 til 2007 faldet fra ca. 1,41 DE/ha til 1,23 DE/ha. Faldet dækker over fald i DE for både kvæg og svin, samtidig med stigning i andre husdyrtyper, såsom mink i oplandet.

Antallet af DE/ha er i perioden fra 2001 frem til 2007 er således reduceret med 0,22 DE/ha i oplandet til Sønderlem Vig i Holstebro Kommune. Det vurderes derfor, at der i oplandet til i Holstebro Kommune ikke sker nettoudvidelser af husdyrproduktionen. Heraf følger, at en

³¹ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune. Conterra A/S har oplyst Holstebro Kommune, at gødningsregnskaberne i 2006 var behæftet med fejl, hvorfor 2006 ikke bør indgå i vurderinger.

etablering/udvidelse i oplandet til Sønderlem Vig i Holstebro Kommune sker som følge af en nedlæggelse eller reduktion af husdyrproduktionen andetsteds.

De nye omregningsfaktorer for dyreenheder jf. den nye husdyrgødningsbekendtgørelse³², reducerer antallet af kvæg/DE og mink/DE. For kvæg og mink skal der anvendes hhv. 15-20 % og ca. 45 % mere areal. På landsplan forventes det, at medføre et øget arealkrav på ca. 4 %, samt en reduktion i det samlede fosforoverskud på ca. 10 % jf. høringsbrev af 19.05.09³³. Holstebro kommune vurderer, at oplandet til Sønderlem Vig som minimum har samme reduktion som i resten af landet.

NÆRINGSSTOFFER

I Sønderlem Vig er fosfor den begrænsende faktor for algeproduktionen jf. Basisanalysen del II³⁴. I basisanalysen blev det konkluderet at søen ville opfylde målsætningen i 2015, da fosforkoncentrationen for perioden 1999-2003 var tæt på det forventede mål. I 1997 havde søen (3140) en sigtedybde på 1,0 meter og en totalfosforkoncentration på 0,087 mg/l blev målt. I 2006 blev der registeret meget høje > 0,3 mg/l totalfosforkoncentrationer i søen, en kraftig stigning på ti år, og bundvegetationen der tidligere var udbredt er reduceret. Søen er internt belastet med fosfor. Stigningen betyder, at der er risiko for at målsætningen ikke kan opfyldes i 2015. Holstebro kommune vurderer derfor at Sønderlem Vig er et vandområde overbelastet med fosfor.

BESKRIVELSE AF NATURA 2000-VANDOMRÅDET FLYNDERSØ, STUBBERGÅRD SØ, HELLE SØ OG SKALLE SØ (N41) OG UDPEGNINGSGRUNDLAGET

32,7 ha er beliggende i oplandet til Stubbergård Sø, Flyndersø, Helle Sø og Skalle Sø som er udpeget til Natura 2000-område (N41), Habitatområde (H41) og Fuglebeskyttelsesområde (F29)

Natura 2000-områdets samlede areal er på 2.170 ha, bestående af ca. 160 ha sø, mens 2.010 ha er land. Stubbergård Sø og Flyndersø ligger i en tunneldal og er omgivet af et meget kuperet dødislandskab, hvor flere af lavningerne er omdannet til små søer eller højmoser.

Oplandet til Natura 2000-vandområdet er på ca. 7.200 ha, og er domineret af landbrugsarealer, som udgør ca. 83 %³⁵, hvilket svarer til et landbrugsareal på ca. 6.000 ha.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området³⁶ fremgår af nedenstående tabeller. Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk kvælstofdeposition behandles under tør natur, mens de resterende behandles i det efterfølgende. Fuglearter i udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 2, og andre arter fremgår af tabel 3.

³² Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødnings, ensilage m.v af 10.07.09.

³³ Høringsbrev, Høring over udkast til ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

³⁴ Vandrammedirektivets basisanalyse del II

³⁵ 83 % af oplandet er jf. gødningsregnskaberne landbrugsarealer

³⁶ Udpegningsgrundlaget for den tørre natur er medtaget under afsnittet "Tør natur" såfremt husdyrbruget eller arealerne vurderes at have en effekt på disse.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Tabel 5. Udpegningsgrundlaget for habitatområde N41 jf. SNS 2005³⁷ og KGB³⁸. De naturtyper og arter der er anført med "*" er de særligt prioriterede.

Nr.	Naturtype
3110	Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer)
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3160	Brunvandede søer og vandhuller
7220*	Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand

Tabel 6. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Nr.	Fuglearter	Ynglende	Trækkende
A021	Rørdrum	X	
A094	Fiskeørn	X	
A070	Stor skallesluger		X

Tabel 3. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Den art der er anført med "*" er særligt prioriteret

Nr	Art
1166*	Stor vandsalamander
1318*	Damflagermus
1355*	Odde
1393	Blank seglmos

Regionplanens målsætning

Hellesø, Skallesø, Flyndersø og Stubbergård Sø er alle i regionplanen A1/B-målsat, hvor særlige naturværdier ønskes beskyttet, selv om søerne udsættes for en vis kulturpåvirkning. A1-målsætningen henfører til beskyttelsen af særlige naturværdier, A2 til badevandmålsætning og B-målsætningen henfører til basismålsætningens krav til vandkvalitet og naturindhold i øvrigt. Stubbergård og Flynder Sø er herudover A2-målsat som badeområder. Søerne er målsat til at have et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv, upåvirket eller svagt påvirket af nærings-, organiske- og miljøfremmede stoffer, okker eller anden kulturpåvirkning, således at søernes økologiske tilstand er upåvirket eller kun svagt påvirket ift. den naturlige baggrundstilstand. Følgende parametre anvendes til at vurdere opfyldelse af den overordnede skærpede målsætning:

- Fra 1. maj til 30. september skal sigtddybden være større end 1 meter i søer med en gennemsnitsdybde på under 3 meter.
- Søvandets indhold af total fosfor må som årgennemsnit ikke overstige 0,075 mg P/l.
- Arter og naturværdier som ønskes beskyttet gennem den skærpede målsætning have en god bevaringsstatus.
- Vandkvaliteten i badevandmålsatte søer skal kunne leve op til kravene i Bekendtgørelse nr. 292 og i Miljøstyrelsens vejledning nr. 2 (1985), Kontrol med badevand.

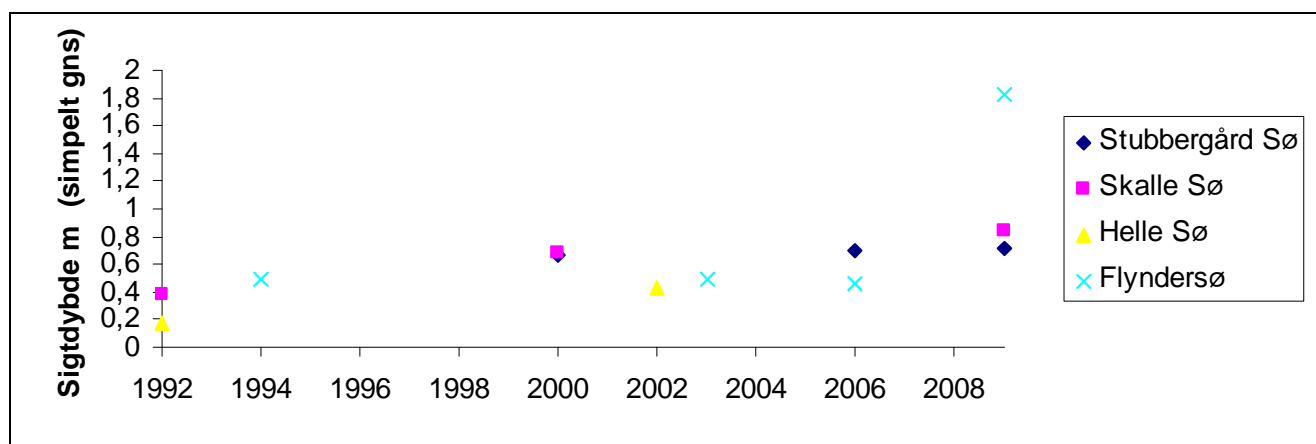
Tilstand

³⁷ Harmoniserede tålegrænser, Skov- og Naturstyrelsen 2005

³⁸ Kriterier for gunstig bevaringsstatus, DMU 2003

Regionplanens målsætning for de næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks (3150) er ikke opfyldt. Årsagen til den manglende opfyldelse af målsætningen er for alle søerne ekstern næringsstofbelastning og biologisk struktur. Herudover er alle søerne med undtagelse af Skallesø internt belastede med fosfor. Kilderne til den eksterne næringsstofbelastning er for alle søerne i regionplanen angivet som værende det åbne land. Algevæksten i søerne er primært fosforbegrænset, men kvælstof kan i perioder være det begrænsende næringsstof.

Næringsstofftilledningen medfører en stor algevækst, hvilket reducerer sigtddybden og dermed undervandsplanternes potentielle udbredelsesområde. Dyre- og plantelivet i alle søerne er i regionplanen for Ringkjøbing Amt vurderet som værende utilfredsstillende. I nedenstående figur er de målte sigtddybder for søerne illustreret, det fremgår at sigtddybden er svagt stigende for de fire søer.

Figur 4 Målte sigtddybder m (simpelt gns) for Stubbergård Sø, Skallesø, Hellesø og Flyndersø i perioden 1992-2009.

Naturtyper

Skalles Sø, Flyndersø og Stubbergård Sø er kategoriseret som naturtypen Næringsrig Sø (3150). Søerne lever ikke op til målsætningen opstillet i regionplan 2005. Søernes nuværende miljøtilstand om manglende målopfyldelse skyldes tidligere eller nuværende tilledninger med næringsstoffer som betyder at udbredelsen af karakterarterne for naturtypen ikke har gode vækstbetingelser og derfor kun har en lille udbredelse.

Naturtypen 3110 Lobeliesøer i udpegningsområdet er jf. basisanalysen ikke undersøgt nærmere, derfor kendes udbredelse eller tilstanden, Holstebro Kommune finder derfor ikke grundlag for at kunne foretage en vurdering af udpegningsgrundlaget, tilstanden eller truslerne for naturtyper.

Brunvandet søer (3160) i udpegningsområdet er jf. basisanalysen ikke undersøgt nærmere, derfor kendes udbredelse eller tilstanden ikke. Holstebro Kommune finder derfor ikke grundlag for at kunne foretage en vurdering af udpegningsgrundlaget, tilstanden eller truslerne for naturtyper.

Arter

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Blank Seglmos er fundet to steder indenfor udpegningsområder bl.a. i kildeområdet på østsiden af Stubbergård Sø. Arten er primært tilknyttet næringsfattige kilder og rigkær med mineralrige mosdominerende vældmoser samt mosdominerede rigkær. Arten forekommer i en god bestand, dog er de to steder truet af tilgroning som følge af næringsstofftilførslen. Yderligere fremgår det af basisanalysen at det forventes at være flere mindre bestande i udpegningsområdet, men disse bestande er truet alene på baggrund af populationsstørrelsen.³⁹

Damflagermus forventede levesteder indenfor udpegningsområdet omfatter større søer og åer hvor de har mulighed for at jage insekter, hvorfor de forventes at leve omkring Stubbergård Sø, omkring Skalle Sø i tillæg til Flyndersø. Damflagermusen kun er registreret et sted indenfor udpegningsområdet, og Holstebro Kommune ikke er i besiddelse af yderligere information, hvorfor tilstanden for Damflagermus ikke lader sig nærmere vurderer, men arten vurderes ikke at blive væsentligt negativt påvirket af nærværende projekt.

Der er ingen kendte registreringer af stor vandsalamander fra området. Arten vides dog at forekomme i et område ved Sahl og Sevel vest for habitatområdet, og det er ikke usandsynligt at den forekommer indenfor habitatområdet. De store næringsrige søer i området og de store tørre heder betragtes ikke som potentielle levesteder, men vandhuller og mindre søer forventes at være potentielle levesteder. Bestanden af stor vandsalamander vurderes, grundet manglende oplysninger om artens forekomst indenfor udpegningsområder, som usikker. Stor vandsalamander er på rødlisten og vurderes som ikke truet.

Odderen er inden for udpegningsområdet blevet registreret ved NOVANA overvågningen på en række stationer både i Flynder Sø og Stubbergård Sø⁴⁰. I basisanalysen vurderes odderen indenfor udpegningsområdet at være stabil til stigende. Der er fundet spor på flere lokaliteter i område nr. 41, og drt vurderes ikke umiddelbart at være trusler mod den inden for habitatområdet.

Fugle

Antallet af ynglende Rørdrum indenfor fuglebeskyttelsesområde nr. 29 har altid været lavt. De første ynglefund blev gjort i 2000, herefter er der sket en lille stigning i antallet af ynglepar, og i 2004 og 2005 har der ynglet 3 par, alle i Skallesø området⁴¹. Basisanalysen vurderet at antallet næppe skal forventes at stige bl.a. grundet begrænset omfang af egnede rørskovslokaliteter, især forholdende omkring Skalle Sø og Flyndersø vurderes at være de mest egnede lokaliteter.

Indenfor fuglebeskyttelsesområde nr. 29 har Fiskeørnen ynglet siden 1994. Fiskeørnen har med skiftende held ynglet i området i årene 1994, 1996, 1998 og 2000 er der kommet flyveværdige unger på vingerne. Forekomst af fiskeørnen er sjældent i Danmark, der er jf. basisanalysen få par som har etableret sig i området omkring Flyndersø. Fiskeørn er helt afhængig af uforstyrrelse omkring ynglelokaliteten samt egnede yngletræer. Det bør derfor sikres, at ynglelokaliteten sikres tilstrækkeligt. Den er også afhængig af rigelige mæng-

³⁹ Jf. tillæg til basisanalyse 2009

⁴⁰ Basisanalysen for Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø – N41

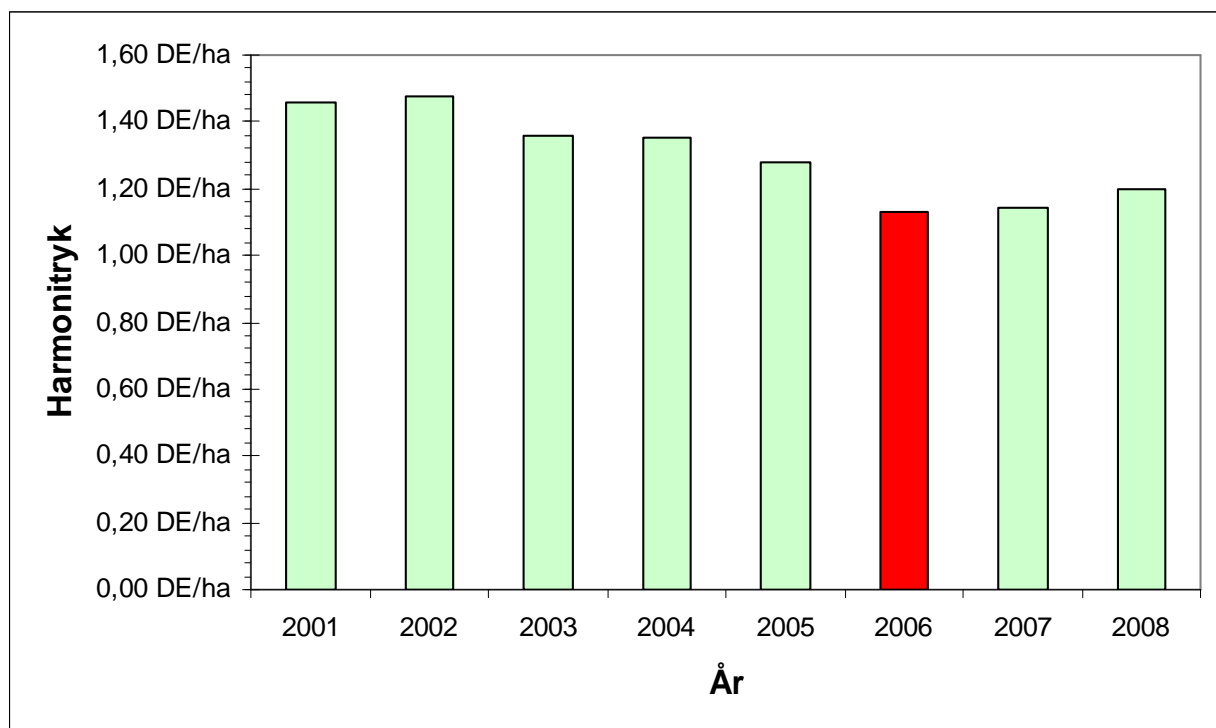
⁴¹ Basisanalysen for Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø – N41

der fisk, med den nuværende, om end noget eutrofierede, miljøtilstand af områdets søer vurderes dette, at opfylde denne rovfugls behov⁴².

Antallet af stor skallesluger, der i vinterhalvåret raster og fouragerer i området, har de seneste år været i kraftig tilbagegang. Tilbagegangen kan ikke umiddelbart relateres til ændringer i miljøtilstanden, idet det ikke vil medføre ændringer i fiskebestanden. Det vurderes, at såfremt der sikres fouragerings-, raste- og overnatningslokaliteter, ikke umiddelbart at være trusler mod områdets bestand af rastende og overvintrende stor skallesluger

Husdyrtrykket i oplandet til N41 (Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø)

Husdyrtrykket i oplandet til Stubbergård Sø, Flyndersø, Helle Sø og Skalle Sø fremgår af figur 4. Antallet af DE/ha er i perioden fra 2001 frem til 2008 reduceret med 0,26 DE/ha, det kan derfor konkluderes, at der overordnet for oplandet til Stubbergård Sø, Flyndersø, Helle Sø og Skalle Sø ikke sker nettoudvidelser af husdyrproduktionen. Det betyder generelt, at en etablering/udvidelsen i oplandet i væsentligt omfang vil blive modregnet ved, at der sker en nedlæggelse.

Figur 5. DE/ha i oplandet til Stubbergård Sø, Flyndersø, Helle Sø og Skalle Sø i årene 2001-2008⁴³

De nye omregningsfaktorer for dyreenheder jf. den nye husdyrgødningsbekendtgørelse⁴⁴, reducerer antallet af kvæg, mink og fjerkræ pr. dyreenhed, så der skal anvendes hhv. 15-

⁴² Basisanalysen for Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø – N41

⁴³ Beregnet ud fra gødningsregnskaber vha. CTtools. Conterra A/S har oplyst Holstebro Kommune, at gødningsregnskaberne i 2006 var behæftet med fejl, hvorfor 2006 ikke bør indgå i vurderinger.

⁴⁴ Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v af 10.07.09.

20 %, ca. 45 % og 20 % mere udspretningsareal til de respektive dyreenheder. På landsplan forventes det, at medføre et øget arealkrav på ca. 4 %, samt en reduktion i det samlede fosforoverskud på ca. 10 % jf. høringsbrev af 19.05.09⁴⁵. Holstebro kommune vurderer, at oplandet til Stubbergård Sø, Flyndersø, Helle Sø og Skalle Sø samt Nissum Fjord som minimum har samme reduktion som i resten af landet.

Næringsstoffer

Vandmiljøplan III indeholder en målsætning om en halvering af fosforoverskuddet fra landbruget i 2015 i forhold til overskuddet på 32.700 ton P i 2001/2002 på landsplan⁴⁶. I denne vurdering er ikke medtaget omlægningen af dyreenhedsberegningen, der vil medvirke til en reduktion på minimum 10 % af den udbragte fosfor i oplandet til Stubbergård Sø, Flyndersø, Helle Sø og Skalle Sø.

Forholdene i Stubbergård Sø har, på baggrund af en indsats for at reducere den eksterne belastning med næringsssalte, hvoraf det vigtigste har været nedlæggelse af renseanlægget i Sevel (1988), afskæring af Herrup renseanlæg (1992) og nedlæggelse af Stampestrømmens dambrug (1997-2002), været i bedring i de sidste år. Ringkjøbing Amts undersøgelser har vist, at årsgennemsnittet for totalfosfor i perioden 1976 – 2000 har varieret mellem 0,236 og 0,108 mg P/l. Amtets undersøgelser indikerer, at der er tale om et niveauskifte i fosforindholdet til et lavere niveau i perioden 1997-2002, som følge af reducerede eksterne belastninger med fosfor. Ringkjøbing Amt konkluderede i 2003, at den eksterne næringsstofbelastning burde reduceres yderligere. Ringkjøbing Amt vurderede i 2003, at Stubbergård Sø har en potentiel mobil fosforpulje på ca. 10 tons liggende i de øverste 20 cm. bundsediment, som er specielt mobilt i forbindelse med dårlige iltforhold ved søens bund. Det er således en forudsætning for opnåelse af god vand- og naturkvalitet i søen, at den eksterne belastning samt den biologiske struktur i søerne er af en kvalitet, der sikrer iltede forhold også ved søbunden. I 2005 blev der igangsat en biomanipulation, der havde til formål på sigt at nå målsætningsopfyldelse for Stubbergård Sø. Biomanipulationens mål var at fjerne mindst 80 % af den nuværende fredfiskebestand. Efter afslutningen på en vellykket opfiskning af fredfisk ved årsskiftet 2007/2008 var sigtddybden i søen netop tilfredsstillende i den efterfølgende sommer, men i sommeren 2009 (skrivende stund) er sigtddybden betydeligt mindre end 1 m. og der er atter konstateret blågrønalg i et omfang så badning i søen frarådes. Det er således Holstebro Kommunes vurdering, at det er en forudsætning for opfyldelse af søens målsætning, at den eksterne belastning med fosfor nedsættes. Søen indgår i statens Novana-overvågningsprogram i 2009.

Næringsstofniveauet i Flyndersø afhænger bl.a. af belastningen fra de 3 opstrømsliggende søer, Hellesø, Skallesø og Stubbergård Sø, der alle afvander til Flyndersø.

Årsgennemsnittet for totalfosfor er i regionplanen for Ringkjøbing Amt angivet som værende 0,202 mg P/l i 2003. Sammenlignes fosforniveauet i sommerperioden med de øvrige data fra 1994 – 2003 indikerer disse en øget intern frigivelse af fosfor fra søbunden. Sigtddybden i Flyndersø er meget lav med en sommersigtddybde i 2003 på mellem 0,5-0,6 meter i både nord- og syd-bassinet, hvilket er på niveau med 1994. Den ringe sigtddybde og de høje fosforkoncentrationer både målt som årsgennemsnit og sommergennemsnit i peri-

⁴⁵ Høringsbrev, Høring over udkast til ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

⁴⁶ Vandmiljøplan III – aftale om vandmiljøplan III 2005-2015 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne

oden 1994 – 2003 viser, at Flyndersø ikke kan leve op til kravene for målsætningsopfyldelse i henhold til Ringkjøbing og Viborg Amters regionplaner.

Ringkjøbing Amts undersøgelser af Skallesø har vist, at årsgennemsnittet for totalfosfor i perioden 1992 – 2000 har varieret mellem 0,073 og 0,099 mg P/l. Fosforstigning i perioden kan på grundlag af de nuværende data ikke vurderes. Fremtidige undersøgelser vil kunne belyse dette. Sigtdybden i Skallesø er meget lav med en sommersigtdybde i 2000 på knap 0,5 meter, hvilket er på niveauet med 1992. Årsagen til den dårlige sigtdybde er et for højt næringsstofniveau i Skallesø. Skallesø lever ikke op til kravene for målsætningsopfyldelse i henhold til Amtets regionplan.

Ringkjøbing Amts undersøgelser af Hellesø har vist, at årsgennemsnittet for totalfosfor i 2002 var på 0,209 mg P/l, og sigtdybden var meget lav med en sommersigtdybde på 0,4 m.

Generelt vurderes det, at søernes totalfosforkoncentration ikke bør overstige 0,075 mg/l, såfremt søernes målsætning skal kunne opfyldes, og søerne kan vurderes som i god økologisk tilstand. Fosforoverskuddet var i gennemsnit i årene 2005 og 2007⁴⁷ i gennemsnit ca. 12 kg P/ha i oplandet til Stubbergård Sø i Holstebro Kommune.

FOSFOR

Fosfor kan tabes til overfladevande som opløst og partikulært bundet organisk eller uorganisk fosfor. Tabet af partikelbundet fosfor fra dyrkede oplande udgør i mange situationer mere end halvdelen af det totale fosfortab. Partikelbundet fosfor tilføres ferske vande via vind-, vand- og brinkerrosion og fra kunstigt drænede arealer. Tab af opløst fosfor fra landbrugsjord sker via overfladeafstrømning og udvaskning fra landbrugsjord til dræn og øvre grundvand. Fosfortab fra det dyrkede areal er også præget af meget stor rumlig variation, uanset hvilken tabsproces, der måtte være aktiv. Det er anslået, at omkring 10 % af det dyrkede areal resulterer i omkring 90 % af fosfortabet til overfladevande. Når jordens infiltrationskapacitet overskrides, begynder vandet at løbe af på jordoverfladen. Det strømmande vand kan rive jord med partikelbundet fosfor løs, som skylles med vandet, hvorefter det deponeres i lavninger, vandløbsbræmmer eller transporteres videre til grøfter, vandløb og søer. Erosion foregår som overfladeerosion, konvekse skrånninger med konkav tværsnitsprofil er mest udsatte for erosion, da den konkave tværsnitsprofil bevirker, at vandet fra et større område samles i en koncentreret strøm. Erosion kan derfor lokalt medføre meget store tilførsler af fosfor til vandmiljøet.

Yderligere er jordens fosforbindingskapacitet afgørende for om fosfor tabes til vandmiljøet fra dyrkede jorde, jorde med lav bindingskapacitet har således en øget risiko for tab af gødningsfosfor. Bindingskapaciteten varierer meget i Danmark, for jorde der ikke kan kategoriseres som værende lavbundslande gælder at jordens bindingskapacitet for fosfor stiger i takt med stigende indhold af ler og jern- og aluminiumoxider, og jordens fosforbindingskapacitet varierer meget i Danmark. I mineraljorde findes hovedparten af jordens fosfor bundet i lerfraktionen eller på belægninger af jern- og aluminiumoxider på større partikler. På jorde med højt lerindhold kan der, især i forbindelse med kraftig nedbør, opløses fosfor og løsrives fosforrige partikler fra overjorden, som transporteres ned gennem

⁴⁷ 2006 er udtaget grundet en række afvigelser i gødningsregnskaberne jf. oplysninger fra Conterra ApS.

sprækker og større porer til eventuelle drænrør dybere nede, og via disse blive transporteret ud til vandmiljøet. Der er en principiel sammenhæng mellem jordens fosforstatus og risikoen for fosfortab. Dette er vist ved flere enkeltstående undersøgelser, hvor fosforstatus, målt f.eks. ved fosfortallet, varierede, medens transportbetingelserne var ensartede⁴⁸. Der er imidlertid ikke lavet tilstrækkeligt med undersøgelser til at kvantificere denne sammenhæng under praktiske forhold.

For lavbundslande (med eller uden okkerklasse) gælder, at arealernes årstidsvariation i vandmætningsgraden har afgørende betydning for tab af fosfor. Lavbundslande er udstrømningsområder for grundvand og mange lavbundslande har derfor periodisk eller permanent meget højt grundvandsspejl. Ikke vandmættede lande med et højt indhold af jern bisidder under (aerobe forhold) en høj fosforbindingskapacitet. Ved vandmætning af jorden (anaerobe forhold) ophører jernets evne til at binde fosfor, og dermed øges udvaskningsrisikoen markant.

Videncenter for landbrug anbefaler, at der tilføres samme mængde fosfor, som afgrøden bortfører ved fosfortal >4 ⁴⁹. For lavbundslande svarer dette niveau til, at forholdet mellem bikarbonat-dithionite ekstraherbart jern og fosfor skal være større end 20.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at forsigtighedskriteriet medfører, at der skal foretages en individuel konkret vurdering af bedriftens lande baseret på tabsrisiko og jordernes fosforbindingskapacitet.

Fosforoverskud

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde på 4.371 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, jf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 4.371 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 8,5 kg P/ha, jf. skema 8.

Skema 5. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	4.370,73 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	33,9 kg P/ha/år
P-raførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	25,4 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	8,5 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit ca. 13 kg P/ha i oplandet til Stubbergård Sø, mens fosforoverskuddet i oplandet til hele natura 2000 (N41) området var ca. 12 kg P/ha, ca. 7 kg P/ha i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund⁵⁰ og ca. 8,3 kg P/ha⁵¹ i oplandet til Sønderlem Vig.

⁴⁸ Heckrath, G. et al., 1995. Phosphorus leaching from soils containing different P concentrations in the Broadbalk experiment. J. Environ. Qual. 24, 904-910. & Pote, D.H., et. Al., 1999. Relationship between phosphorus levels in three ultisols and phosphorus concentration in runoff. J. Environ. Qual. 28, 170-175.

⁴⁹ Knudsen, L., 1998. "Pas på fosfor". Landbrugets Rådgivningscenter, Århus, Danmark.

⁵⁰ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedsspecifik beregning af

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Nedenstående vurderinger er baseret på en generel risikovurdering mht. om der kan ske et lille eller et stort tab af fosfor til vandmiljøet. Der er i beskyttelsesniveauet fastsat forskellige beskyttelser af forskellige jordbundsforhold. Herudover er der lavet en vurdering af alle udspretningsarealer i relation til risikoen for overfladeafstrømning og brinkerrosion ved grøfter, vandløb og søer. Såfremt terrænhældninger ned mod overfladevande er skrånende (> 6 grader) eller stærkt skrånende (> 12 grader), er der stor risiko for overfladisk næringsstofafstrømning, og arealerne er typisk ikke egnede til udbringning af husdyrgødning med mindre dyrkningsforanstaltninger til afhjælpning heraf iværksættes. I vurderingen af overfladevande tages der ikke alene hensyn til den målsætning, det primære overfladevand har i det aktuelle område, men der tages også hensyn til slutrecipientens sårbarhed, herunder vandløbstrækninger, søer og kystområder m.v. Det vurderes om vilkår om f.eks. dyrkningsfrie zoner eller ændret markdrift, såsom køreretning er tilstrækkeligt til at minimere risikoen for f.eks. overfladeafstrømning. Alternativt kan der stilles krav om, at de pågældende ikke kan indgå i driften.

Alle udbringningsarealerne, er beliggende på relativt fladt terræn, og der er på husdyrbrugets udbringningsarealer i Holstebro Kommune ikke konstateret områder med hældninger over 6 grader i umiddelbar nærhed af vandløb eller grøfter. Udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning.

Jordbundstyper

Ud fra jordtypekortene er de ejede og forpagtede udbringningsarealer primært bestående af grovsandet jord (JB1) og en mindre del af finsandet jord og hus (JB2) og humus jord (JB11).

Lavbundsarealer og detailafvandingsforhold

Husdyrbrugets arealer beliggende i Skive Kommune er jf. Skive Kommunes (bilag 16) vurdering klassificeret til følgende; 3,51 ha er klassificeret som værende i fosforklasse 2, hvor der er krav om at fosforoverskuddet ikke må øges og 4,40 ha som værende fosforklasse 3 som kræver fosforbalance. Jf. beskyttelsesniveauet opstillet i husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 3, er de resterende udbringningsarealer beliggende i fosforklasse 0

Risikoarealer, afvandingsforhold og fosforbindingskapacitet

Alle lavbundsområder, drænede arealer samt alle arealer beliggende op til eller i nærheden af søer eller vandløb vurderes som værende risikoarealer mht. udvaskning af fosfor såfremt der ikke er dokumenteret en væsentlig ledig fosforbindingskapacitet i de pågældende jorde. Ejendommens arealer er gennemgået.

overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune. Conterra A/S har oplyst Holstebro Kommune, at gødningsregnskaberne i 2006 var behæftet med fejl, hvorfor 2006 ikke bør indgå i vurderinger.

⁵¹ Beregning af P-overskud pr. ha. Pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune. Gødningsregnskaberne fra 2006 er ikke medtaget grundet datafejl.

Mark 20-0, 25-0, EK-1, EK-2, EK-3 EK-4, 13-0, 13-1, 13-2 og 13-3 vurderes at være potentielle risikoarealer i det mere eller mindre er lavbundsarealer og enten vandløbsnære eller sønære og derfor forventes at afvande til Natura 2000 områder overbelastet med fosfor. Der foreligger ikke på godkendelsestidspunktet fosfortal for arealerne, hvorfor det ikke er muligt at vurdere risikopotentialet. Holstebro Kommune vurderer, at der i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet skal indhentes dokumentation for ledig fosforbindingskapacitet for ovenstående arealer indenfor 2 år, og fosfortal skal udtages pr. 5 ha. Holstebro Kommune vurderer, at der for arealer uden ledig fosforbindingskapacitet skal stilles vilkår om fosforbalance med henblik på at reducere risikoen for øget udvaskning af fosfor til Natura 2000 områderne. Såfremt der ikke kan påvises ledig fosforbindingskapacitet (fosfortal > 4), skal der dokumenteres fosforbalance på mark 20-0, 25-0, EK-1, EK-2, EK-3 og EK-4, 13-0, 13-1, 13-2 og 13-3. Fosforbalance opgøres som forskellen mellem den tilførte mængde fosfor og den mængde fosfor, som fraføres med afgrøderne efter de gældende normer for anvendt sædskifte jf. retningsgivende normer for fosfor iht. Plantedirektoratets vejledning om Gødnings- og harmoniregler. Der stilles vilkår om, at fosfortal maksimalt må være fem år gamle, for ejede/forpagtede udbringningsarealer.

Det er Holstebro Kommunes vurdering at der skal udtages fosfortal pr. 5 ha. for lavbundsgrunde på humus gælder at der er ledig fosforbindingskapacitet, når forholdet mellem bikarbonat-dithionite ekstraherbart jern og fosfor er større end 20 og for ikke lavbundsgrunde med humus hvor det gns. fosfortal for marken er mindre end 4.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at fosfor fra landbrugets arealer ved de stillede vilkår ikke i sig selv påvirker Natura 2000-området væsentligt negativt. Der stilles yderligere vilkår om, at der ikke må etableres afvandringsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende, da dette kan ændre risikovurderingen.

Nitrat

Vandmiljøplan III fastlægger, at der skal sikres en reduktion på 13 % af nitratudvaskningen fra landbruget i 2015 i forhold til udvaskningen i 2003 på landsplan. I perioden fra 2005-2008 var det beregnede gennemsnit af nitratoverskud i rodzonen per ha i oplandet til Natura 2000 område N41 og Stubbergård Sø var hhv. 69 og 76 kg N/ha, i oplandet til Sønderlem Vig på ca. 59,8 kg N⁵² og

Husdyrbrugets udbringningsarealer er enten beliggende i område med et nitratreduktionspotentiale på 51-100, hvorfor arealer vurderes som nitratklasse 0 eller 1. Hvorfor arealerne kan skal drives med et nedsat harmonitryk, jf. skema 6.

Skema 6. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på de ejede arealer uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

Sted / mark nr.	Udspretningsareal	Reduceret	DE/ha	Maksimalt antal
-----------------	-------------------	-----------	-------	-----------------

⁵² Beregning af N-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune. Gødningsregnskaberne fra 2006 er ikke medtaget grundet datafejl.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

	Areal [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]			
I alt / gennemsnit:	128,93	28,71	100,22	0,00	0,00	88,34%	2,0318	284,94

Nitratreducerende virkemidler

Ved anvendelse af N-udvaskningsreducerende virkemidler kan harmonitrykket på husdyrbrugets udspretningsarealer øges, såfremt N-udvaskningen til rodzonen holdes på et niveau svarende til udbringning af husdyrgødningen ved reduceret harmonitryk.

Der er ansøgt om et harmonitryk på $(284,94 \text{ DE}/128,93 \text{ ha}) = 2,21 \text{ DE/ha}$ med etablering af 0,51 procentpoint ekstra efterafgrøder udover plantedirektoratets pligtige krav.

N-udvaskningen til rodzonen beregnet vha. Farm N i det fremsendte projekt overstiger ikke N-udvaskningen ved udbringning af husdyrgødning i henhold til det reducerede harmonitryk jvf. tabel 7. Det vurderes derfor, at det forøgede ansøgte harmonitryk kompenseres af anvendelse af virkemidler til reduktion af N-udvaskningen svarende til niveauet for det reducerede harmonitryk, jvf. husdyrbrugsbekendtgørelsens regler herom⁵³. Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om en øget andel af efterafgrøder.

Skema 7. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved udbringning af reduceret harmonitryk svarende til 2,03 DE/ha og K12 sædskifte samt for ansøgt projekt med et harmonitryk på 2,21 DE/ha ved anvendelse K12-sædskifte og etablering af 0,51 procentpoint ekstra efterafgrøder ud over plantedirektoratets pligtige krav.

Scenarier	Reduceret harmonitryk	Ansøgt
Harmonitryk og anvendte virkemidler	2,03 DE/ha K12-sædskifte	2,21 DE/ha K12-sædskifte 0,51 procentpoint ekstra efterafgrøder
N-udvaskning fra rodzonen	60,90 kg N/ha	60,60 kg N/ha

Holstebro Kommunes samlede vurdering af påvirkningen af Natura 2000-områderne

Husdyrbrugets individuelle betydning

Udspretningsarealerne i nærværende godkendelse afvander til Venø Sund, Sønderlem Vig, Tværmose samt N41 (Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø). Udspretningsarealerne udgør 1,4 promille, 2,9 promille, < 1 promille samt 3,5 promille af oplandene.

Nitratudvaskningen fra den udbragte husdyrgødning bidrager med hhv. 0,2, 0,4, <0,1 og 0,5⁵⁴ af den samlede husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning til oplandene.

Det fremgår af Kammeradvokatens notat⁵⁵ til miljøministeriet om Miljøklagenævnets praksis, at et husdyrbrug der maksimalt udgør 0,5 promille af den samlede udvaskning fra

⁵³ Bilag 3, pkt. 1 under beskyttelsesniveauet i forhold til overfladevand i Bekendtgørelse nr. 294 af 31.03.2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug,

⁵⁴ Første del af udregningen er foretaget i Farm N, her udregnes forskellen i nitratudvaskningen fra henholdsvis brugen af husdyrgødning og udelukkende anvendelse af kunstgødning på de af husdyrbrugets udspretningsarealer. Udspretningsarealernes "merudvaskning" af nitrat sættes herefter i forhold til hele oplandet til Nissum Fjord. Derved fremkommer udbringningsarealernes andel af den samlede nitratudvaskning fra samtlige landbrugsarealer i oplandet til Nissum Fjord.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

samtlige arealer i oplandet, ikke alene på den baggrund, kan siges, i sig selv kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Nitratudvaskningen fra husdyrbrugets udbringningsarealer vurderes på den baggrund ikke at kunne påvirke Natura 2000 vandområdet væsentligt negativt.

Udvidelsens kumulative effekt

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at strukturudviklingen i landbruget, implementeringen af de nye omregningsfaktorer ved beregning af dyreenheder, VMP III, Grøn Vækst samt kommunens individuelle vurdering af husdyrgodkendelser i oplandet til de forskellige Natura 2000-vandoplande samlet virker for en forbedret miljøtilstand for udpegningsgrundlaget. Holstebro Kommune vurderer at miljøgodkendelsen med de opstillede vilkår er tilstrækkeligt til at fremme miljøtilstanden for hele vandområdet.

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbrugets samlede drift med de stillede vilkår ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-vandområderne væsentligt negativt.

GRUNDLAGET FOR FORHÅNDSVURDERINGEN

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af bl.a. kommunens oplysninger om områdets natur og miljøforhold, områdets sårbarhed over for påvirkninger fra landbruget, målsætninger og retningslinier fra Regionplan 2005, Danmarks Miljøportal herunder STOQ og naturdatabasen, basisanalyse for H 32, N62, N41 samt tillæg hertil og Ringkjøbing Amts rapport om miljøtilstanden i Stubbergård Sø og Flyndersø (2003).

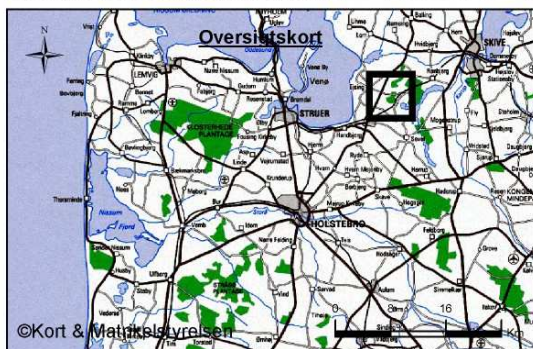
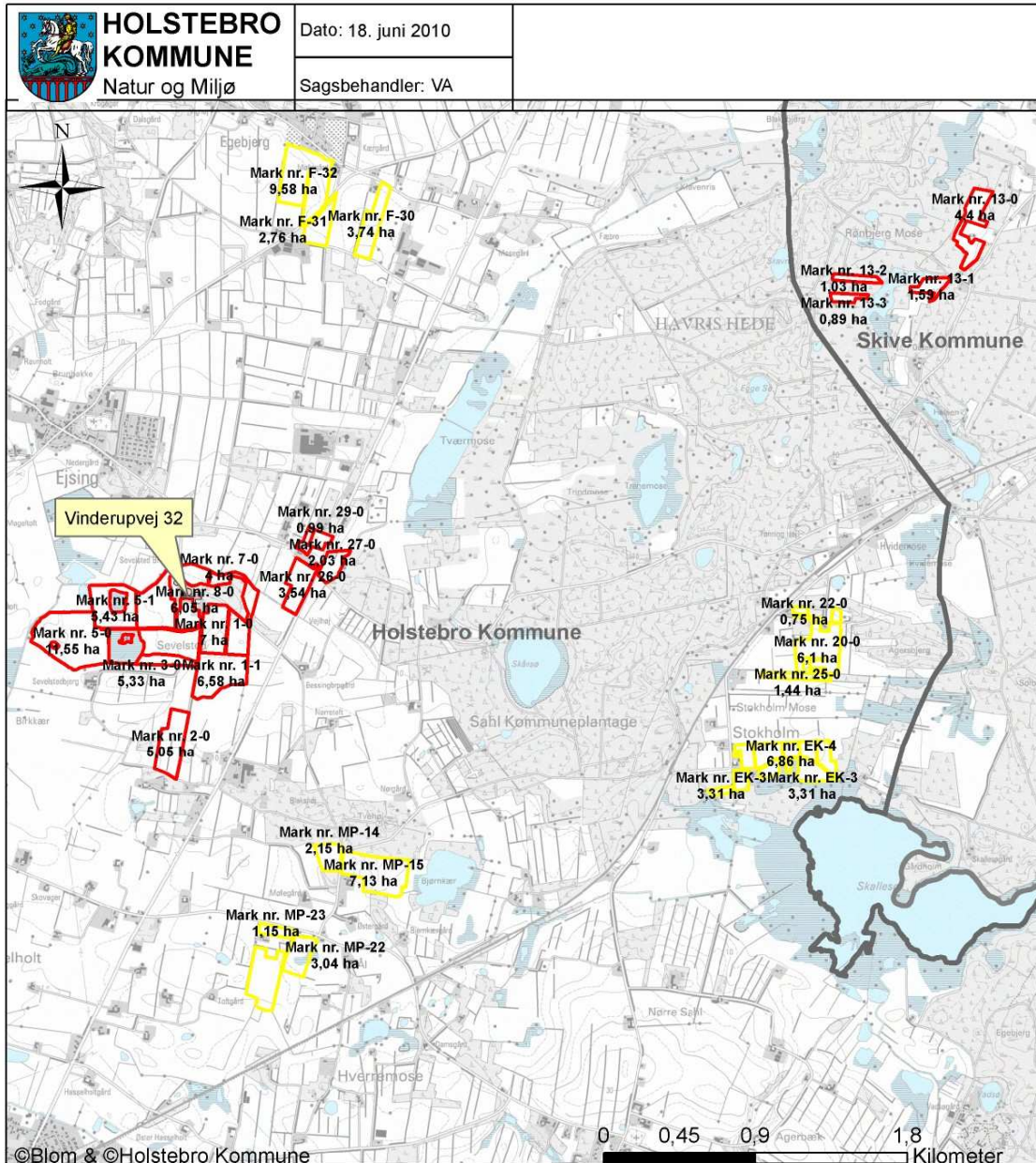
Holstebro Kommune er i gang med, at udarbejde og operationalisere oplysninger, som kan tilvejebringe de oplysninger, der skal anvendes i fremtidige vurderinger af husdyrbrugenes betydning i forhold til de kumulative effekter (på husdyrbrugsniveau) i oplandet til de forskellige Natura 2000-vandoplande. Holstebro Kommune er opmærksom på, at nærværende vurdering af husdyrbrugets eget bidrag og andel til de kumulative effekter på natur om miljø, er baseret på dels datamateriale hvor der kan forekomme tidsforskydninger og deraf følgende unøjagtigheder, dels foretaget på skøn på baggrund af de oplysninger kommunen har til rådighed.

Holstebro Kommune foretager løbende evaluering af kommunens forudsætninger for udarbejdelsen af fremtidige forhåndsvurdering af natur og miljøeffekten af miljøgodkendelser af landbrug, således at afgørende og nyeste tilgængelige viden inddrages i vurderingerne.

⁵⁵ Udkast til "Bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug" af 28.05.09

Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets placering

Signaturforklaring

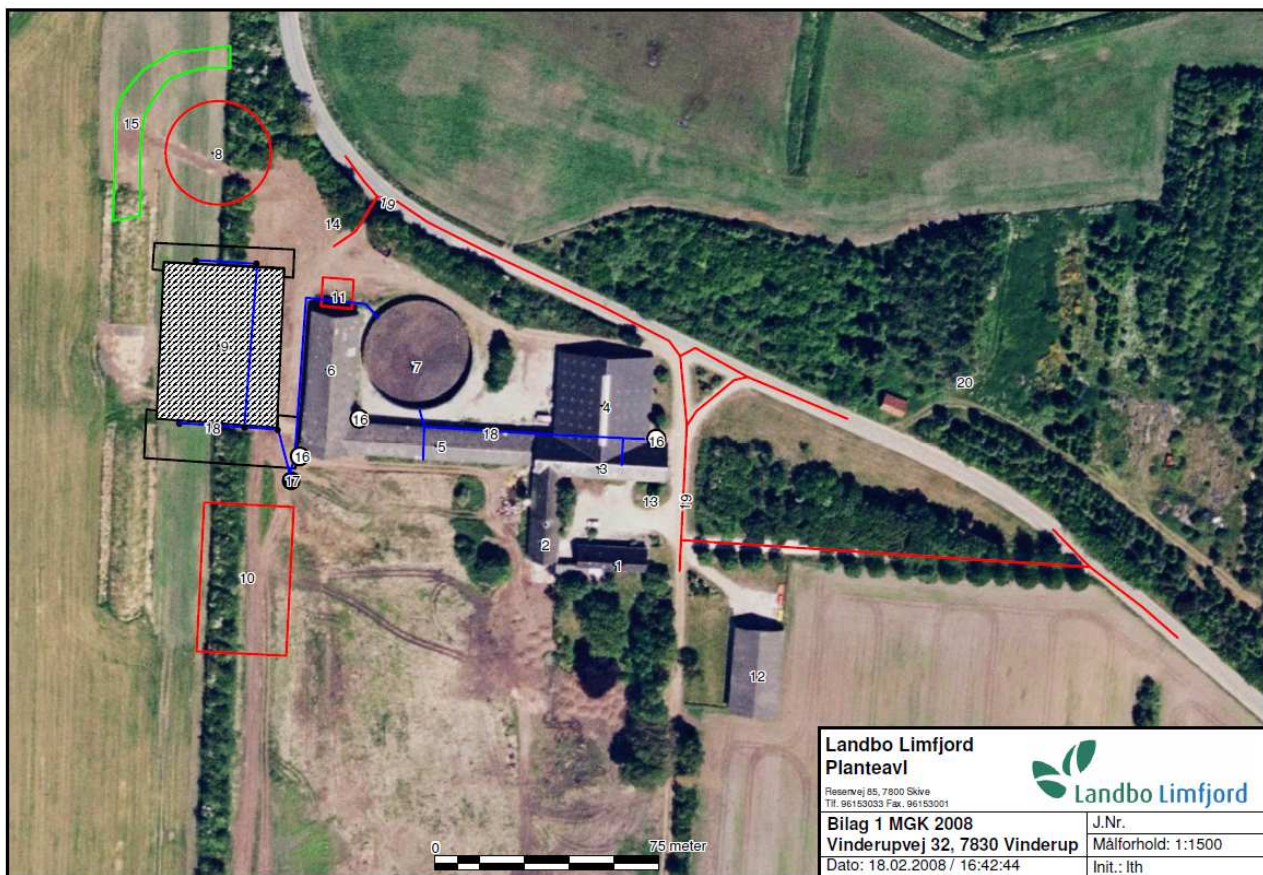
- Ejet udspretningsareal
- Forpagtet udspretningsareal

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 2 – Husdyrbrugets indretning

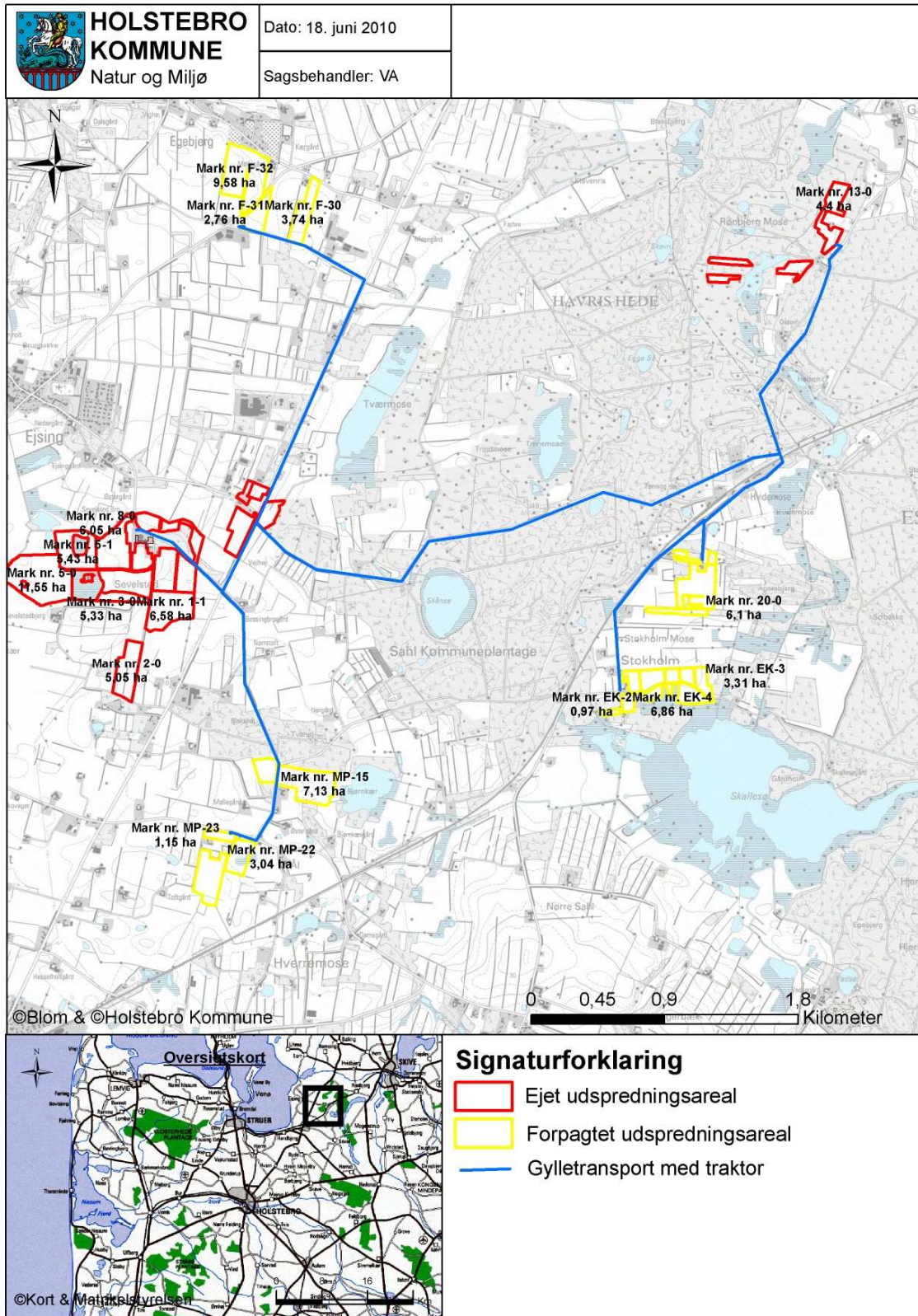
- 1: Stuehus
- 2: Ungdyrstald med dybstrøelse og spaltegulvsbokse
- 3: Malkestald, kontor og opbevaring af køletanke
- 4: Sengestald med fast gulv og skraber
- 5: Foderbord
- 6: Dybstrøelse
- 7: Gyllebeholder på 4200 m³
- 8: Ønskes etableret ny gyllebeholder på ca. 3900 m³
- 9: Ønskes etableret nye plansiloer til ensilage med åbning i begge ender ca. 40 x 50 m (jf. tidligere indsendte byggeanmeldelse)
- 10: Ønskes etableret nyt maskinhus/halmlade på ca. 1500 m²
- 11: Ønskes etableret ny møddingsplads ca. 10 x 10 x 2 m
- 12: Maskinhus
- 13: Boring til drikkevandsforsyning
- 14: Placering for opbevaring og afhentning af døde dyr
- 15: Ønskes etableret et 4 rækket læhegn for at afskærme gylletank og plansiloer fra vejen
- 16: Eksisterende kraftfoder siloer x 3
- 17: Opsamlingsbrønd fra plansiloer
- 18: Afløb til gylletank
- 19: Transportveje til ejendommen
- 20: Boring til mark vanding

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 3 – Transportveje

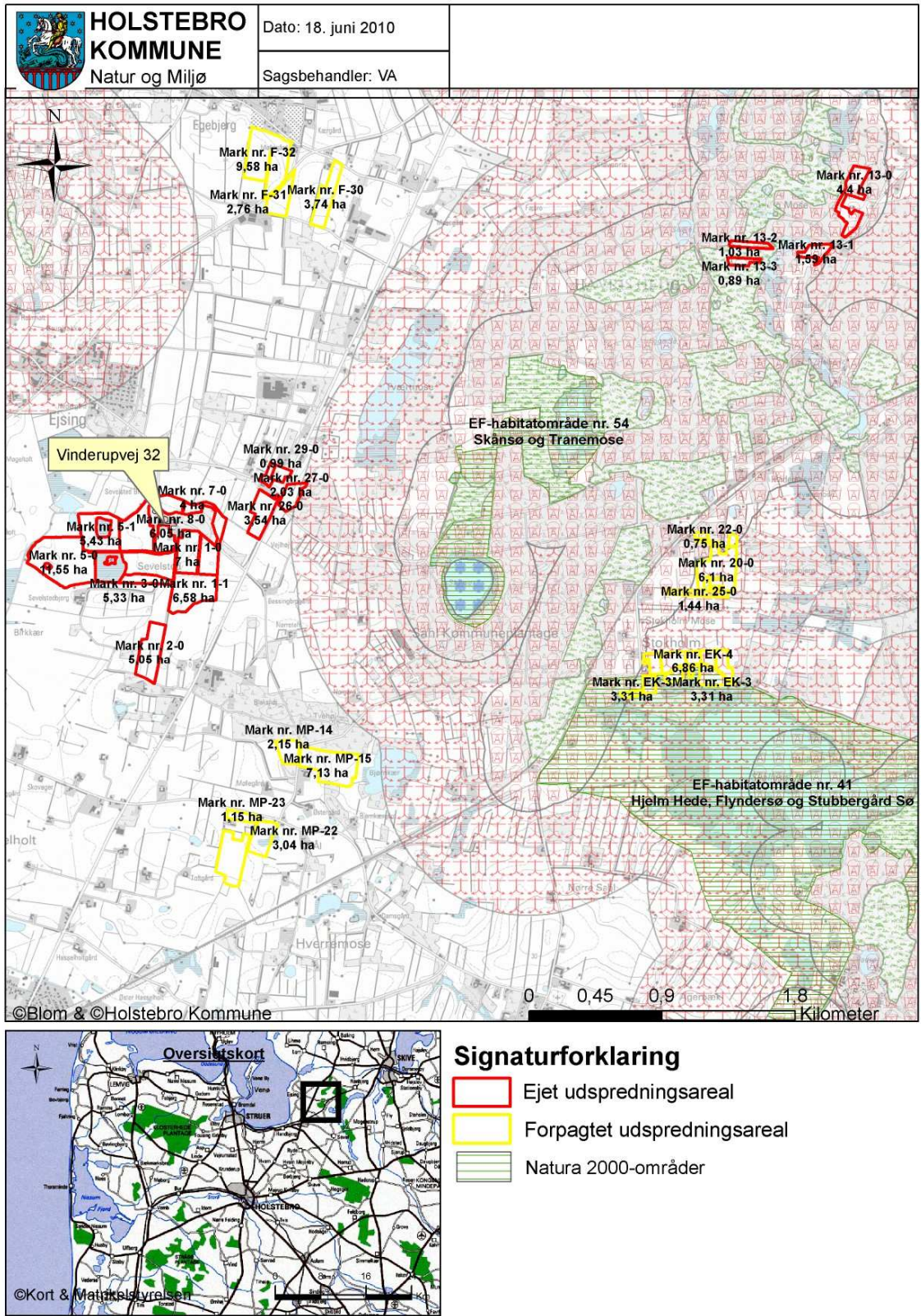

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 4 – Placering i forhold til Natura 2000 og § 7 beskyttet natur

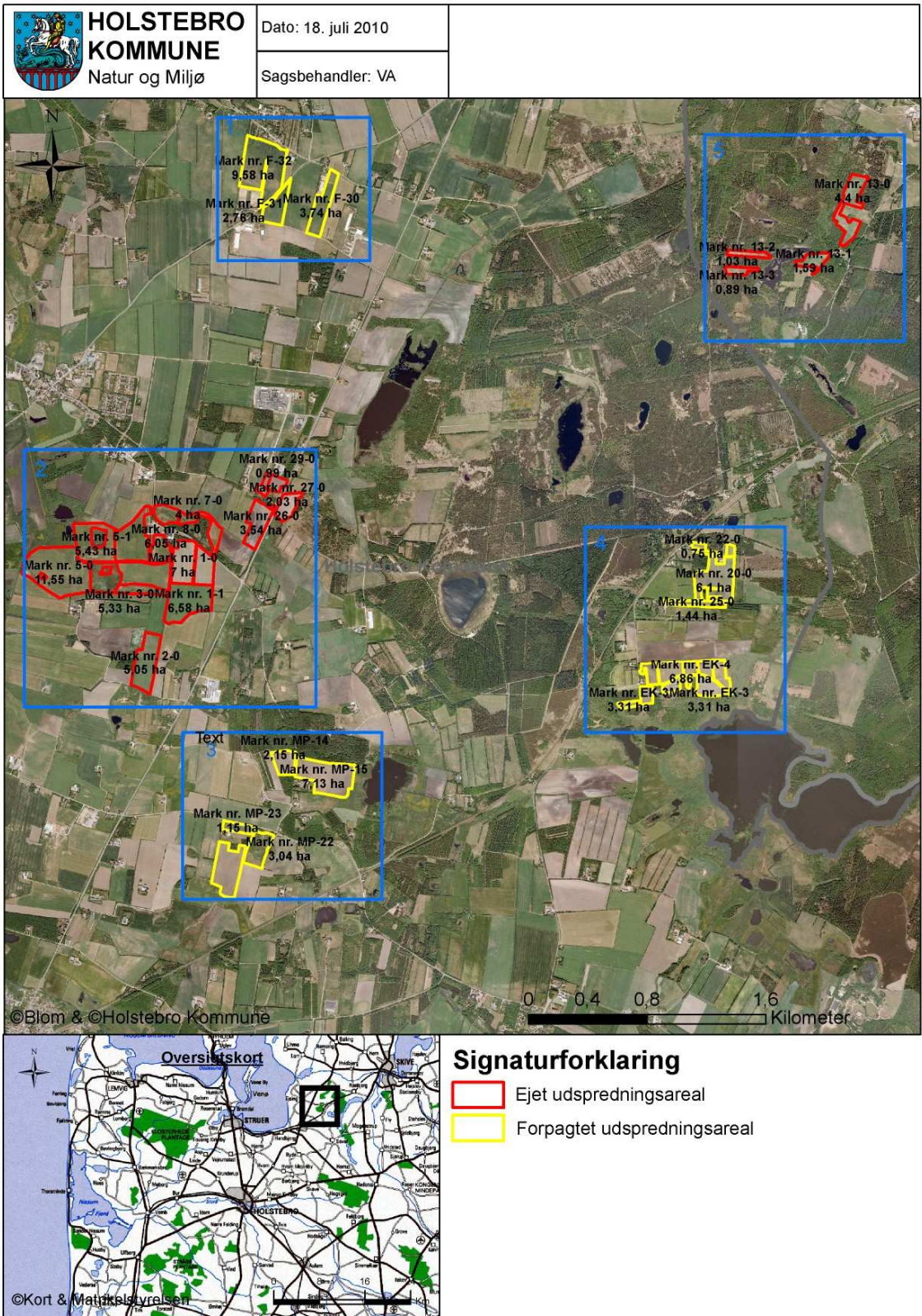

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 6 – Udspretningsarealer (ejede og forpagtede)

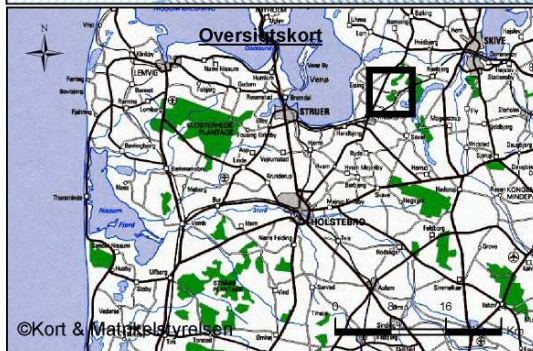
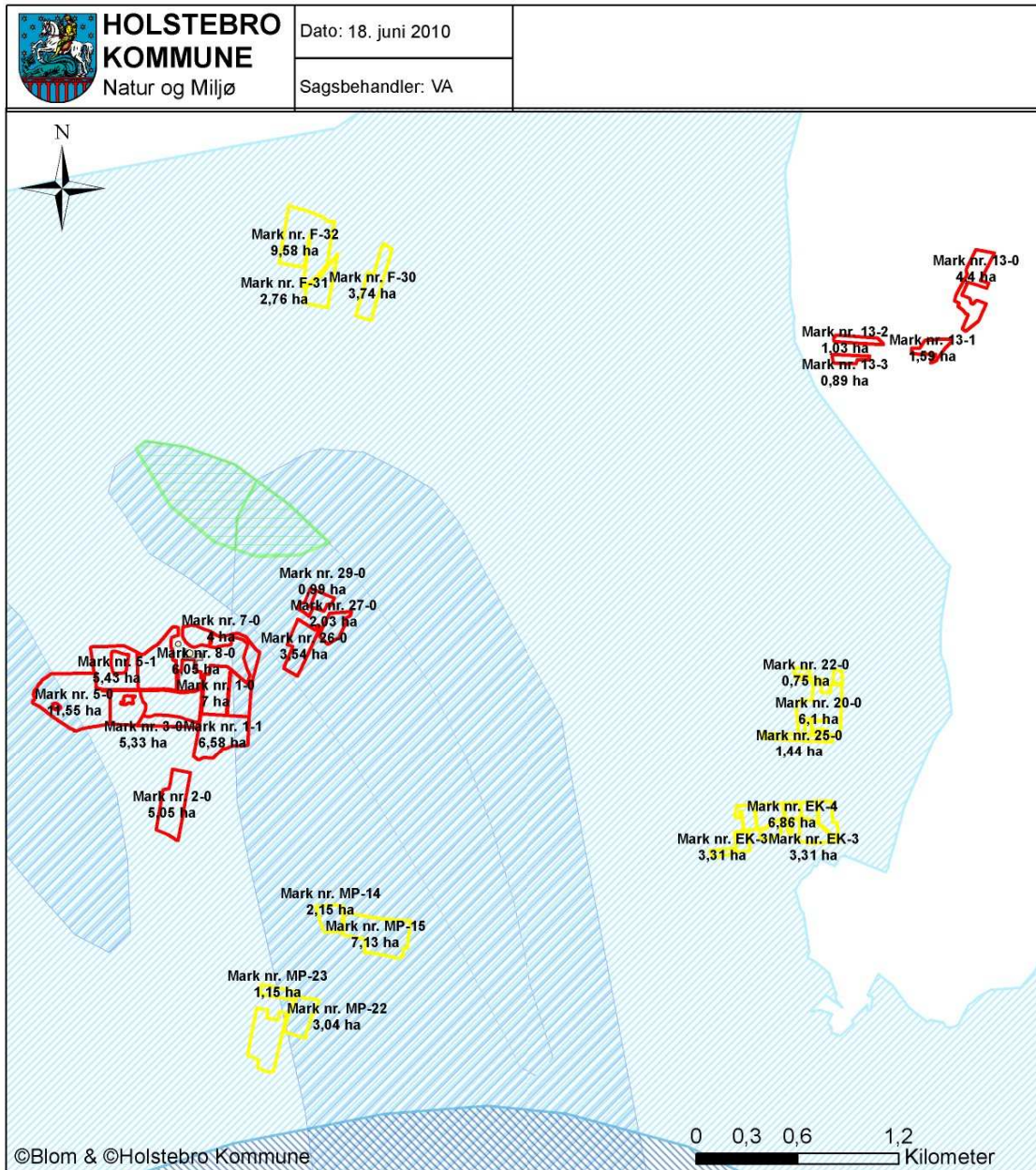

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 7 – Grundvandsinteresser

Signaturforklaring

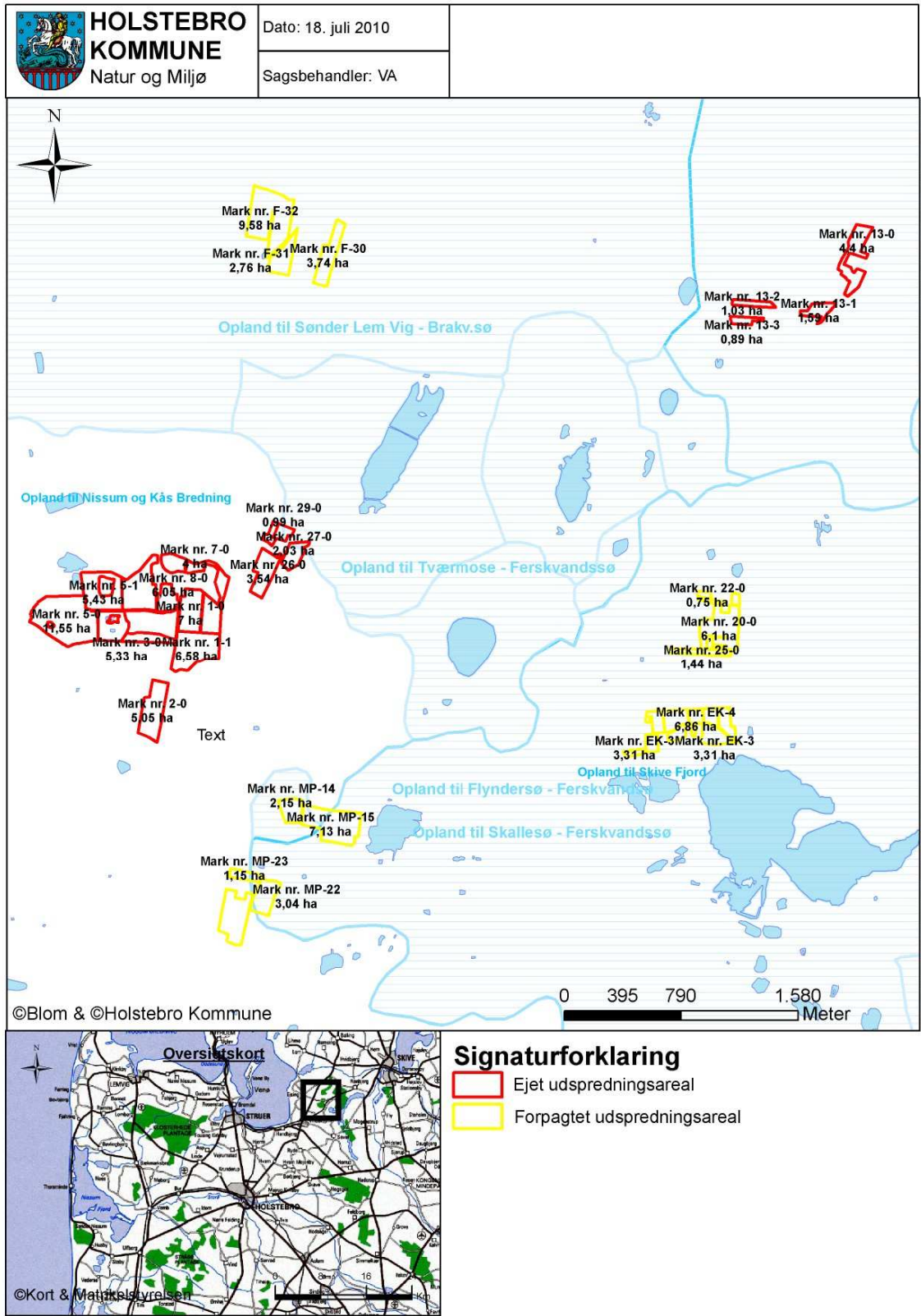
- Ejet udspretningsareal
- Forpagtet udspretningsareal
- Alm. drikkevandsinteresser
- Særlige drikkevandsinteresser (OSD)
- Nitratfølsomme indvindingsområder
- Indvindingsopland

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 8 – Natura 2000-vandoplande

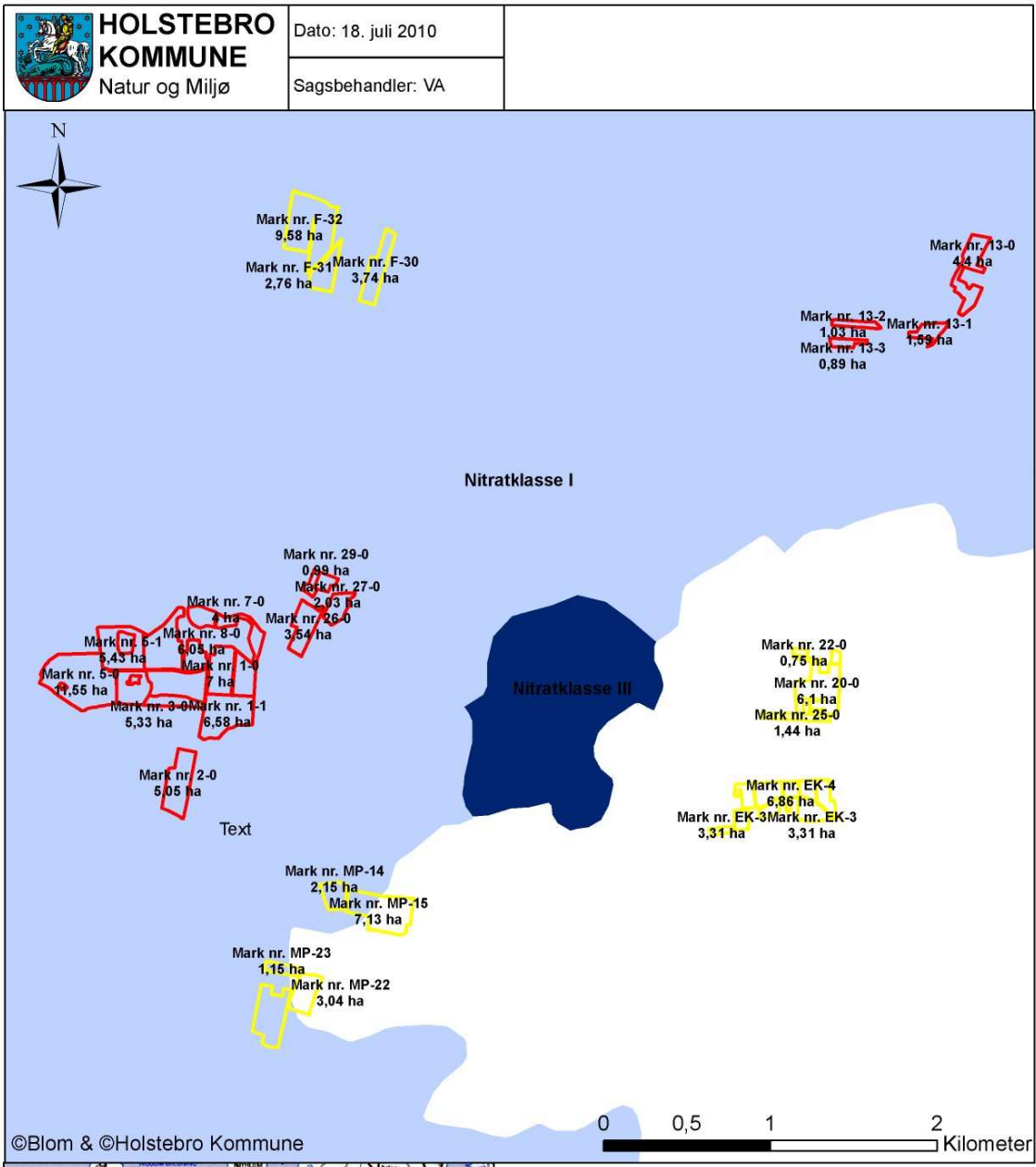

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Nitratklasser

Signaturforklaring

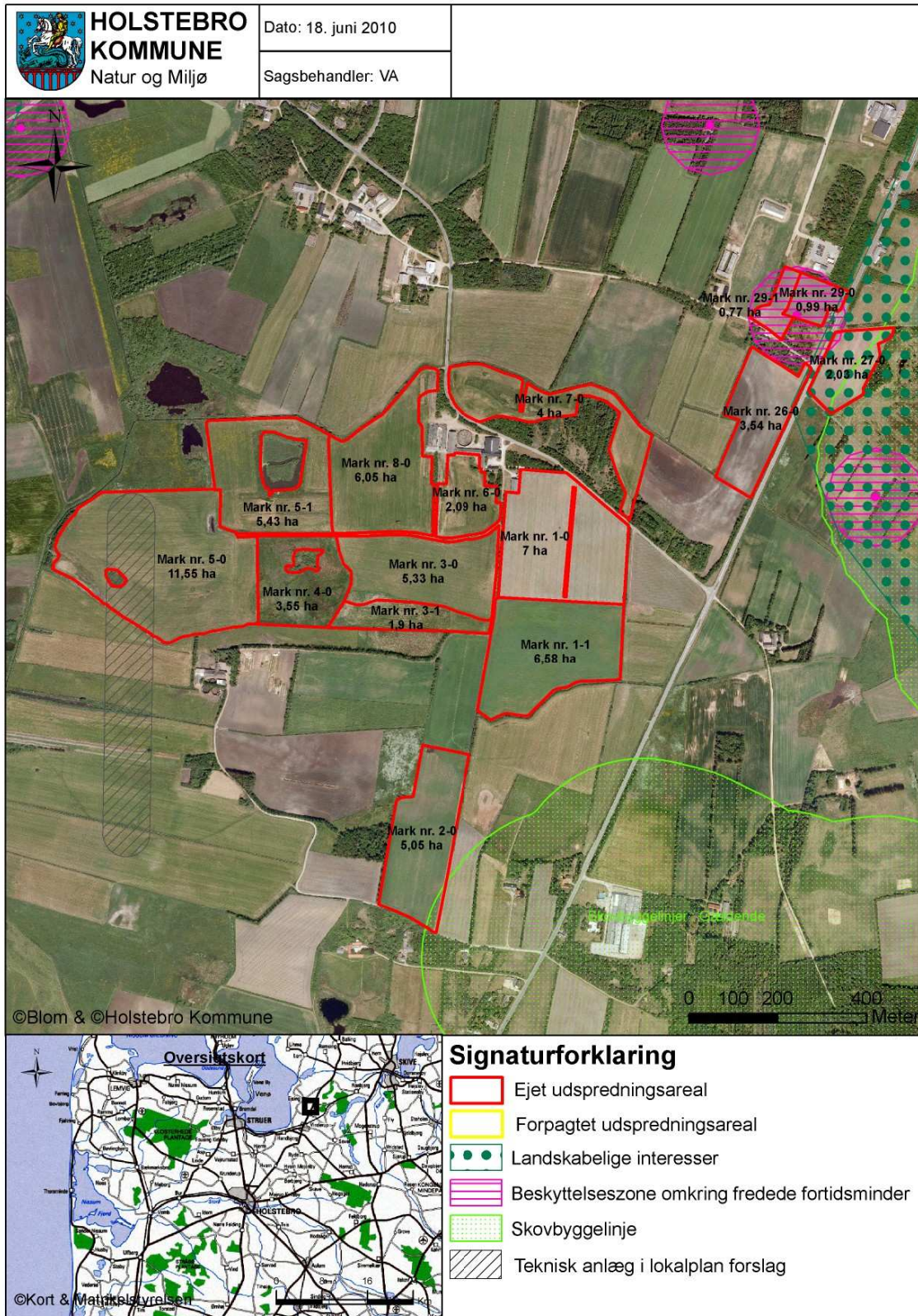
- Ejet udspretningsareal
- Forpagtet udspretningsareal
- Nitratklasse I
- Nitratklasse II
- Nitratklasse III

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Planforhold og landskabelige interesser (kort 2)

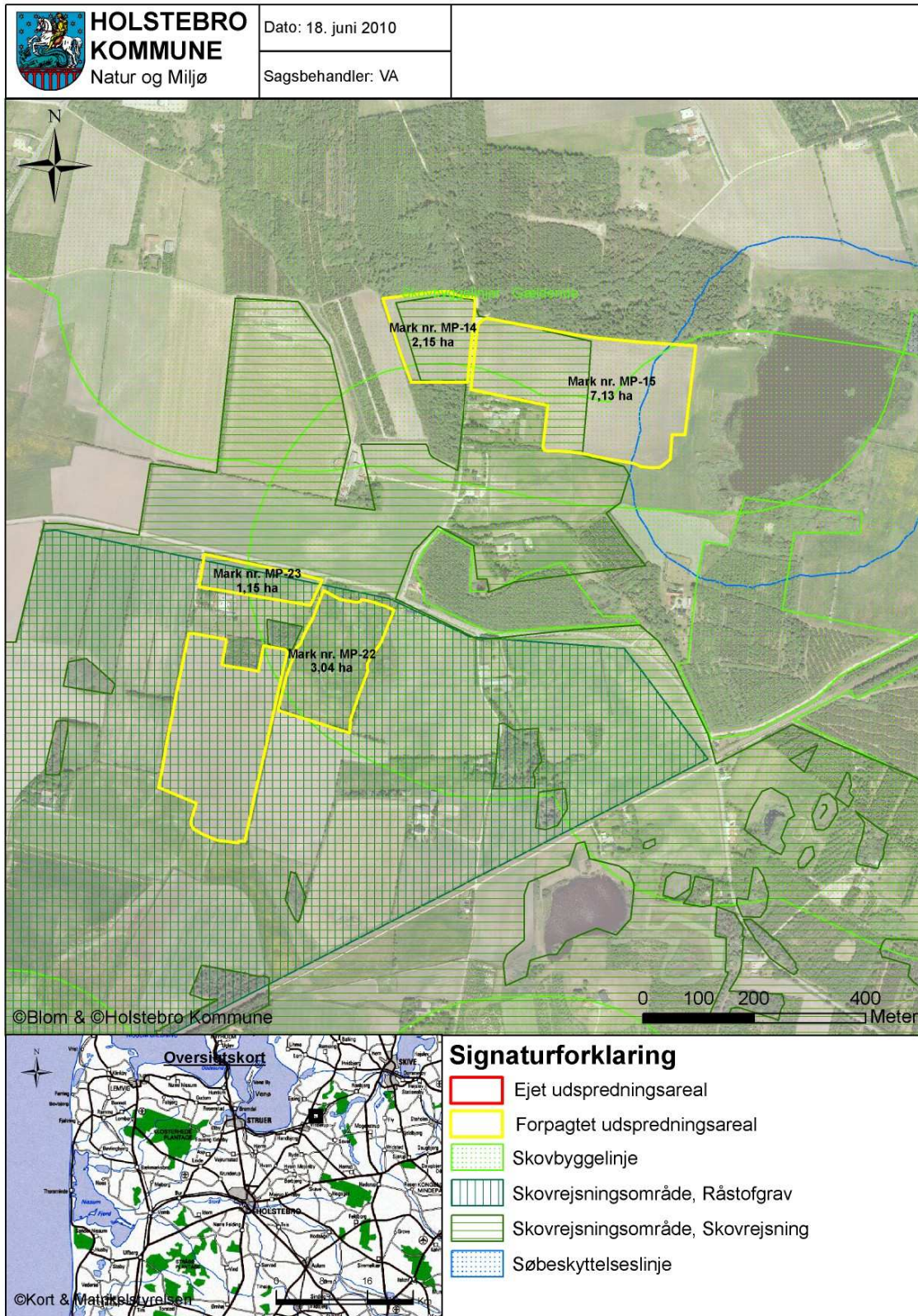

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 - Planforhold og landskabelige interesser (kort 3)

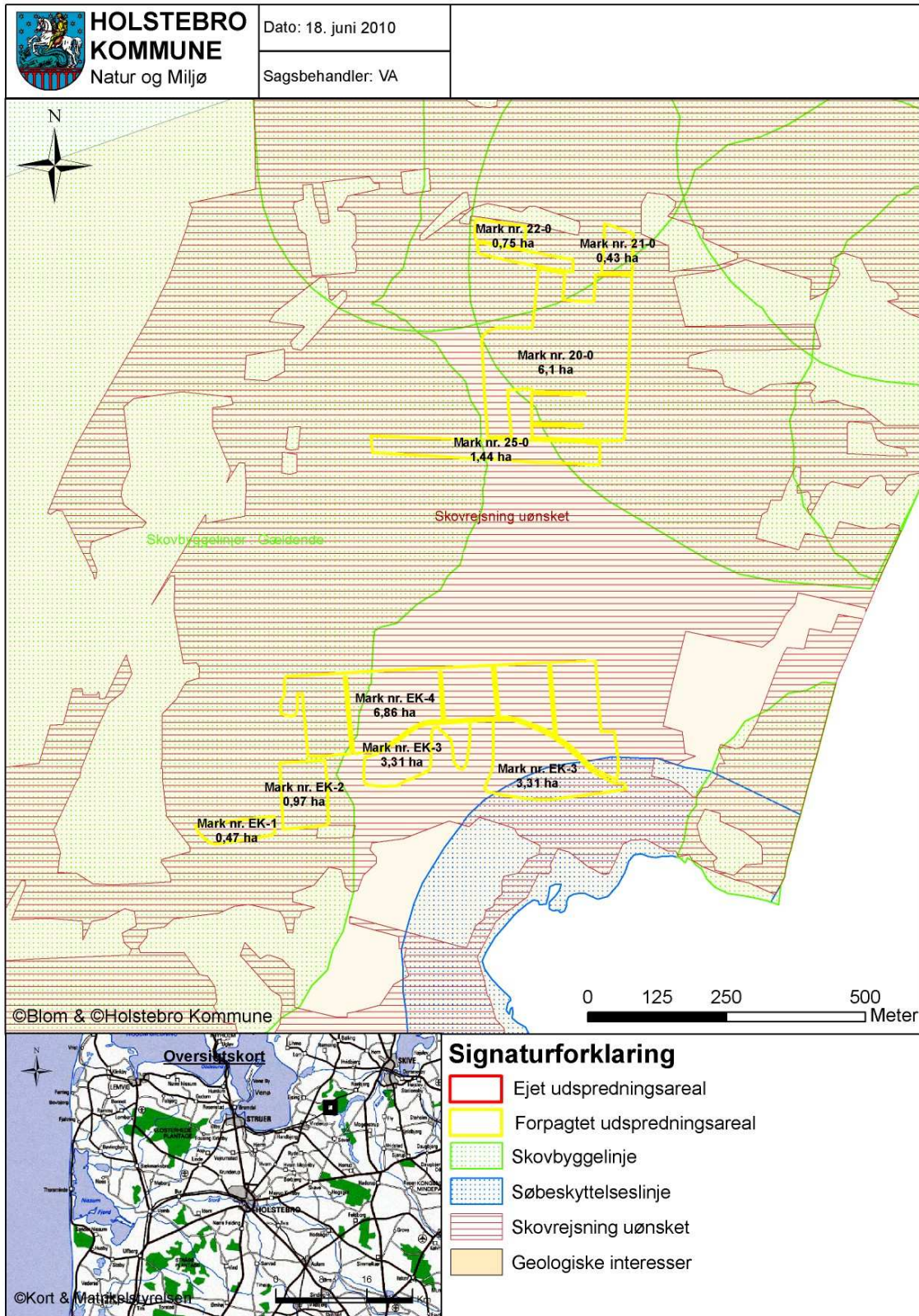

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 - Planforhold og landskabelige interesser (kort 4)

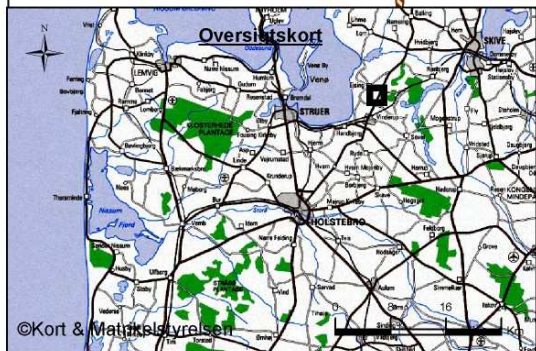
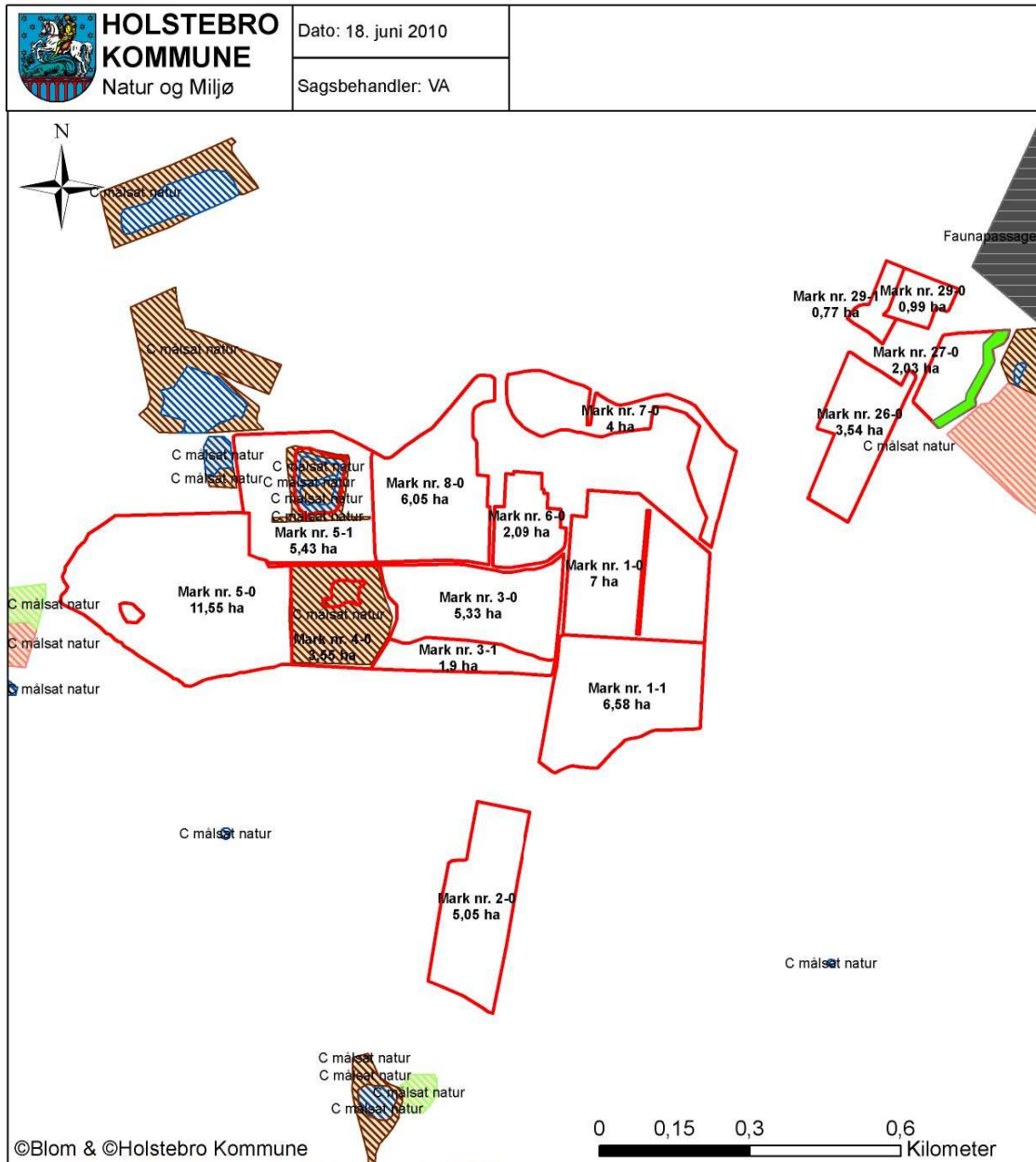

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 11 Marker omfattet af krav om nedfældning (kort 2)

Signaturforklaring

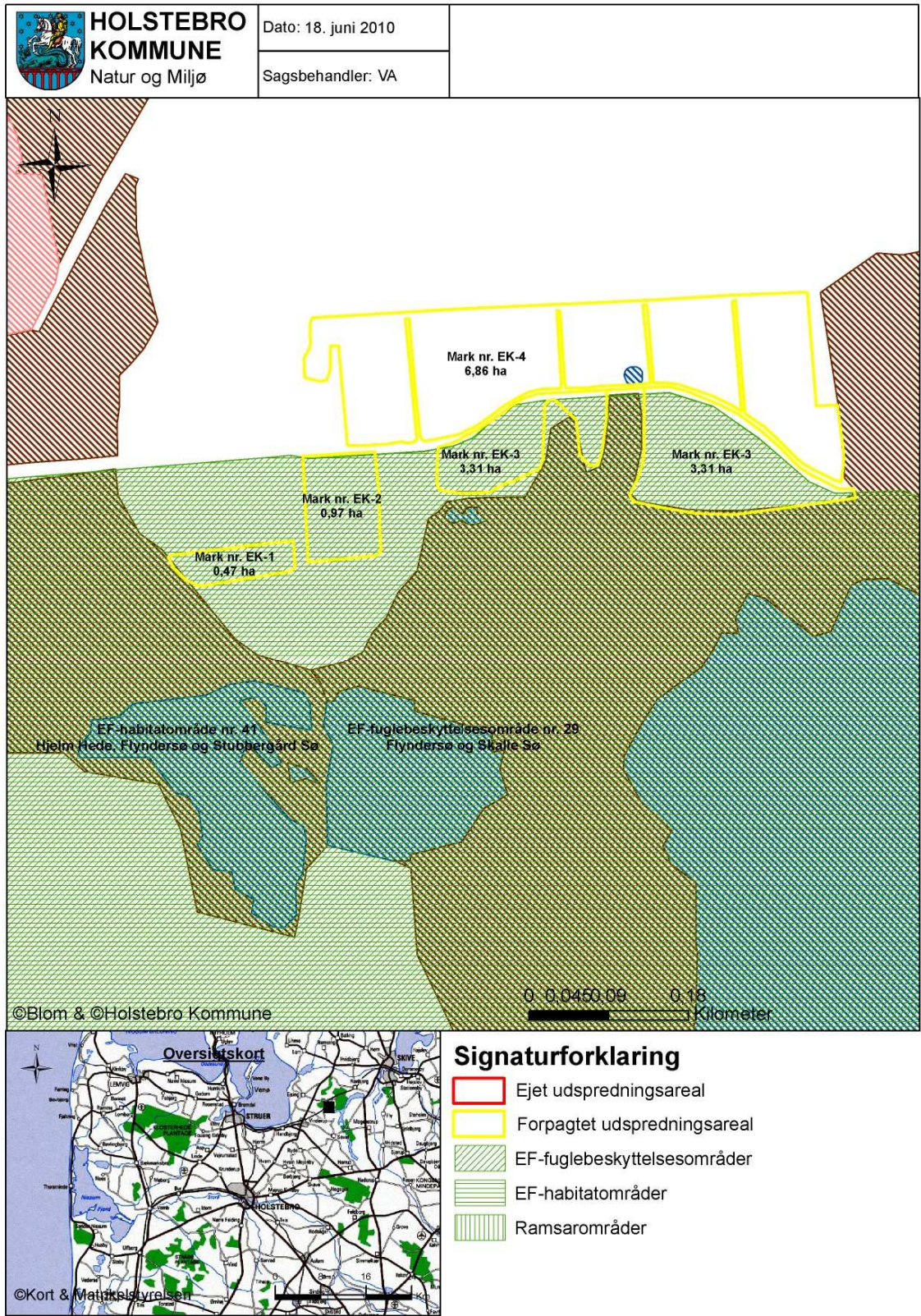
- Ejet udspretningsareal
- Forpagtet udspretningsareal
- Beskyttelsesbræmme
- NBL §3 Eng
- NBL §3 Hede
- NBL §3 Mose
- NBL §3 Sø

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 11 Marker omfattet af krav om nedfældning (kort 4)

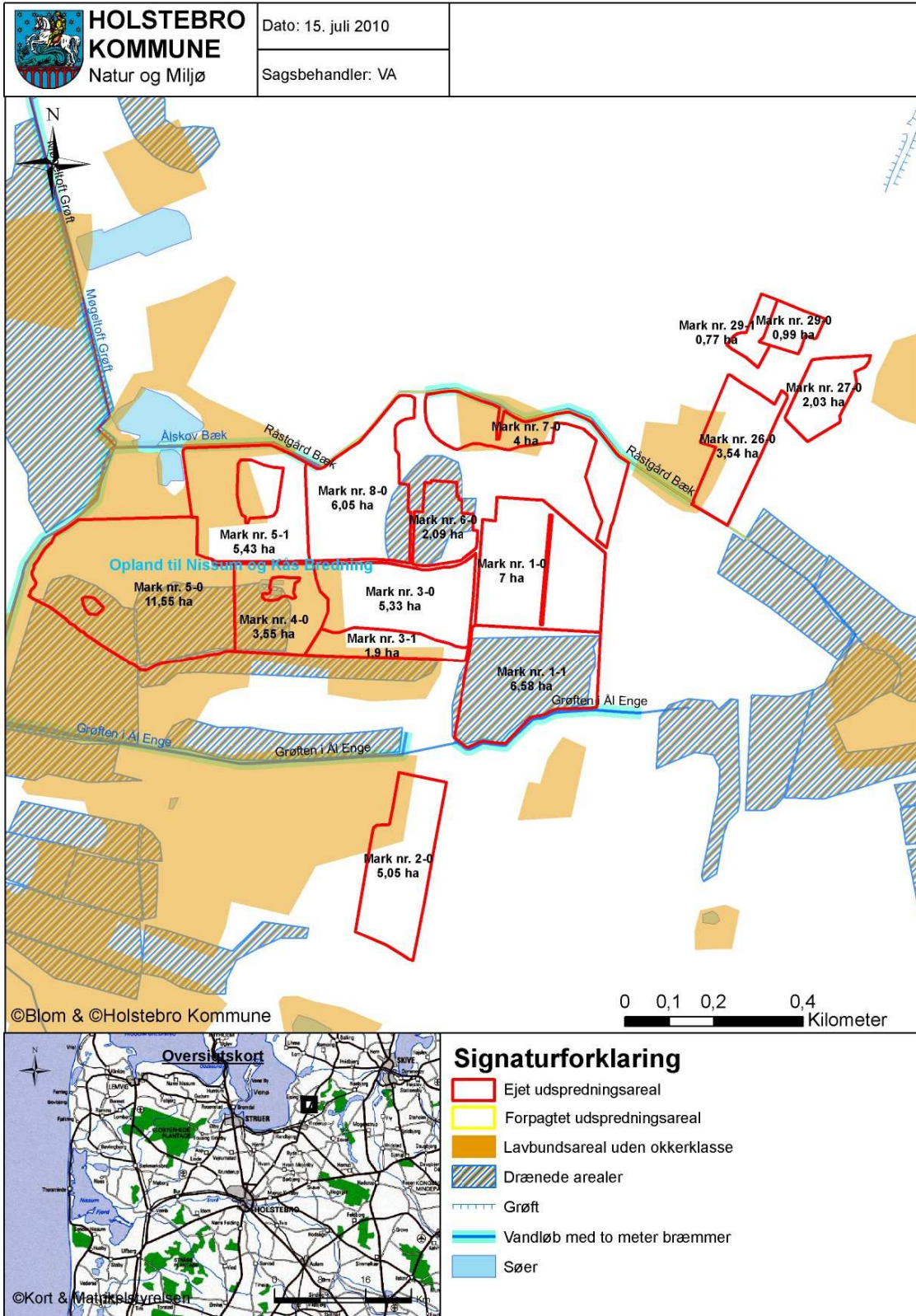

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 Lavbundsarealer og detailafvandingsforhold (kort 2)

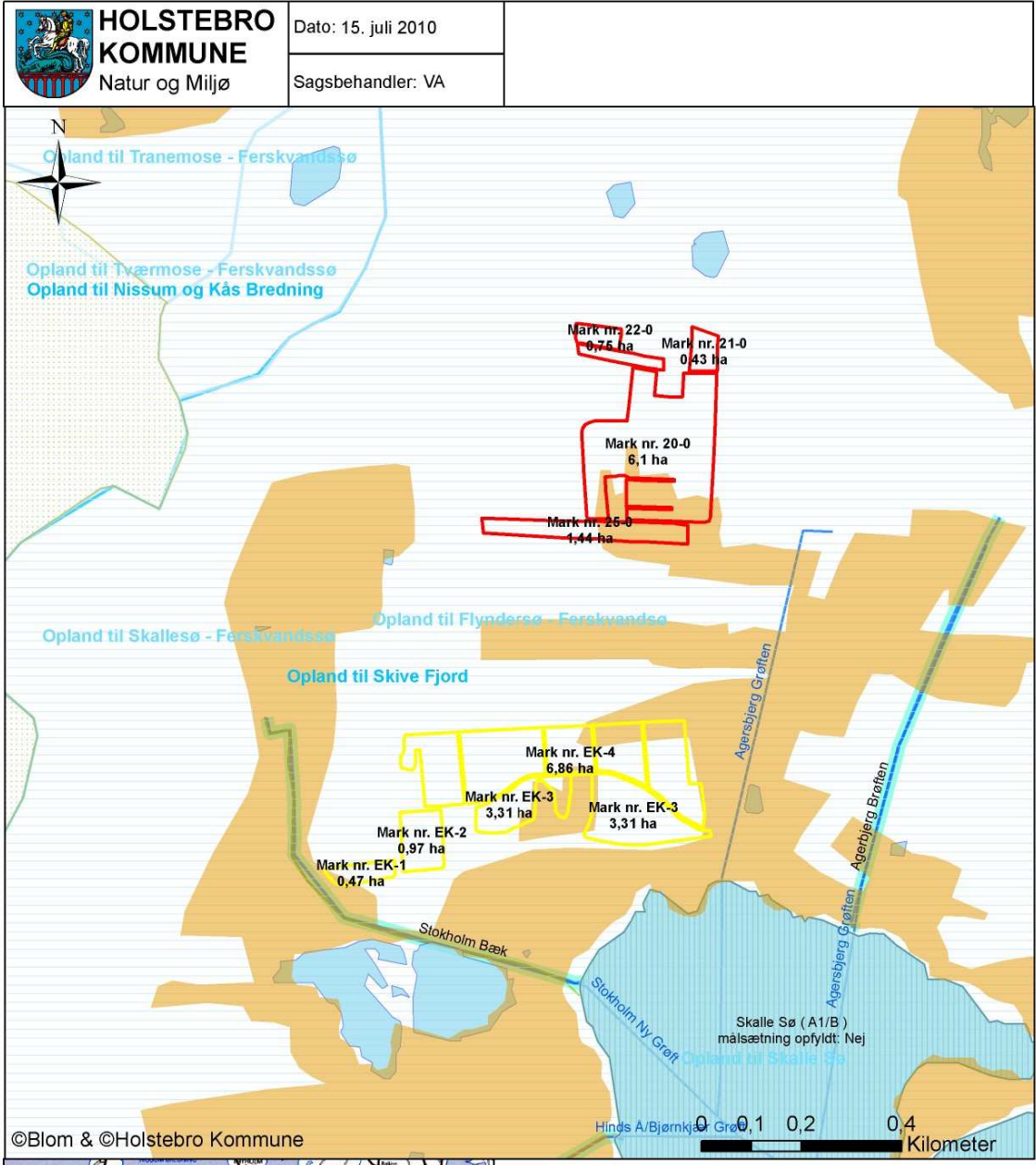

TEKNIK- OG MILJØ

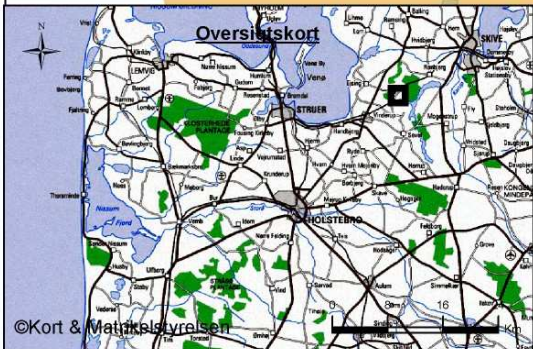
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 Lavbundsarealer og detailafvandingsforhold (kort 4)

©Blom & ©Holstebro Kommune

Signaturforklaring

- Ejet udspredningsareal
- Forpagtet udspredningsareal
- Lavbundsareal uden okkerklasse
- Drænede arealer
- Grøft
- Vandløb med to meter bræmmer
- Opland til målsatte søer
- Søer

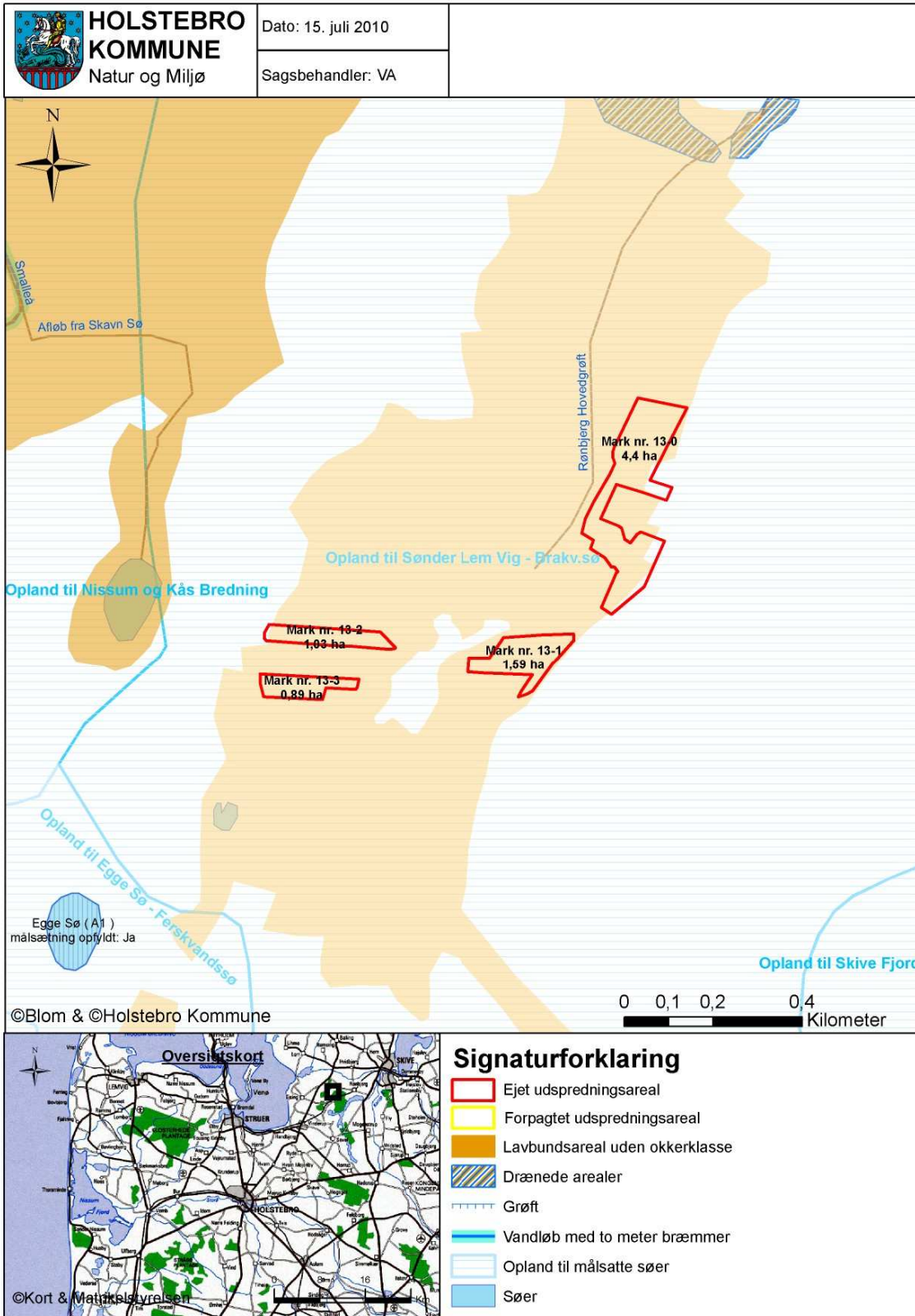
©Kort & Matrikelstyrelsen

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 Lavbundsarealer og detailafvandingsforhold (kort 5)

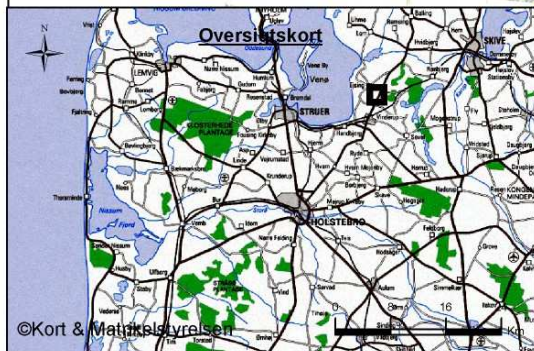
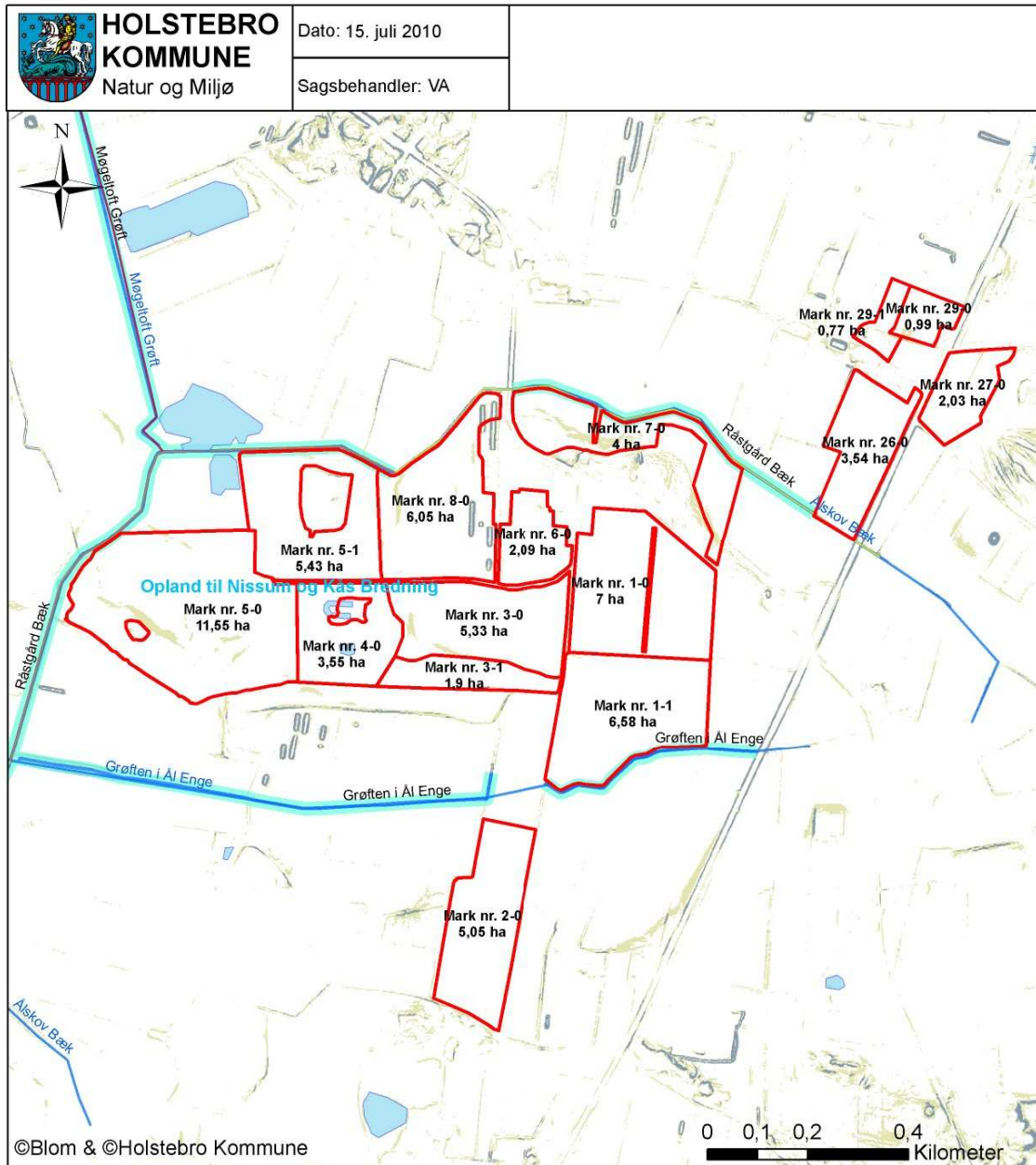
Bilag 13 Jordbundstyper

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 13 Risikoarealer – terrænforhold og overfladevand (kort 2)

Signaturforklaring

- Ejet udspretningsareal
- Forpagtet udspretningsareal
- Grøft
- Vandløb med to meter bræmmer
- Søer
- Terrænhældning < 6 grader
- Terrænhældning 6 - 12 grader
- Terrænhældning > 12 grader

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 14 – Driftsjournal

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL					
Egenkontrol 01/08-31/07 2008/2009					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	antal/de	DE	+ - DE
Malkekøer, tung race	211,8				
Kvier (6-25 mdr.)	51,5				
Småkalve (0-6 mdr.)	9,2				
Tyrekalve (40-55 kg)	0,8				
I alt	273,34				

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående.

ENSILAGE I MARKSTAKKE	
1. Find kortbilag og tegn markstakkens placering ind	
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.	
3. kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.	
4. noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).	
Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:	
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. A							
Gyllebeholder nr. B							
....							

MÆLKEKØLI NGSANLÆG		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol
Kontrol eller vedligeholdelse		
...		
...		

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

 Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.

ENERGIGENNEMGANG AF EJENDOMMEN			
	Dato	Tiltag	Tiltag
Gennemgang af ejendommen af en energifaglig person			

Skal gennemføres minimum hvert 5. år.
Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND og VARME	Januar kvartal			April kvartal			Juli Kvartal			Oktober kvartal		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												
andet												
andet												
andet												

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 15 Beredskabsplan

Beredskabsplan for Vinderupvej 32

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivende miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og skal udleveres til indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i **rød mappe** på kontoret i kvægstald på **Vinderupvej 32**.

Kopi af beredskabsplanen findes i **rød mappe** i **stuehuset** på **Vinderupvej 32**.

Telefonnumre

Nærmeste telefon står i **kontoret** og har nr. **97 44 65 06**

Følgende kontaktes på telefon

	Man- til Fredag 8:00 – 15:30	Man- til Fredag 15:30 - 8:00	Lør- Søn- & Helligdage Hele døgnet
Miljømyndighed	96 11 75 51		
Falck	70 10 20 31	70 10 20 31	70 10 20 31
Brandvæsen	112	112	112
Lægevagt	97 44 18 11	Omstilling	Omstilling
Tandlægevagt	97 44 20 11	Omstilling	Omstilling
Landbocentret	96 15 30 00	Lukket	Lukket
Dyrlæge	97 42 17 99	Omstilling	Omstilling
Foderstof	97 52 22 41	Omstilling	Omstilling
Elektriker	97 44 15 53	Omstilling	Omstilling
Smed	97 44 80 73	Omstilling	Omstilling
VVS	97 44 80 73	Omstilling	Omstilling
Malkeanlæg	97 38 13 00	Omstilling	Omstilling
Køletank	98 55 80 60	Omstilling	Omstilling

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Brand- og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand.

Er der tilskadekomne – hvor mange –

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt ejeren **Maarten** på telefonnummer **22 47 78 55**

På ejendommen **Vinderupvej 32** findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

fx

- **Vand i hanen**
- **Pulverslukker**

Instruks i tilfælde af gylleudslip

Ved akut gylleudslip på **Vinderupvej 32** følges nedenstående procedure

Find årsagen til gylleudslippet og søg det stoppet hurtigst muligt.

Kontakt ejer, **Maarten** på telefonnummer **97 44 65 06** eller mobil **22 47 78 55**. Hvis ingen kontakt fortsæt til næste punkt.

Kontakt medhjælper,	Rianne	40 59 85 05
	Pia	30 66 98 47
	Steen	23 93 17 73
	Erling	40 50 62 15

Kontakt en af nedenstående maskinstationer med henblik på at skaffe en slamsuger:

Egebjerg – Maskinstation. Tlf. 40 85 63 18

Ole Olesen - Totaltransport tlf. 97 44 60 33

Vurdér omfanget af gylleudslippet. Forsøg at afgrænse forureningens omfang ved at afskære gyllen fra at løbe i vandløb og drænbrønde se bilag 1. Dette gøres ved at dæmme op for gyllen med jord i en halvmåneformet rende ud med nærmeste vej, så gyllen kan suges op herfra. Benyt gårdens rendegraver eller traktor med frontlæsser til at lave jordvold. Der kan ligeledes benyttes halmballer.

Er gyllen løbet i vandløb eller dræn – RING STRAKS 1-1-2.

Oplys

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Lav herefter en opdæmning af vandløbet med bigballer

Kontakt Holstebro kommunes miljøvagt på tlf. 96 11 75 51. Modtag brandvæsenet/Holstebros miljøvagt og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet.

På ejendommen **Vinderupvej 32** findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Halmballer
- Traktor med frontlæsser

Instruks i tilfælde af oliespild.

Ved akut oliespild følges nedenstående procedure

Find årsagen til oliespild og søg det stoppet hurtigst muligt.

Kontakt ejer, **Maarten** på telefonnummer **97 44 65 06** eller mobil **22 47 78 55**. Hvis ingen kontakt fortsæt til næste punkt.

Kontakt medhjælper,	Rianne	40 59 85 05
	Pia	30 66 98 47
	Steen	23 93 17 73
	Erling	40 50 62 15

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 16 § 21 udtalelse fra Skive Kommune

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927